

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 15.12.2015.
COM(2015) 671 final

2015/0310 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o europskoj graničnoj i obalnoj straži
te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2007/2004, Uredbe (EZ) br. 863/2007 i
Odluke Vijeća 2005/267/EZ**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Cilj je ovog prijedloga uspostavljanje europske granične i obalne straže kako bi se osiguralo europsko integrirano upravljanje vanjskim granicama EU-a u cilju učinkovitog upravljanja migracijama i osiguravanja visoke razine sigurnosti unutar Unije uz istodobnu zaštitu slobodnog kretanja osoba u njoj. On je dio paketa mjera koje je Komisija predstavila u cilju osiguravanja bolje zaštite vanjskih granica EU-a kako je utvrđeno u popratnoj Komunikaciji Komisije.

Europska unija je 2015. zabilježila izvanredne pritiske na svojim vanjskim granicama te se procjenjuje da je od siječnja do studenoga ove godine 1,5 milijuna osoba nezakonito prešlo granice. Velikim razmjerima mješovitih migracijskih tokova koji su prešli preko vanjskih granica Europske unije i posljedičnim sekundarnim kretanjima pokazalo se da postojeće strukture na razini Unije i država članica nisu prikladne za rješavanje izazova proizišlih iz tako velikog priljeva. Na području bez unutarnjih granica nezakonita migracija preko vanjskih granica jedne države članice utječe na sve države članice unutar schengenskog prostora. Zbog znatnih sekundarnih kretanja nekoliko je država članica ponovno uvelo nadzor unutarnjih granica. Time su znatno opterećeni funkcioniranje i usklađenost schengenskog prostora.

Tijekom aktualne migracijske krize postalo je jasno da je schengenski prostor bez unutarnjih granica održiv samo ako su vanjske granice učinkovito osigurane i zaštićene. Nadzor vanjskih granica Unije zajednički je i dijeljeni interes koji se mora ostvarivati u skladu s visokim i jedinstvenim standardima Unije.

Zabrinutosti građana pridonijela je i pojačana zabrinutost za sigurnost nakon ovogodišnjih terorističkih napada. Iako se granicama nikada ne može osigurati potpuna sigurnost, njima se može znatno pridonijeti povećanju sigurnosti i obavještajnih informacija te sprječavanju budućih napada. Ta je funkcija postala još važnija s obzirom na sve veću pojavu stranih boraca koji sudjeluju u terorističkim napadima. Stoga je jačanje sigurnosti na vanjskim granicama bitno za ponovno uspostavljanje povjerenja javnosti.

Jedinstveni putni prostor bez unutarnjih granica održiv je samo ako su vanjske granice učinkovito zaštićene. Snagu lanca uvijek određuje snaga njegove najslabije karike. Stoga je potreban odlučan korak prema integriranom sustavu upravljanja vanjskim granicama. To je moguće samo kao zadaća koju dijele države članice u skladu s načelima solidarnosti i odgovornosti koje su sve institucije EU-a usuglasile kao vodeća načela za rješavanje migracijske krize.

U Europskom migracijskom programu utvrđena je potreba za prelaskom na podijeljeno upravljanje vanjskim granicama u skladu s ciljem „postupnog uvođenja integriranog sustava upravljanja vanjskim granicama” utvrđenim člankom 77. UFEU-a. U svojem govoru o stanju Unije predsjednik Europske komisije Juncker najavio da će u tom pogledu Komisija predstaviti ambiciozne korake prije završetka godine u obliku potpuno operativne europske granične i obalne straže, kako je naknadno potvrđeno u programu rada Komisije za 2016.¹

Nacrtom Uredbe utvrđuju se opća načela europskog integriranog upravljanja granicama te se uspostavljaju europska granična i obalna straža i **Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu** proizišla iz Frontexa. Cilj je ovog nacrta Uredbe osigurati integriranije upravljanje vanjskim granicama EU-a, među ostalim davanjem većih ovlasti Agenciji za europsku

¹ COM(2015) 610 završna verzija.

graničnu i obalnu stražu u područjima upravljanja vanjskim granicama i vraćanja no što ih Frontex trenutačno ima. Ovim se nacrtom Uredbe Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu dodjeljuju dodatne nadležnosti koje su joj potrebne za učinkovitu provedbu integriranog upravljanja granicama na razini Unije, za rješavanje nedostataka u upravljanju granicama na nacionalnoj razini i za odgovor na nezapamćene migracijske tokove, kao što su oni pristigli na vanjske granice Europske unije ove godine.

Bitno je te dodatne nadležnosti dodijeliti europskoj graničnoj i obalnoj straži na europskoj razini kako bi se spriječilo da se nedostacima u upravljanju vanjskim granicama ili nepredviđenim migracijskim tokovima ne naruši pravilno funkcioniranje schengenskog prostora. Države članice ne mogu bez usklađenog djelovanja na prikladan način riješiti izazove proizišle iz migracijske krize. Odgovornost za integrirano upravljanje granicama dijele Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu te nacionalna tijela nadležna za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj oni provode zadaće nadzora granica, koji zajedno čine **europsku graničnu i obalnu stražu**.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Ovaj je nacrt Uredbe odgovor na pozive Europskog parlamenta i Europskog vijeća za učinkovito upravljanje vanjskim granicama Europske unije. Europsko vijeće je u listopadu 2015.² utvrdilo jasne smjernice za jačanje vanjskih granica Europske unije radom na uspostavljanju integriranog sustava upravljanja vanjskim granicama i jačanjem ovlasti Frontexa u okviru rasprava o razvoju sustava europske granične i obalne straže, uključujući u pogledu raspoređivanja jedinica granične policije za brzu intervenciju u slučajevima u kojima se na temelju evaluacija schengenske pravne stečevine ili analize rizika pokazala potreba za snažnim i brzim djelovanjem, u suradnji s predmetnom državom članicom. Europsko vijeće jednako je tako smatralo da je ovlasti Frontexa za vraćanje potrebno proširiti uključivanjem prava na organizaciju zajedničkih operacija vraćanja na vlastitu inicijativu i jačanjem njegove uloge u vezi s pribavljanjem putnih isprava za povratnike.

U Europskom migracijskom programu Komisija je predložila da odgovornost za upravljanje vanjskim granicama dijele države članice i Europska unija. Na temelju toga u Europskom migracijskom programu predložene su izmjene pravne osnove Frontexa u cilju jačanja njegove uloge i kapaciteta. Među ostalim predloženim koracima koje Komisija treba poduzeti bili su i osnivanje europske granične i obalne straže, jačanje uloge Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu u organizaciji i koordinaciji vraćanja, međuagencijska suradnja, bolje upravljanje sredstvima Agencije i država članica te pokretanje novog pristupa koji se temelji na žarišnim točkama.

Ovim nacrtom Uredbe Komisija pridonosi učinkovitijem i pouzdanijem upravljanju granicama time što ga podiže na novu razinu odgovornosti i solidarnosti. Tijekom posljednjih nekoliko godina Europska unija uspostavila je politiku kojom državama članicama omogućuje izgradnju i održavanje zdravih vanjskih granica. Međutim, zbog izostanka strateške provedbe integriranog upravljanja granicama na razini Unije još uvijek postoje razlike u provedbi na nacionalnoj razini među državama članicama. Stoga, kako je Komisija utvrdila u Europskom migracijskom programu, postoji potreba za standardima na razini Unije za upravljanje granicama kojima bi se obuhvatili svi aspekti upravljanja vanjskim granicama Unije.

Ovaj se prijedlog temelji na postojećoj politici upravljanja vanjskim granicama, uključujući agenciju Frontex, ali se ona stavlja na kvalitativno drugačiju razinu. Frontex je osnovan

² Sastanak Europskog vijeća, zaključci od 15. listopada 2015.

Uredbom Vijeća (EZ) br. 2007/2004 koja je naknadno izmijenjena Uredbom (EZ) 863/2007³, kojom su uvedene brze intervencije na granicama, i Uredbom (EU) br. 1168/2011⁴, kojom je istaknuta odgovornost Frontexa u pogledu zaštite temeljnih prava. Ovim se prijedlogom bitno proširuje sposobnost Agencije da učinkovito odgovori na sadašnje ili buduće prijetnje na vanjskim granicama proaktivnim jačanjem, ocjenjivanjem i usklađivanjem djelovanja država članica u provedbi prikladnih mjera na vanjskim granicama.

Prijedlogom se dopunjuje postojeće zakonodavstvo tako što se slijedi pristup sličan onome u vezi s Europskim sustavom nadzora granica (Eurosur)⁵ daljnjim jačanjem duha suradnje, razmjene informacija i koordiniranja napora između država članica i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, kao i među nacionalnim tijelima i agencijama Unije uz konkretne preuzete obveze. Temelji se i na Uredbi (EU) br. 656/2014⁶ o utvrđivanju pravila za nadzor vanjskih morskih granica u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Frontex. Prijedlogom se jednako tako razvijaju i jačaju brze intervencije na granicama.

Prijedlogom, a posebno uspostavljanjem procjene osjetljivosti, dopunjuje se mehanizam za evaluaciju schengenske pravne stečevine uspostavljen Uredbom (EU) br. 1053/2013.⁷ Mehanizam za evaluaciju schengenske pravne stečevine namijenjen je očuvanju uzajamnog povjerenja među državama članicama. On se sastoji od tehničke i pravne ocjene u cilju provjere pravilne primjene schengenske pravne stečevine i potrebnih uvjeta za ukidanje nadzora unutarnjih granica. Ako iz evaluacije schengenske pravne stečevine proizlazi da postoje ozbiljni nedostaci na vanjskim granicama, Komisija može preporučiti raspoređivanje timova europske granične i obalne straže ili dostavljanje strateških planova Agenciji radi dobivanja njezina mišljenja. Ovim se prijedlogom jednako tako ne dovode u pitanje mjere koje se mogu donijeti u skladu s člancima 19.a i 26. Zakonika o schengenskim granicama.

Procjena osjetljivosti usmjerena je na sprječavanje u cilju izbjegavanja krizne situacije. Riječ je o procjeni operativnih mogućnosti država članica na vanjskim granicama te se u tu svrhu razmatraju tehnička oprema, kapaciteti, resursi i planovi za nepredviđene događaje. Procjenu provodi Agencija, nadzorni odbor savjetuje izvršnog direktora, koji zatim odlučuje o potrebnim mjerama. Ako država članica ne bi poštovala odluku izvršnog direktora i ako bi time riskirala dovođenje u opasnost funkcioniranje schengenskog prostora, Komisija može donijeti provedbenu odluku kojom se zahtijeva izravna intervencija Agencije na terenu.

Ovaj se prijedlog temelji na odredbama postojeće politike te se njime one dodatno razvijaju i objedinjuju u okviru europske granične i obalne straže, čime se uspostavlja sustav integriranog upravljanja vanjskim granicama na razini Unije kako je predviđeno člankom 77. stavkom 2. točkom (d) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

³ Uredba (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uspostavi mehanizma za osnivanje jedinica granične policije za brzu intervenciju i o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 u pogledu tog mehanizma i uređivanju zadataka i ovlasti gostujućih službenika (SL L 199, 31.7.2007., str. 30.).

⁴ Uredba (EU) br. 1168/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 o osnivanju Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 304, 22.11.2011., str. 1.).

⁵ Uredba (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o uspostavi Europskog sustava nadzora granica (Eurosur) (SL L 295, 6.11.2013., str. 11.).

⁶ Uredba (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju pravila za nadzor vanjskih morskih granica u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 189, 27.6.2014., str. 93.).

⁷ Uredba Vijeća (EU) br. 1053/2013 od 7. listopada 2013. o uspostavi mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Odluke Izvršnog odbora od 16. rujna 1998. o uspostavi Stalnog odbora za ocjenu i provedbu Schengena (SL L 295, 6.11.2013., str. 27.).

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovaj je prijedlog blisko povezan s drugim politikama Unije te ih dopunjuje, uključujući:

- (a) **zajednički europski sustav azila**, uključujući uspostavljanje timova za potporu upravljanju migracijama u područjima žarišnih točaka, koji je blisko povezan s premještanjem osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita;
- (b) **unutarnju sigurnost** kako je istaknuto u Europskom programu sigurnosti, zajednički visoki standardi upravljanja granicama bitni su za sprječavanje prekograničnog kriminala i terorizma; ovim se prijedlogom dodatno pridonosi ostvarenju visoke razine unutarnje sigurnosti s obzirom na to da se Agenciji omogućuje da u svojoj analizi rizika obuhvati aspekte prekograničnog kriminala i terorizma jer joj se omogućuje obrada osobnih podataka osoba koje se sumnjiči za sudjelovanje u terorističkim djelima i jer se osigurava suradnja Agencije s drugim agencijama Unije i međunarodnim organizacijama na sprječavanju terorizma. U pogledu pristupa nacionalnim i europskim bazama podataka, nacrtom Uredbe predviđena je obveza država članica da članovima timova europske granične i obalne straže omoguće pristup tim bazama podataka. Komisija će istražiti mogućnost da se Agenciji osigura pristup europskim bazama podataka kao što su SIS i EURODAC i razmotrit će predstavljanje prijedloga za izmjenu pravnih akata na kojima se temelje te baze podataka;
- (c) **strategiju Unije za upravljanje carinskim rizicima i sigurnost lanca opskrbe**, kojom je predviđeno poticanje međuagencijske suradnje i dijeljenje informacija među carinskim agencijama, agencijama za provedbu zakona i sigurnosnim agencijama kako bi se osigurali komplementarnost uloga, razvoj zajedničkih kriterija rizika i dijeljenje informacija o rizicima;
- (d) **pomorsku sigurnost i zaštitu te pomorski nadzor**, uključujući uspostavljanje europske suradnje na funkcijama obalne straže između Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, Europske agencije za kontrolu ribarstva i Europske agencije za pomorsku sigurnost;
- (e) **politiku vanjskih odnosa Unije** s obzirom na to da bi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala olakšati i poticati operativnu suradnju između država članica i trećih zemalja, uključujući koordinacijom takve operativne suradnje u području upravljanja vanjskim granicama i raspoređivanjem časnika za vezu u treće zemlje, kao i suradnjom s tijelima trećih zemalja na vraćanju, uključujući suradnju na pribavljanju putnih isprava.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ovaj se zakonodavni prijedlog temelji na članku 77. stavku 2. točkama (b) i (d) i članku 79. stavku 2. točki (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Člankom 77. stavkom 1. točkama (b) i (d) predviđeno je da Unija razvija politiku čiji je cilj obavljati kontrolu osoba i učinkovit nadzor prijelaza vanjskih granica te postupno uvoditi integrirani sustav upravljanja vanjskim granicama. U tu svrhu, na temelju članka 77. stavka 2. točaka (b) i (d), Europski parlament i Vijeće u skladu s redovnim zakonodavnim postupke donose mjere koje se odnose na kontrole kojima podliježu osobe pri prelasku vanjskih granica i sve mjere potrebne za postupno uspostavljanje integriranog sustava upravljanja vanjskim granicama.

Člankom 79. stavkom 2. točkom (c) Europski parlament i Vijeće ovlašćuju se za donošenje mjera u području nezakonitog useljavanja i neovlaštenog boravka, uključujući udaljavanja i repatrijaciju osoba koje neovlašteno borave.

- **Supsidijarnost**

Cilj je ovog prijedloga osiguravanje europskog integriranog upravljanja vanjskim granicama EU-a radi učinkovitog upravljanja migracijama i osiguravanja visoke razine sigurnosti unutar Unije uz istodobnu zaštitu slobodnog kretanja osoba u njoj. Na području bez unutarnjih granica nezakonita migracija preko vanjskih granica jedne države članice utječe na sve države članice unutar schengenskog prostora. Prostor bez unutarnjih granica održiv je samo ako su vanjske granice učinkovito osigurane i zaštićene.

Budući da je nadzor vanjskih granica Unije zajednički i dijeljeni interes koji se mora ostvarivati u skladu s visokim i jedinstvenim standardima Unije i budući da ciljeve ovog prijedloga ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji.

- **Proporcionalnost**

Cilj je nacrtu Uredbe odgovoriti na nove izazove i političku stvarnost s kojima je suočena Unija u pogledu upravljanja migracijom i unutarnje sigurnosti. Njime se uspostavlja skup mjera za sveobuhvatno rješavanje pitanja upravljanja granicama. Osigurava se potpuna i pravilna provedba pravila o integriranom upravljanju granicama u državama članicama, poduzimanje odgovarajućeg djelovanja za sprječavanja kriznih situacija i za interveniranje u ranoj fazi na vanjskim granicama te, samo ako stanje ipak postane kritično, poduzimanje hitnog djelovanja na razini Unije radi izravne intervencije na terenu. S obzirom na ciljeve i u skladu s načelom proporcionalnosti kako je utvrđeno člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- **Odabir instrumenta**

Samo se uredbom može osigurati dostatan stupanj ujednačenosti potreban za osiguravanje integriranog upravljanja vanjskim granicama. Štoviše, uzimajući u obzir činjenicu da je agencija Frontex, koja je preimenovana u Agenciju za europsku graničnu i obalnu stražu, osnovana Uredbom, jednak je pravni instrument prikladan i za ovaj prijedlog.

3. SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA

U pripremi ovog prijedloga Komisija se oslanjala na rasprave o vanjskim granicama i potrebnim mjerama za rješavanje migracijske krize koje redovito održavaju Europsko vijeće, Vijeće ministara i Europski parlament. Nedavno se na sastanku Vijeća ministara održanome 8. listopada 2015. raspravljalo o budućnosti upravljanja granicama, a posebno o jačanju agencije Frontex.⁸ Nakon toga je 15. listopada 2015. uslijedio sastanak Europskog vijeća⁹, koje je u svojim smjernicama o budućnosti upravljanja granicama zatražilo jačanje vanjskih granica Europske unije, među ostalim, djelovanjem usmjerenim na uspostavljanje sustava integriranog upravljanja vanjskim granicama i jačanjem ovlasti Frontexa.

Otkad je Frontex preuzeo svoje odgovornosti 1. svibnja 2005. održavaju se neprekidne rasprave s relevantnim dionicima na europskoj i nacionalnoj razini. Posebno Europski parlament i Vijeće redovito raspravljaju u okviru izvješćivanja Agencije. Agencija neprekidno

⁸ Sastanak Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove, zaključci od 8. i 9. listopada 2015.

⁹ Sastanak Europskog vijeća, zaključci od 15. listopada 2015.

izvješćuje o svojim aktivnostima na sastancima Upravnog odbora i u okviru različitih izvješća koja objavljuje tijekom godine. Redovito se razmjenjuju i informacije s drugim agencijama Unije, posebno s Europskim potpornim uredom za azil, Agencijom Europske unije za temeljna prava i Europolom te s Europskim ombudsmanom. Organizirano je i nekoliko rasprava s civilnim društvom i akademskom zajednicom.

Komisija je 2014. pokrenula *Studiju o izvedivosti uspostave europskog sustava granične straže za nadzor vanjskih granica Unije*, čiji su rezultati uzeti u obzir u pripremi ovog prijedloga.

Komisija je osigurala da se u obzir uzmu i stajališta relevantnih dionika pažljivim razmatranjem rezultata vanjske evaluacije agencije Frontex. Ta je vanjska evaluacija, koja se temeljila na članku 33. Uredbe (EU) br. 2007/2004, provedena od srpnja 2014. do lipnja 2015., a obuhvaća razdoblje od srpnja 2008. do srpnja 2014. Upravni odbor Frontexa raspravljao je 10. rujna 2015. o završnom izvješću i izdao je preporuke u vezi s mogućim izmjenama Uredbe o osnivanju Frontexa. Ovaj je prijedlog odraz većine preporuka iz odluke Upravnog odbora od 28. listopada 2015.

Komisija je uzela u obzir i Izvješće Europskog parlamenta o Posebnom izvješću Europskog ombudsmana o istrazi na vlastitu inicijativu OI/5/2012/BEH-MHZ koja se odnosi na Frontex u razvoju mehanizma za podnošenje pritužbi za Agenciju.

- **Temeljna prava**

Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela utvrđena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, posebno člancima 18. i 19.

Ovim se prijedlogom štite temeljna prava utvrđivanjem potrebe za strategijom Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu o temeljnim pravima, uspostavljanjem Savjetodavnog foruma o temeljnim pravima, predviđanjem proširene uloge službenika za temeljna prava i uključivanjem mehanizma za podnošenje pritužbi u okviru kojeg svaka osoba koja smatra da je tijekom aktivnosti koje provodi Agencija ili bilo koja intervenirajuća treća strana došlo do povrede njezinih temeljnih prava može podnijeti pritužbu Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu.

Stoga je prijedlog u skladu s člancima 2. i 6. Ugovora o Europskoj uniji i s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, koja se razvija iz postojećeg Frontexa, zadužena je za upravljanje vanjskim granicama zajedno s državama članicama. Subvencija za Frontex, koji će se preimenovati u Agenciju za europsku graničnu i obalnu stražu, već je dio proračuna Unije.

Proračuni Agencije za 2015. i 2016. pojačani su 2015. kako bi se omogućilo rješavanje migracijske krize, posebno utrostručivanjem financijskih resursa za zajedničke operacije „Posejdon” i „Triton”, proširivanjem potpore Agencije državama članicama u području vraćanja i davanjem potrebnih resursa za uvođenje žarišnih točaka. Konačna subvencija EU-a za 2016. koju je donijelo proračunsko tijelo iznosi 238 686 000 EUR.

S obzirom na to da Agencija treba jednakim intenzitetom nastaviti sa svojim radom na upravljanju vanjskim granicama, uključujući i u područjima traganja i spašavanja te vraćanja, bitno je u budućnosti zadržati razinu subvencije iz 2016. kao osnovu za godišnji proračun Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu.

Međutim, da bi Agencija prikladno pristupila svojim novim zadaćama kako je predviđeno ovim prijedlogom, 2017. proračunu Unije za Agenciju bit će potrebno dodati iznos od najmanje 31,5 milijuna EUR povrh iznosa za 2016. i do 2020. uključiti dodatna 602 radna mjesta zajedno s odgovarajućim financijskim sredstvima, uključujući 329 radnih mjesta u okviru plana radnih mjesta te 273 člana vanjskog osoblja.

5. OSTALI ELEMENTI

• Mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu ima brojne dužnosti izvješćivanja o svojim aktivnostima i praćenja svojeg rada. Kao najvažnije, Agencija mora sastaviti konsolidirano godišnje izvješće o aktivnostima koje treba uključivati evaluaciju zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama. Komisija mora svake tri godine u skladu sa svojim smjernicama provesti evaluaciju kojom ocjenjuje učinak, učinkovitost i djelotvornost Agencije u svim njezinim aktivnostima. Komisija mora proslijediti nalaze evaluacije Europskom parlamentu, Vijeću i Upravnom odboru Agencije. Ti se nalazi objavljuju. Nadalje, Europski parlament ili Vijeće mogu pozvati i izvršnog direktora Agencije da tim institucijama podnese izvješće o provedbi svojih zadaća.

• Detaljno objašnjenje posebnih odredbi prijedloga

Ovim se prijedlogom utvrđuju opća načela europskog integriranog upravljanja granicama u cilju učinkovitog upravljanja migracijama i osiguravanja visoke razine unutarnje sigurnosti unutar Europske unije uz istodobnu zaštitu slobodnog kretanja osoba u njoj.

Europsko integrirano upravljanje granicama sastoji se od mjera u trećim zemljama, mjera provedenih u vezi sa susjednim trećim zemljama, mjera nadzora vanjskih granica i mjera provedenih unutar područja slobodnog kretanja, uključujući vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom u nekoj državi članici.

Ovim se prijedlogom uspostavlja europska granična i obalna straža koja je nadležna za integrirano upravljanje granicama i, u odnosu na ovlasti dodijeljene Frontexu, proširuju ovlasti Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu u svim aspektima integriranog upravljanja granicama. Europska granična i obalna straža sastoji se od Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i nacionalnih tijela nadležnih za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica. Zadaća europske granične i obalne straže jest provedba europskog integriranog upravljanja granicama u skladu s načelom podijeljene odgovornosti. Budući da svi nacionalni službenici graničnog nadzora, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica, provode europsko integrirano upravljanje granicama, oni su istodobno službenici europske granične i obalne straže te nacionalni službenici graničnog nadzora i obalne straže.

Kako bi se odrazile promjene u nadležnostima Frontexa, naziv Agencije mijenja se u Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu. Ključna je uloga Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu uspostavljanje operativne i tehničke strategije za provedbu integriranog upravljanja granicama na razini Unije, praćenje učinkovitog funkcioniranja nadzora vanjskih granica država članica, provedba procjene osjetljivosti i osiguravanje rješavanja nedostataka u upravljanju vanjskim granicama koje provode nacionalna tijela, osiguravanje veće operativne i tehničke pomoći državama članicama u obliku zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama i osiguravanje praktične provedbe mjera u

situacijama u kojima se zahtijeva hitno djelovanje na vanjskim granicama, kao i organizacija, koordinacija i provedba operacija vraćanja i intervencija vraćanja.

Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu bit će potreban širok i učinkovit pregled kako bi mogla odrediti može li država članica provesti primjenjivo zakonodavstvo EU-a i utvrditi postoje li slabosti u upravljanju granicama koje provodi država članica u cilju sprječavanja nastanka ozbiljnih problema na vanjskim granicama zbog većih migracijskih tokova. U tu se svrhu ovim prijedlogom utvrđuju sljedeći elementi kojima se u odnosu na Frontex jača uloga Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu:

- uspostavljanje centra za praćenje i analizu rizika namijenjenog praćenju migracijskih tokova prema Europskoj uniji i unutar nje te provedbi analize rizika koju primjenjuju države članice i kojom su obuhvaćeni svi aspekti relevantni za integrirano upravljanje granicama, posebno nadzor granica, vraćanje, nezakonita sekundarna kretanja državljana trećih zemalja unutar Europske unije, sprječavanje prekograničnog kriminala, uključujući omogućivanje nezakonitog useljavanja, trgovanja ljudima i terorizma, kao i stanje u susjednim trećim zemljama u cilju razvoja mehanizma ranog upozorenja za analize migracijskih tokova prema EU-u,
- časnici za vezu Agencije koji se raspoređuju u države članice kako bi Agencija mogla osigurati pravilno i učinkovito praćenje ne samo na temelju analize rizika, razmjene informacija i Eurosur, već i svojom prisutnošću na terenu. Zadaća je časnika za vezu jačanje suradnje između Agencije i država članica, a posebno pružanje potpore pri prikupljanju informacija koje su Agenciji potrebne za provedbu procjene osjetljivosti i praćenje mjera koje države članice poduzimaju na vanjskim granicama,
- nadzorna uloga Agencije uspostavljanjem obvezne procjene osjetljivosti koju provodi Agencija kako bi ocijenila kapacitet država članica za suočavanje s izazovima na vanjskim granicama, uključujući ocjenu opreme i resursa država članica, kao i njihova planiranja za nepredviđene događaje. Na temelju savjeta Nadzornog odbora uspostavljenog u okviru Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, izvršni direktor utvrdit će mjere koje treba poduzeti predmetna država članica, pri čemu bi trebao odrediti i rok u kojem te mjere treba poduzeti. Odluka izvršnog direktora bit će obvezujuća za predmetnu državu članicu, a ako se potrebne mjere ne poduzmu u zadanom roku, pitanje će se uputiti Upravnom odboru na daljnje odlučivanje. Ako država članica ni nakon toga ne postupi u skladu s odlukom i time riskira dovođenje u opasnost funkcioniranja schengenskog prostora, Komisija može donijeti provedbenu odluku o izravnoj intervenciji Agencije,
- novi postupci za rješavanje situacija u kojima se zahtijeva hitno djelovanje ako država članica ne poduzme potrebno korektivno djelovanje u skladu s procjenom osjetljivosti ili u slučaju nerazmjernog migracijskog pritiska na vanjske granice, zbog čega nadzor vanjskih granica postaje toliko neučinkovit da se riskira dovođenje u opasnost funkcioniranja schengenskog prostora. To će uključivati provedbenu odluku Komisije o utvrđivanju mjera koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu kako je navedeno u ovoj Uredbi i o zahtjevu u pogledu suradnje predmetnih država članica s Agencijom u provedbi tih mjera. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu zatim će utvrditi djelovanja koja treba poduzeti u vezi s praktičnom provedbom mjera navedenih u odluci Komisije i izravno će intervenirati u predmetnoj državi članici,
- proširene zadaće Agencije koje se sastoje od uspostavljanja i raspoređivanja timova europske granične i obalne straže za zajedničke operacije i brze intervencije na

granicama, uspostavljanja pričuve tehničke opreme, pružanja pomoći Komisiji u koordinaciji aktivnosti timova za potporu upravljanju migracijama u područjima žarišnih točaka i snažnije uloge u vraćanju, analizi rizika, obuci i istraživanju,

- obvezno udruživanje ljudskih resursa uspostavljanjem pričuve za brzu intervenciju koja će biti stalno tijelo sastavljeno od malog postotka ukupnog broja službenika graničnog nadzora u državama članicama na godišnjoj osnovi. Raspoređene timove europske granične i obalne straže iz pričuve za brzu intervenciju trebalo bi prema potrebi odmah dopuniti dodatnim timovima europske granične i obalne straže,
- raspoređivanje vlastite pričuve tehničke opreme koju Agencija nabavlja sama ili u suvlasništvu s državama članicama, uključujući upravljanje pričuvom tehničke opreme koju su osigurale države članice, na temelju potreba koje utvrđuje Agencija, uz zahtjev da se pričuva tehničke opreme dopuni prijevoznim sredstvima i operativnom opremom koje države članice kupuju u okviru posebnih djelovanja Fonda za unutarnju sigurnost,
- ključna uloga u pružanju pomoći Komisiji u koordinaciji timova za potporu upravljanju migracijama u područjima žarišnih točaka, koja je obilježena mješovitim migracijskim tokovima i u okviru koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu zajedno s Europskim potpornim uredom za azil, Europolom i drugim relevantnim agencijama Unije osigurava usklađenu i snažniju tehničku i operativnu potporu državama članicama,
- snažnija uloga Agencije u vraćanju uspostavljanjem Ureda za vraćanje u okviru Agencije, koji bi državama članicama trebao osigurati potrebno jačanje operativnih kapaciteta kako bi učinkovito vraćale državljane trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Agencija će koordinirati i organizirati operacije vraćanja i intervencije vraćanja iz jedne države članice ili više njih te poticati njihovu organizaciju na vlastitu inicijativu kako bi ojačala sustav vraćanja država članica koje su posebno izložene pritisku. Agencija će trebati imati na raspolaganju skupine promatrača prisilnog vraćanja, pratitelja za prisilno vraćanje i stručnjaka za vraćanje koje osiguravaju države članice, a te skupine čine europske timove za intervencije vraćanja koji se raspoređuju u države članice,
- sudjelovanje Agencije u upravljanju aktivnostima istraživanja i inovacija relevantnima za nadzor vanjskih granica, uključujući upotrebu napredne tehnologije nadzora, kao što su daljinski upravljani zrakoplovni sustavi, i razvoj pilot-projekata koji se odnose na pitanja obuhvaćena ovom Uredbom,
- europska suradnja na funkcijama obalne straže razvojem međusektorske suradnje između Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, Europske agencije za kontrolu ribarstva i Europske agencije za pomorsku sigurnost u cilju poboljšanja sinergije između tih agencija radi pružanja učinkovitijih i isplativijih višenamjenskih usluga nacionalnim tijelima koja provode funkcije obalne straže,
- jačanje suradnje s trećim zemljama koordinacijom operativne suradnje između država članica i trećih zemalja na upravljanju granicama, uključujući koordinaciju zajedničkih operacija, i raspoređivanjem časnika za vezu u treće zemlje, kao i suradnjom s tijelima trećih zemalja na vraćanju, uključujući pribavljanje putnih isprava,
- jačanje ovlasti Agencije za obradu osobnih podataka omogućivanjem obrade osobnih podataka u organizaciji i koordinaciji zajedničkih operacija, pilot-projekata, brzih intervencija na granicama, operacija vraćanja i intervencija vraćanja te u okviru

timova za potporu upravljanju migracijama, kao i u razmjeni informacija s državama članicama, Europskim potpornim uredom za azil, Europolom, Eurojustom ili drugim agencijama Unije,

- jamčenje zaštite temeljnih prava uspostavljanjem mehanizma za podnošenje pritužbi radi postupanja s pritužbama koje se odnose na moguće povrede temeljnih prava tijekom aktivnosti koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu. Mehanizam za podnošenje pritužbi administrativni je mehanizam jer Agencija ne može sama istraživati povrede temeljnih prava za koje su optuženi članovi timova europske granične i obalne straže.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o europskoj graničnoj i obalnoj straži
te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2007/2004, Uredbe (EZ) br. 863/2007 i
Odluke Vijeća 2005/267/EZ**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) te članak 79. stavak 2. točku (c),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,¹⁰

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,¹¹

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Europsko vijeće je 25. i 26. lipnja 2015.¹² zatražilo ulaganje većih napora u sveobuhvatno rješavanje migrantske krize, uključujući jačanjem upravljanja granicama u cilju boljeg upravljanja sve većim mješovitim migracijskim tokovima. Nadalje, 23. rujna 2015.¹³ Europsko vijeće istaknulo je potrebu za rješavanjem dramatične situacije na vanjskim granicama kao i za jačanjem kontrola na tim granicama, posebno osiguravanjem dodatnih resursa za Europsku agenciju za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije, Europski potporni ured za azil i Europol iz doprinosa država članica u obliku ljudskih resursa i tehničke opreme.
- (2) Cilj je politike Unije u području upravljanja vanjskim granicama razvoj i provedba europskog integriranog upravljanja granicama na nacionalnoj razini i razini Unije, što je nužna posljedica slobodnog kretanja osoba unutar Unije i temeljna sastavnica područja slobode, sigurnosti i pravde. Europsko integrirano upravljanje granicama ključno je za unaprjeđenje upravljanja migracijama i osiguravanje visoke razine unutarnje sigurnosti u Uniji.
- (3) Europsko integrirano upravljanje granicama, koje se temelji na četverotračnom modelu pristupa, obuhvaća mjere u trećim zemljama, kao što su mjere u okviru zajedničke vizne politike, mjere sa susjednim trećim zemljama, mjere nadzora samih vanjskih granica i analizu rizika te mjere unutar područja slobodnog kretanja, uključujući vraćanje.

¹⁰ SL C , , str. .

¹¹ SL C , , str. .

¹² Sastanak Europskog vijeća, zaključci od 25. i 26. lipnja 2015.

¹³ Neformalni sastanak čelnika država i vlada EU-a o migraciji, izjava od 23. rujna 2015.

- (4) Za osiguravanje učinkovite provedbe europskog integriranog upravljanja granicama potrebno je uspostaviti europsku graničnu i obalnu stražu. Europska granična i obalna straža, koja se sastoji od Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu te nacionalnih tijela nadležnih za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica, temelji se na zajedničkoj upotrebi informacija, kapaciteta i sustava na nacionalnoj razini i na odgovoru Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu na razini Unije.
- (5) Za europsko integrirano upravljanje granicama odgovornost dijele Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu te nacionalna tijela nadležna za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica. Iako države članice zadržavaju primarnu odgovornost za upravljanje svojim dijelom vanjskih granica u vlastitom interesu i u interesu svih država članica koje su ukinule nadzor unutarnjih granica, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi osigurati primjenu mjera Unije koje se odnose na upravljanje vanjskim granicama jačanjem, ocjenjivanjem i koordinacijom djelovanja država članica koje provode te mjere.
- (6) Razvoj politike i zakonodavstva o nadzoru vanjskih granica i vraćanju i dalje je odgovornost institucija Unije. Trebalo bi zajamčiti blisku suradnju između Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i tih institucija.
- (7) Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije, koja se uobičajeno naziva Frontex, osnovana je Uredbom Vijeća (EZ) br. 2007/2004.¹⁴ Od preuzimanja svojih odgovornosti 1. svibnja 2005. Frontex uspješno pomaže državama članicama u provedbi operativnih aspekata upravljanja vanjskim granicama putem zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama, kao i u analizi rizika, razmjeni informacija, odnosima s trećim zemljama i vraćanju državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom na državnom području država članica.
- (8) Uzimajući u obzir sve veće migracijske pritiske na vanjskim granicama, potrebu za osiguravanjem visoke razine unutarnje sigurnosti unutar Unije i za zaštitom funkcioniranja schengenskog prostora, kao i sveobuhvatno načelo solidarnosti, potrebno je ojačati upravljanje vanjskim granicama na temelju rada Frontexa i nadalje razviti Frontex u agenciju koja će imati podijeljenu odgovornost za upravljanje vanjskim granicama.
- (9) Stoga bi zadaće Frontexa trebalo proširiti tako da se njima odražavaju te promjene, a Frontex bi trebalo preimenovati u Agenciju za europsku graničnu i obalnu stražu. Ključna uloga Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi biti uspostavljanje operativne i tehničke strategije za provedbu integriranog upravljanja granicama na razini Unije, praćenje učinkovitog funkcioniranja nadzora vanjskih granica, pružanje veće operativne i tehničke pomoći državama članicama u obliku zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama i osiguravanje praktične provedbe mjera u situacijama u kojima se zahtijeva hitno djelovanje na vanjskim granicama, kao i organizacija, koordinacija i provedba operacija vraćanja i intervencija vraćanja.

¹⁴ Uredba Vijeća (EZ) br. 2007/2004 od 26. listopada 2004. o osnivanju Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 349, 25.11.2004., str. 1.).

- (10) Kako bi mogla učinkovito obavljati svoje zadaće, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu oslanja se na suradnju država članica. U tom je pogledu važno da Agencija i države članice djeluju u dobroj vjeri te da pravodobno i točno razmjenjuju informacije.
- (11) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi na temelju zajedničkog integriranog modela analize rizika pripremiti opću i posebno prilagođenu analizu rizika koju će primjenjivati Agencija i države članice. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi i na temelju informacija koje dostavljaju države članice osigurati prikladno pokrivanje informacijama i obavještajnim podacima svih aspekata koji su relevantni za europsko integrirano upravljanje granicama, posebno nadzor granica, vraćanje, nezakonito sekundarno kretanja državljana trećih zemalja unutar Unije, sprječavanje prekograničnog kriminala, uključujući omogućivanje nezakonitog useljavanja, trgovanja ljudima i terorizma, kao i stanje u susjednim trećim zemljama kako bi omogućila poduzimanje prikladnih mjera ili rješavanje utvrđenih prijetnji i rizika u cilju unaprjeđenja integriranog upravljanja vanjskim granicama.
- (12) S obzirom na podijeljenu odgovornost, uloga Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi biti redovito praćenje upravljanja vanjskim granicama. Agencija bi trebala osigurati pravilno i učinkovito praćenje ne samo na temelju analize rizika, razmjene informacija i Eurosur, već i prisutnošću stručnjaka iz vlastitog osoblja u državama članicama. Stoga bi Agencija trebala moći rasporediti časnike za vezu u određene države članice tijekom razdoblja u kojem časnici za vezu podnose izvješće izvršnom direktoru. Izvješće časnika za vezu trebalo činiti dio procjene osjetljivosti.
- (13) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi provesti procjenu osjetljivosti kako bi procijenila kapacitet država članica za suočavanje s izazovima na vanjskim granicama, uključujući procjenu opreme i resursa država članica te njihovih planova za nepredviđene događaje radi rješavanja mogućih kriza na vanjskim granicama. Države članice trebale bi poduzeti korektivno djelovanje radi rješavanja svih nedostataka utvrđenih u okviru te procjene. Na temelju savjeta Nadzornog odbora uspostavljenog u okviru Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, izvršni direktor trebao bi utvrditi mjere koje treba poduzeti predmetna država članica i trebao bi odrediti rok u kojem bi se te mjere trebale poduzeti. Odluka izvršnog direktora trebala bi biti obvezujuća za tu državu članicu, a ako se potrebne mjere ne poduzmu u zadanom roku, pitanje treba uputiti Upravnom odboru na daljnje odlučivanje.
- (14) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi organizirati prikladnu tehničku i operativnu pomoć državama članicama kako bi ojačala njihov kapacitet za ispunjavanje obveza u pogledu nadzora vanjskih granica i za suočavanja s izazovima na vanjskim granicama koji su posljedica nezakonitog useljavanja ili prekograničnog kriminala. U tom pogledu Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu organizirati i koordinirati zajedničke operacije za jednu državu članicu ili više njih i rasporediti timove europske granične i obalne straže, kao i potrebnu tehničku opremu, a može i rasporediti stručnjake iz vlastitog osoblja.
- (15) U slučajevima posebnog i nerazmjernog pritiska na vanjskim granicama, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu organizirati i koordinirati brze intervencije na granicama i rasporediti timove europske granične i obalne straže iz pričuve za brzu intervenciju, kao i tehničku opremu. Brzim intervencijama na granicama trebalo bi se osigurati jačanje kapaciteta u situacijama u kojima se zahtijeva trenutačan odgovor i u kojima bi se

takvom intervencijom osigurao učinkovit odgovor. Kako bi se osiguralo učinkovito funkcioniranje takve intervencije, države članice trebale bi pričuvi za brzu intervenciju staviti na raspolaganje službenike graničnog nadzora i drugo relevantno osoblje.

- (16) Na određenim područjima vanjskih granica na kojima su države članice suočene s nerazmjernim migracijskim pritiscima, koji su obilježeni velikim priljevima mješovitih migracijskih tokova, i koja se nazivaju područjima žarišnih točaka države članice trebale bi se moći osloniti na jačanje operativnih i tehničkih kapaciteta u obliku timova za potporu upravljanju migracijama koji se sastoje od timova stručnjaka iz država članica koje su rasporedili Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i Europski potporni ured za azil te stručnjaka iz Europolu ili drugih relevantnih agencija Unije i stručnjaka Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi pomagati Komisiji u koordinaciji među različitim agencijama na terenu.
- (17) Ako država članica ne poduzme potrebno korektivno djelovanje u skladu s procjenom osjetljivosti ili u slučaju nerazmjernog migracijskog pritiska na vanjskim granicama, zbog čega nadzor vanjskih granica postaje neučinkovit u mjeri u kojoj se riskira dovođenje u opasnost funkcioniranja schengenskog prostora, trebalo bi osigurati ujedinjen, brz i učinkovit odgovor na razini Unije. Komisija bi u tu svrhu i kako bi osigurala bolju koordinaciju na razini Unije trebala utvrditi mjere koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i zahtijevati od predmetne države članice da surađuje s Agencijom na provedbi tih mjera. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi zatim utvrditi djelovanja koja treba poduzeti u vezi s praktičnom provedbom mjera navedenih u odluci Komisije te bi se s predmetnom državom članicom trebao sastaviti operativni plan.
- (18) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi na raspolaganju imati potrebnu opremu i osoblje koji se raspoređuju za zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama. Pri pokretanju brzih intervencija na granicama na zahtjev države članice ili u okviru situacije u kojoj se zahtijeva hitno djelovanje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi moći rasporediti timove europske granične i obalne straže iz pričuve za brzu intervenciju, koja bi trebala biti stalno tijelo sastavljeno od malog postotka ukupnog broja službenika graničnog nadzora u državama članicama, čiji bi broj trebao iznositi najmanje 1500. Raspoređivanje timova europske granične i obalne straže iz pričuve za brzu intervenciju trebalo bi prema potrebi odmah dopuniti dodatnim timovima europske granične i obalne straže.
- (19) Uzimajući u obzir brzinu kojom će trebati rasporediti opremu i osoblje, posebno na područjima vanjskih granica s iznenadnim velikim priljevom migracijskog toka, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi moći rasporediti i svoju tehničku opremu koju bi trebala nabaviti sama ili u suvlasništvu s državom članicom. Tu bi tehničku opremu trebalo staviti na raspolaganje Agenciji na njezin zahtjev. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi upravljati i pričuvom tehničke opreme koju, na temelju potreba koje utvrđuje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, osiguravaju države članice i koju bi trebalo dopuniti prijevoznim sredstvima i operativnom opremom koje države članice kupuju u okviru posebnih djelovanja Fonda za unutarnju sigurnost.
- (20) Europsko vijeće je 8. listopada 2015. zatražilo proširenje ovlasti Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije za pružanje pomoći državama članicama pri osiguravanju učinkovitog vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, uključujući organizacijom

operacija vraćanja na vlastitu inicijativu i jačanjem njezine uloge u pribavljanju putnih isprava. U tu je svrhu Europsko vijeće zatražilo uspostavu Ureda za vraćanje u okviru Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, čija bi zadaća trebala biti koordinacija aktivnosti Agencije u području vraćanja.

- (21) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi povećati pomoć koju pruža državama članicama pri vraćanju državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom u skladu s politikom vraćanja Unije i Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.¹⁵ Ona bi posebno trebala koordinirati i organizirati operacije vraćanja iz jedne države članice ili više njih i trebala bi organizirati i provoditi intervencije vraćanja u cilju jačanja sustava vraćanja država članica koje zahtijevaju veću tehničku i operativnu pomoć pri ispunjavanju svoje obveze vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom u skladu s tom Direktivom.
- (22) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi uspostaviti skupine promatrača prisilnog vraćanja, stručnjaka za prisilno vraćanje i stručnjaka za vraćanje koje su države članice stavile na raspolaganje i koji bi trebali biti raspoređeni tijekom operacija vraćanja i činiti dio posebno prilagođenih europskih interventnih timova za vraćanje koji su raspoređeni za intervencije vraćanja. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi im osigurati potrebno osposobljavanje.
- (23) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi razviti posebne alate za osposobljavanje i trebala bi osigurati osposobljavanje na razini Unije za nacionalne instruktore službenika graničnog nadzora te dodatno osposobljavanje i seminare o nadzoru vanjskih granica i vraćanju državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom na državom području država članica za službenike nacionalnih nadležnih tijela. Agenciju bi trebalo ovlastiti za organizaciju aktivnosti osposobljavanja u suradnji s državama članicama i trećim zemljama na njihovom državnom području.
- (24) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi pratiti razvoj istraživanja koja su relevantna za nadzor vanjskih granica i pridonositi razvoju tih istraživanja, uključujući upotrebu napredne tehnologije nadzora te bi trebala dostaviti te informacije državama članicama i Komisiji.
- (25) Za učinkovitu provedbu integriranog upravljanja vanjskim granicama potrebna je redovita, brza i pouzdana razmjena informacija među državama članicama u vezi s upravljanjem vanjskim granicama, nezakonitim useljavanjem i vraćanjem. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi razviti informacijske sustave kojima se olakšava takva razmjena te upravljati njima u skladu sa zakonodavstvom Unije o zaštiti podataka.
- (26) Radi ispunjavanja svoje misije i u mjeri u kojoj je to potrebno za ispunjavanje zadaća, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu može surađivati s institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije te međunarodnim organizacijama na pitanjima koja su obuhvaćena ovom Uredbom u okviru radnih dogovora sklopljenih u skladu s pravom i politikom Unije. Komisija bi trebala prethodno odobriti te radne dogovore.
- (27) Nacionalna tijela koja obavljaju funkcije obalne straže nadležna su za široki raspon zadaća, uključujući, ali ne ograničavajući se na pomorsku sigurnost, zaštitu, traganje i spašavanje, nadzor granica, nadzor ribarstva, carinski nadzor, opću provedbu zakona i zaštitu okoliša. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, Europska agencija za

¹⁵ Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 21.12.2008., str. 98.).

kontrolu ribarstva osnovana Uredbom Vijeća (EZ) br. 768/2005¹⁶ i Europska agencija za pomorsku sigurnost osnovana Uredbom (EZ) br. 1406/2002 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ trebale bi stoga ojačati uzajamnu suradnju i suradnju s nacionalnim tijelima koja obavljaju funkcije obalne straže u cilju povećanja informiranosti o stanju u pomorstvu te pružanja potpore usklađenom i isplativom djelovanju.

- (28) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi olakšati i poticati operativnu suradnju između država članica i trećih zemalja u okviru politike vanjskih odnosa Unije, uključujući koordinacijom operativne suradnje između država članica i trećih zemalja u području upravljanja vanjskim granicama i raspoređivanjem časnika za vezu u treće zemlje, kao i suradnjom s tijelima trećih zemalja na vraćanju, uključujući pribavljanje putnih isprava. U okviru suradnje s trećim zemljama Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i države članice trebale bi poštovati norme i standarde koji su najmanje jednakovrijedni onima utvrđenima zakonodavstvom Unije i onda kada se suradnja s trećim zemljama odvija na državnom području tih zemalja.
- (29) U ovoj se Uredbi poštuju temeljna prava i načela koja su priznata člancima 2. i 6. Ugovora o Europskoj uniji i koja su iskazana u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Ovom se Uredbom posebno nastoji osigurati potpuno poštovanje ljudskog dostojanstva, prava na život, prava na slobodu i sigurnost, prava na zaštitu osobnih podataka, prava na pristup azilu, prava na učinkoviti pravni lijek, prava djeteta, zabrane mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, zabrane trgovanja ljudima i poticanje primjene načela nediskriminacije i zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja imigranata (*non-refoulement*).
- (30) Ovom se Uredbom uspostavlja mehanizam za podnošenje pritužbi za Agenciju za europsku graničnu i obalnu stražu u okviru kojeg se u suradnji sa službenikom za temeljna prava prati i osigurava poštovanje temeljnih prava u svim aktivnostima Agencije. To bi trebao biti administrativni mehanizam, pri čemu bi službenik za temeljna prava trebao biti odgovoran za postupanje s pritužbama koje je Agencija zaprimila u skladu s pravom na dobru upravu. Službenik za temeljna prava trebao bi preispitati prihvatljivost pritužbe, evidentirati prihvatljive pritužbe, proslijediti sve evidentirane pritužbe izvršnom direktoru, proslijediti pritužbe u vezi sa službenicima graničnog nadzora matičnoj državi članici i evidentirati daljnje postupanje Agencije ili te države članice. Kaznene istrage trebale bi provoditi države članice.
- (31) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, posebno u pogledu situacija u kojima se zahtijeva hitno djelovanje na vanjskim granicama, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Te ovlasti trebale bi se izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća.¹⁸
- (32) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi biti neovisna u pogledu operativnih i tehničkih pitanja te bi trebala uživati pravnu, upravnu i financijsku samostalnost. Radi toga je potrebno i prikladno da se Agencija uspostavi kao tijelo Unije s pravnom osobnošću i provedbenim ovlastima koje su joj dodijeljene ovom Uredbom.

¹⁶ Uredba Vijeća (EZ) br. 768/2005 od 26. travnja 2005. o osnivanju Agencije za kontrolu ribarstva Zajednice i o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 o uspostavi sustava kontrole koji se primjenjuje na zajedničku ribarstvenu politiku (SL L 128, 21.5.2005., str. 1.).

¹⁷ Uredba (EZ) br. 1406/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o osnivanju Europske agencije za pomorsku sigurnost (SL L 208, 5.8.2002., str. 1.).

¹⁸ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (33) Komisija i države članice trebale bi biti zastupljene u Upravnom odboru radi provedbe politike i političkog nadzora nad Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu. Ako je to moguće, Odbor bi se trebao sastojati od operativnih voditelja nacionalnih službi nadležnih za upravljanje graničnim nadzorom ili od njihovih predstavnika. Tom bi se Odboru trebale dodijeliti potrebne ovlasti za uspostavljanje proračuna, provjeru njegove provedbe, donošenje prikladnih financijskih pravila, uspostavljanje transparentnih radnih postupaka za donošenje odluka Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu te imenovanje izvršnog direktora i zamjenika izvršnog direktora. Agencijom bi trebalo upravljati te bi ona trebala poslovati u skladu sa zajedničkim pristupom u vezi s decentraliziranim agencijama Unije koji su 19. srpnja 2012. donijeli Europski parlament, Vijeće i Europska komisija.
- (34) Kako bi se zajamčila potpuna samostalnost Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, trebalo bi joj odobriti autonomni proračun čiji prihodi ponajprije potječu iz doprinosa Unije. Trebao bi se primjenjivati proračunski postupak Unije u pogledu doprinosa Unije i svih drugih subvencija koje se isplaćuju iz općeg proračuna Europske unije. Reviziju financijskih izvještaja trebao bi obavljati Revizorski sud.
- (35) Uredbu (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹ trebalo bi bez ograničenja primjenjivati na Agenciju za europsku graničnu i obalnu stražu, koja bi trebala pristupiti Međuinstitucionalnom sporazumu od 25. svibnja 1999. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Komisije Europskih zajednica u vezi s internim istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF).²⁰
- (36) Na Agenciju za europsku graničnu i obalnu stražu trebalo bi primjenjivati Uredbu (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije²¹.
- (37) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala bi sve osobne podatke u okviru ove Uredbe obrađivati u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća.²²
- (38) Države članice trebale bi sve osobne podatke u okviru ove Uredbe obrađivati u skladu s Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²³, Okvirnom odlukom Vijeća 2008/977/PUP²⁴ te načelima nužnosti i proporcionalnosti.
- (39) Budući da ciljeve ove Uredbe, odnosno razvoj i provedbu sustava integriranog upravljanja vanjskim granicama, a time i osiguravanje pravilnog funkcioniranja schengenskog prostora, ne mogu dostatno ostvariti države članice neusklađenim djelovanjem, već se zbog nepostojanja nadzora unutarnjih granica i s obzirom na znatne migracijske pritiske na vanjskim granicama te potrebu za zaštitom visoke

¹⁹ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

²⁰ SL L 136, 31.5.1999., str. 15.

²¹ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

²² Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

²³ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

²⁴ Okvirna odluka Vijeća 2008/977/PUP od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (SL L 350, 30.12.2008., str. 60.).

razine unutarnje sigurnosti unutar Unije oni bolje mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- (40) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine,²⁵ što ulazi u područje iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ.²⁶ Aranžmanom između Europske zajednice te Republike Islanda i Kraljevine Norveške o načinima sudjelovanja tih država u Europskoj agenciji za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije²⁷ predviđena su pravila sudjelovanja tih država u radu Agencije, uključujući odredbe o financijskim doprinosima i osoblju.
- (41) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine²⁸, što ulazi u područje iz članka 1. točaka A, B i G Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ.²⁹
- (42) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine³⁰, što ulazi u područje iz članka 1. točaka A, B i G Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU.³¹
- (43) Aranžmanom između Europske zajednice, s jedne strane, te Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna, s druge strane, o načinima sudjelovanja tih država u Europskoj agenciji za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije³² predviđena su pravila sudjelovanja tih država u radu Agencije, uključujući odredbe o financijskim doprinosima i osoblju.
- (44) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola o stajalištu Danske koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u

²⁵ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

²⁶ Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).

²⁷ SL L 188 od 20.7.2007., str. 19.

²⁸ SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

²⁹ Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).

³⁰ SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

³¹ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19.).

³² SL L 243 od 16.9.2010., str. 4.

donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. Budući da se ova Uredba temelji na schengenskoj pravnoj stečevini u skladu s odredbama glave IV. trećeg dijela Ugovora o osnivanju Europske zajednice, Danska bi trebala, u skladu s člankom 5. navedenog Protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće donese ovu Uredbu odlučiti hoće li je prenijeti u svoje nacionalno zakonodavstvo.

- (45) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2000/365/EZ;³³ stoga Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (46) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ;³⁴ stoga Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (47) Agencija bi trebala olakšati organizaciju posebnih aktivnosti u kojima države članice mogu iskoristiti stručna znanja i sredstva koje Irska i Ujedinjena Kraljevina budu spremne ponuditi, na načine o kojima za svaki slučaj pojedinačno odlučuje Upravni odbor. Zbog toga se predstavnike Irske i Ujedinjene Kraljevine može se pozvati da prisustvuju sastancima Upravnog odbora kako bi mogli u potpunosti sudjelovati u pripremi takvih posebnih aktivnosti.
- (48) Između Kraljevine Španjolske i Ujedinjene Kraljevine postoji spor oko određivanja granica Gibraltara.
- (49) Odgoda primjene ove Uredbe na granice Gibraltara ne podrazumijeva nikakve promjene u stajalištima predmetnih država.
- (50) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća koji je dao mišljenje [...]³⁵.
- (51) Cilj je ove Uredbe izmjena i proširenje odredaba Uredbe (EZ) br. 2007/2004, Uredbe (EZ) br. 863/2007³⁶ Europskog parlamenta i Vijeća te Odluke Vijeća 2005/267/EZ.³⁷ Budući da je potrebno provesti velik broj opsežnih izmjena, navedene akte trebalo bi radi jasnoće zamijeniti i staviti izvan snage. Upućivanja na uredbe stavljene izvan snage trebalo bi smatrati upućivanjima na ovu Uredbu.

³³ SL L 131, 1.6.2000., str. 43.

³⁴ SL L 64, 7.3.2002., str. 20.

³⁵ SL C [...]

³⁶ Uredba (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uspostavi mehanizma za osnivanje jedinica granične policije za brzu intervenciju i o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 u pogledu tog mehanizma i uređivanju zadataka i ovlasti gostujućih službenika (SL L 199, 31.7.2007., str. 30.).

³⁷ Odluka Vijeća 2005/267/EZ od 16. ožujka 2005. o uspostavi sigurne internetske informacijske i koordinacijske mreže za migracijske službe država članica (SL L 83, 1.4.2005., str. 48.).

POGLAVLJE I.

EUROPSKA GRANIČNA I OBALNA STRAŽA

Članak 1.

Predmet

Uspostavlja se europska granična i obalna straža kako bi se osiguralo europsko integrirano upravljanje vanjskim granicama u cilju učinkovitog upravljanja migracijama i osiguravanja visoke razine unutarnje sigurnosti u Uniji uz istodobnu zaštitu slobodnog kretanja osoba u njoj.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „vanjske granice” znači kopnene i morske granice država članica te njihove zračne i morske luke na koje se primjenjuju odredbe glave II. Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća³⁸;
- (2) „nadzor granica” znači nadzor granica kako je utvrđeno člankom 2. točkom 9. Uredbe (EZ) br. 562/2006;
- (3) „timovi europske granične i obalne straže” znači timovi službenika graničnog nadzora i drugo relevantno osoblje iz država članica sudionica, uključujući nacionalne stručnjake koje države članice upute Agenciji, koji se raspoređuju tijekom zajedničkih operacija, brzih intervencija na granicama, kao i u okviru timova za potporu upravljanju migracijama;
- (4) „država članica domaćin” znači država članica u kojoj se odvijaju ili iz koje su pokrenuti zajednička operacija ili brza intervencija na granicama, operacija vraćanja ili intervencija vraćanja;
- (5) „matična država članica” znači država članica čiji službenik graničnog nadzora i obalne straže ili član drugog relevantnog osoblja sudjeluje kao član timova europske granične i obalne straže;
- (6) „država članica sudionica” znači država članica koja sudjeluje u zajedničkoj operaciji, brzom intervenciji na granicama, operaciji vraćanja, intervenciji vraćanja ili timovima za potporu upravljanju migracijama osiguravanjem tehničke opreme, službenika graničnog nadzora ili drugog relevantnog osoblja koje je raspoređeno kao dio timova europske granične i obalne straže, kao i države članice koje sudjeluju u operacijama vraćanja ili intervencijama vraćanja osiguravanjem tehničke opreme ili osoblja;

³⁸ Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima prekograničnog kretanja osoba (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 105, 13.4.2006., str. 1.).

- (7) „članovi timova europske granične i obalne straže” znači službenici službi granične straže ili drugo relevantno osoblje država članica osim države članice domaćina, uključujući nacionalne stručnjake i službenike graničnog nadzora upućene Agenciji iz država članica, koji sudjeluju u zajedničkim operacijama ili brzim intervencijama na granicama;
- (8) „članovi timova” znači članovi timova europske granične i obalne straže ili timova osoblja uključenog u zadaće povezane s vraćanjem koji sudjeluju u operacijama vraćanja ili intervencijama vraćanja;
- (9) „timovi za potporu upravljanju migracijama” znači timovi stručnjaka koji državama članicama osiguravaju operativno i tehničko pojačanje na područjima žarišnih točaka i koji se sastoje od stručnjaka iz država članica koje su rasporedili Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i Europski potporni ured za azil te stručnjaka iz Europolu i drugih relevantnih agencija Unije;
- (10) „vraćanje” znači vraćanje kako je utvrđeno člankom 3. točkom 3. Direktive 2008/115/EZ;
- (11) „odluka o vraćanju” znači odluka o vraćanju kako je utvrđeno člankom 3. točkom 4. Direktive 2008/115/EZ;
- (12) „povratnik” znači državljani treće zemlje s nezakonitim boravkom koji podliježe odluci o vraćanju;
- (13) „operacija vraćanja” znači operacija vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom koju koordinira Agencija i koja uključuje tehnička i operativna pojačanja koja osigurava jedna država članica ili više njih te u okviru koje se povratnici iz jedne države članice ili više njih vraćaju prisilnim vraćanjem ili dobrovoljno u skladu s obvezom vraćanja;
- (14) „intervencija vraćanja” znači operacija vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom kojom se osigurava veća tehnička i operativna pomoć i koja se sastoji od raspoređivanja europskih interventnih timova za vraćanje u države članice i od organizacije operacija vraćanja.

Članak 3.

Europska granična i obalna straža

- 1. Europsku graničnu i obalnu stražu čine Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu te nacionalna tijela država članica koja su nadležna za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica.
- 2. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu uspostavlja operativnu i tehničku strategiju za europsko integrirano upravljanje granicama. Ona potiče i osigurava provedbu europskog integriranog upravljanja granicama u svim državama članicama.
- 3. Nacionalna tijela nadležna za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica, uspostavljaju svoje nacionalne strategije za integrirano upravljanje granicama. Te nacionalne strategije moraju biti usklađene sa strategijom iz stavka 2.

Članak 4.

Europsko integrirano upravljanje granicama

Europsko integrirano upravljanje granicama sastoji se od sljedećih elemenata:

- (a) nadzora granica, uključujući prema potrebi mjere povezane sa sprječavanjem, otkrivanjem i istraživanjem prekograničnog kriminala;
- (b) analize rizika za unutarnju sigurnosti i analize prijetnji koje mogu utjecati na funkcioniranje ili sigurnost vanjskih granica;
- (c) međuagencijske suradnje među nacionalnim tijelima u svakoj državi članici koja su nadležna za nadzor granica ili za druge zadaće koje se provode na granicama ili među relevantnim institucijama, agencijama, tijelima i uredima Unije, uključujući redovitu razmjenu informacija primjenom postojećih alata za razmjenu informacija, a posebno Europskog sustava nadzora granica (Eurosur) uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća;³⁹
- (d) suradnje s trećim zemljama u područjima obuhvaćenima ovom Uredbom, posebno usmjerene na susjedne zemlje i one treće zemlje koje su u analizi rizika prepoznate kao matične i tranzitne države za nezakonito useljavanje;
- (e) tehničkih i operativnih mjera unutar područja slobodnog kretanja koje se odnose na nadzor granica i koje su oblikovane tako da se njima sprječava nezakonito useljavanje i suzbija prekogranični kriminal;
- (f) vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom na državnom području država članica;
- (g) upotrebe suvremene tehnologije, uključujući velike informacijske sustave;
- (h) mehanizma za kontrolu kvalitete kako bi se osigurala provedba zakonodavstva Unije u području upravljanja granicama.

Članak 5.

Podijeljena odgovornost

1. Za europsko integrirano upravljanje granicama koje provodi europska granična i obalna straža odgovornost dijele Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu te nacionalna tijela nadležna za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica.
2. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu omogućuje primjenu mjera Unije koje se odnose na upravljanje vanjskim granicama jačanjem, ocjenjivanjem i koordinacijom djelovanja država članica u provedbi tih mjera i u području vraćanja. Države članice osiguravaju upravljanje svojim dijelom vanjskih granica u vlastitom interesu i u interesu svih država članica koje su ukinule nadzor unutarnjih granica, potpuno u skladu s pravom Unije te u skladu s tehničkom i operativnom strategijom iz članka 3. stavka 2. i u bliskoj suradnji s Agencijom.
3. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu nadležna je za upravljanje vanjskim granicama u slučajevima predviđenima ovom Uredbom, posebno ako nisu poduzete potrebne korektivne mjere na temelju procjene osjetljivosti ili u slučaju nerazmjernog migracijskog pritiska, zbog čega nadzor vanjskih granica postaje

³⁹ Uredba (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o uspostavi Europskog sustava nadzora granica (Eurosur) (SL L 295, 6.11.2013., str. 11.).

neučinkovit u mjeri u kojoj se riskira dovođenje u opasnost funkcioniranja schengenskog prostora.

POGLAVLJE II.

AGENCIJA ZA EUROPSKU GRANIČNU I OBALNU STRAŽU

ODJELJAK 1.

ZADAĆE AGENCIJE ZA EUROPSKU GRANIČNU I OBALNU STRAŽU

Članak 6.

Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu

1. Kako bi osigurala usklađeno europsko integrirano upravljanje svim vanjskim granicama, Agencija olakšava i omogućuje učinkovitiju primjenu postojećih i budućih mjera Unije koje se odnose na upravljanje vanjskim granicama, posebno Zakonika o schengenskim granicama uspostavljenog Uredbom (EZ) br. 562/2006.
2. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (u daljnjem tekstu: Agencija) novi je naziv Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije osnovane Uredbom Vijeća (EZ) br. 2007/2004. Stoga se aktivnosti nadalje temelje na ovoj Uredbi.

Članak 7.

Zadaće

1. U cilju pridonošenja učinkovitoj, visokoj i ujednačenoj razini nadzora granica i vraćanja, Agencija obavlja sljedeće zadaće:
 - (a) uspostavlja centar za praćenje i analizu rizika namijenjen praćenju migracijskih tokova i provedbi analize rizika u pogledu svih aspekata integriranog upravljanja granicama;
 - (b) provodi procjenu osjetljivosti, uključujući procjenjivanje kapaciteta država članica za suočavanje s prijetnjama i pritiscima na vanjskim granicama;
 - (c) pomaže državama članicama u okolnostima u kojima se zahtijeva veća tehnička i operativna pomoć na vanjskim granicama koordinacijom i organizacijom zajedničkih operacija, uzimajući pritom u obzir da to u nekim situacijama može uključivati humanitarne krize i spašavanja na moru;
 - (d) pomaže državama članicama u okolnostima u kojima se zahtijeva veća tehnička i operativna pomoć na vanjskim granicama pokretanjem brzih intervencija na vanjskim granicama država članica koje su suočene s posebnim i nerazmjernim pritiscima, uzimajući pritom u obzir da to u nekim situacijama može uključivati humanitarne krize i spašavanja na moru;
 - (e) uspostavlja i raspoređuje timove europske granične i obalne straže, uključujući pričuvu za brzu intervenciju, koji se raspoređuju tijekom zajedničkih operacija i

brzih intervencija na granicama te u okviru timova za potporu upravljanju migracijama;

(f) uspostavlja pričuvu tehničke opreme koja se raspoređuje u zajedničkim operacijama, brzim intervencijama na granicama i u okviru timova za potporu upravljanju migracijama, kao i u operacijama vraćanja i intervencijama vraćanja;

(g) raspoređuje timove europske granične i obalne straže te tehničku opremu kako bi pružila pomoć u vezi s provjerom, identifikacijom i uzimanjem otisaka prstiju u okviru timova za potporu upravljanju migracijama u područjima žarišnih točaka;

(h) pruža potporu razvoju tehničkih standarda za opremu, posebno za zapovijedanje, nadzor i komunikaciju na taktičkoj razini te tehnički nadzor u cilju osiguravanja interoperabilnosti na razini Unije i nacionalnoj razini;

(i) raspoređuje potrebnu opremu i osoblje za pričuvu za brzu intervenciju za praktičnu provedbu mjera koje je potrebno poduzeti u situaciji u kojoj se zahtijeva hitno djelovanje na vanjskim granicama;

(j) pomaže državama članicama u okolnostima u kojima se zahtijeva veća tehnička i operativna pomoć za provedbu obveze vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, uključujući koordinacijom ili organizacijom operacija vraćanja;

(k) uspostavlja skupine promatrača prisilnog vraćanja, pratitelja za prisilno vraćanje i stručnjaka za vraćanje;

(l) uspostavlja i raspoređuje europske interventne timove za vraćanje tijekom intervencija vraćanja;

(m) pomaže državama članicama u osposobljavanju nacionalnih službenika graničnog nadzora i stručnjaka za vraćanje, uključujući uspostavljanje zajedničkih standarda osposobljavanja;

(n) sudjeluje u razvoju aktivnosti istraživanja i inovacija relevantnih za kontrolu i nadzor vanjskih granica te u upravljanju tim aktivnostima, uključujući upotrebu napredne tehnologije nadzora, kao što su daljinski upravljani zrakoplovni sustavi, i razvija pilot-projekte koji se odnose na pitanja obuhvaćena ovom Uredbom;

(o) u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001⁴⁰ i Okvirnom odlukom 2008/977/PUP te u bliskoj suradnji s Komisijom, agencijama, tijelima i uredima Unije te Europskom migracijskom mrežom uspostavljenom Odlukom Vijeća 2008/381/EZ razvija informacijske sustave kojima se omogućuje brza i pouzdana razmjena informacija o novim rizicima povezanim s upravljanjem vanjskim granicama, nezakonitim useljavanjem i vraćanjem te upravlja tim informacijskim sustavima;⁴¹

(p) osigurava potrebnu pomoć za razvoj i djelovanje europskog sustava nadzora granica i, prema potrebi, za razvoj zajedničkog okruženja za dijeljenje informacija, uključujući interoperabilnost sustava, posebno razvojem, održavanjem i koordinacijom okvira Eurosur u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013;

⁴⁰ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁴¹ Odluka Vijeća 2008/381/EZ od 14. svibnja 2008. o uspostavi Europske migracijske mreže (SL L 131, 21.5.2008., str. 7.).

(q) surađuje s Europskom agencijom za kontrolu ribarstva i Europskom agencijom za pomorsku sigurnost kako bi pružila potporu nacionalnim tijelima koja izvršavaju funkcije obalne straže osiguravanjem usluga, informacija, opreme i osposobljavanja te koordinacijom višenamjenskih operacija;

(r) pomaže državama članicama i trećim zemljama u okviru njihove operativne suradnje u područjima upravljanja vanjskim granicama i vraćanja.

2. Države članice mogu nastaviti suradnju na operativnoj razini s drugim državama članicama i/ili trećim zemljama na vanjskim granicama, uključujući vojne operacije u okviru misije provođenja zakona i u području vraćanja, ako je ta suradnja usklađena s djelovanjem Agencije. Države članice suzdržavaju se od svake aktivnosti kojom bi mogle ugroziti funkcioniranje Agencije ili postizanje njezinih ciljeva.

Države članice izvješćuju Agenciju o operativnoj suradnji s drugim državama članicama i/ili trećim zemljama na vanjskim granicama i u području vraćanja. Izvršni direktor Agencije (u daljnjem tekstu: izvršni direktor) redovito i najmanje jednom godišnje obavješćuje Upravni odbor Agencije (u daljnjem tekstu: Upravni odbor) o tim pitanjima.

3. Agencija može na vlastitu inicijativu sudjelovati u komunikacijskim aktivnostima u područjima u okviru svojih ovlasti. Komunikacijskim aktivnostima ne ugrožavaju se zadaće iz stavka 1. i one se provode u skladu s relevantnim komunikacijskim i promidžbenim planovima koje donosi Upravni odbor.

ODJELJAK 2.

PRAĆENJE I SPRJEČAVANJE KRIZA

Članak 8.

Dužnost suradnje u dobroj vjeri

Agencija i nacionalna tijela nadležna za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica, podliježu dužnosti suradnje u dobroj vjeri i obvezi razmjene informacija.

Članak 9.

Opća obveza razmjene informacija

Nacionalna tijela nadležna za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica, pravodobno i pravilno dostavljaju Agenciji sve informacije koje su Agenciji potrebne za obavljanje zadaća koje su joj dodijeljene ovom Uredbom, posebno zadaća Agencije povezanih s praćenjem migracijskih tokova prema Uniji i unutar nje, provedbom analize rizika i procjene osjetljivosti.

Članak 10.

Praćenje migracijskih tokova i analiza rizika

1. Agencija uspostavlja centar za praćenje i analizu rizika namijenjen praćenju migracijskih tokova prema Uniji i unutar nje. U tu svrhu Agencija razvija zajednički integrirani model analize rizika koji primjenjuju Agencija i države članice.
2. Agencija priprema opće i posebno prilagođene analize rizika te ih dostavlja Vijeću i Komisiji.
3. Analiza rizika koju priprema Agencija obuhvaća sve aspekte relevantne za europsko integrirano upravljanje granicama, posebno nadzor granica, vraćanje, nezakonita sekundarna kretanja državljana trećih zemalja unutar Unije, sprječavanje prekograničnog kriminala, uključujući omogućivanje nezakonitog useljavanja, trgovanja ljudima i terorizma, kao i stanje u susjednim trećim zemljama u cilju razvoja mehanizma ranog upozorenja za analize migracijskih tokova prema Uniji.
4. Države članice Agenciji dostavljaju sve potrebne informacije o stanju, trendovima i mogućim prijetnjama na vanjskim granicama i u području vraćanja. Države članice redovito ili na zahtjev Agencije dostavljaju Agenciji sve relevantne informacije, kao što su statistički i operativni podaci prikupljeni u vezi s provedbom schengenske pravne stečevine, kao i informacije te obavještajne podatke proizišle iz analitičkog sloja nacionalne slike stanja utvrđene u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013.
5. Rezultati analize rizika dostavljaju se Nadzornom odboru i Upravnom odboru.
6. Države članice uzimaju u obzir rezultate analize rizika pri planiranju svojih operacija i aktivnosti na vanjskim granicama, kao i aktivnosti povezanih s vraćanjem.
7. Agencija uključuje rezultate zajedničkog integriranog modela analize rizika u svoju izradu zajedničkog osnovnog izvedbenog programa za osposobljavanje službenika graničnog nadzora i osoblja koje sudjeluje u zadaćama povezanim s vraćanjem.

Članak 11.

Časnici za vezu u državama članicama

1. Agencija osigurava redovito praćenje upravljanja vanjskim granicama koje provode časnici za vezu Agencije u državama članicama.
2. Izvršni direktor iz osoblja Agencije imenuje stručnjake koji se raspoređuju kao časnici za vezu. Na temelju analize rizika i nakon savjetovanja s Upravnim odborom izvršni direktor utvrđuje prirodu raspoređivanja, državu članicu u koju časnici za vezu može biti raspoređeni i trajanje raspoređivanja. Izvršni direktor obavještava predmetnu državu članicu o imenovanju i zajedno s državom članicom utvrđuje lokaciju raspoređivanja.
3. Časnici za vezu djeluju u ime Agencije i njihova je uloga jačanje suradnje i dijaloga između Agencije i nacionalnih tijela nadležnih za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica. Časnici za vezu posebno:
 - (a) djeluju kao poveznica između Agencije i nacionalnih tijela nadležnih za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica;
 - (b) podupiru prikupljanje informacija koje su Agenciji potrebne za provedbu procjene osjetljivosti iz članka 12.;

- (c) prate mjere koje poduzima država članica na dijelovima granice i kojima je pripisana visoka razina učinka u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013;
 - (d) pomažu državama članicama u izradi planova za nepredviđene događaje;
 - (e) redovito izvješćuju izvršnog direktora o situaciji na vanjskim granicama i kapacitetu predmetne države članice za učinkovito rješavanje situacije na vanjskim granicama;
 - (f) prate mjere koje su poduzele države članice u vezi sa situacijom u kojoj se zahtijeva hitno djelovanje na vanjskim granicama u skladu s člankom 18.
4. za potrebe stavka 3., časnik za vezu, među ostalim:
- (a) ima neograničeni pristup nacionalnom koordinacijskom centru i nacionalnoj slici stanja utvrđenima u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013;
 - (b) ima pristup nacionalnim i europskim informacijskim sustavima koji su dostupni nacionalnom koordinacijskom centru uz uvjet da časnik za vezu poštuje nacionalna pravila i pravila EU-a o sigurnosti i zaštiti podataka;
 - (c) održava redovite kontakte s nacionalnim tijelima nadležnima za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica, i istodobno obavješćuje voditelja nacionalnog koordinacijskog centra.
5. Izvješće časnika za vezu čini dio procjene osjetljivosti iz članka 12.
6. U izvršavanju svojih dužnosti časnici za vezu primaju upute samo od Agencije.

Članak 12.

Procjena osjetljivosti

1. Agencija procjenjuje tehničku opremu, sustave, sposobnosti, resurse i planove za nepredviđene događaje država članica u vezi s nadzorom granica. Procjena se temelji na informacijama država članica i časnika za vezu, na informacijama proizišlima iz Eurosur, posebno u vezi s razinama učinka koje se pripisuju dijelovima vanjske kopnene i morske granice svake države članice u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013, te na izvješćima i evaluacijama koji se odnose na zajedničke operacije, pilot-projekte, brze intervencije na granicama i druge aktivnosti Agencije.
2. Države članice na zahtjev Agencije dostavljaju informacije o tehničkoj opremi, osoblju i financijskim resursima koji su na nacionalnoj razini stavljani na raspolaganje za provedbu nadzora granica, kao i svoje planove za nepredviđene događaje.
3. Cilj je Agencije procjenom osjetljivosti procijeniti kapacitete i spremnost država članica za suočavanje s predstojećim izazovima, uključujući sadašnje i buduće prijetnje i pritiske na vanjskim granicama, utvrditi, posebno za one države članice koje su suočene s posebnim i nerazmjernim pritiscima, moguće izravne posljedice na vanjskim granicama i naknadne posljedice za funkcioniranje schengenskog prostora te procijeniti njihov kapacitet za doprinos pričuvi za brzu intervenciju iz članka 19. stavka 5. Tom se procjenom ne dovodi u pitanje mehanizam za evaluaciju schengenske pravne stečevine.

4. Rezultati procjene osjetljivosti dostavljaju se Nadzornom odboru, koji savjetuje izvršnog direktora o mjerama koje države članice trebaju poduzeti na temelju rezultata procjene osjetljivosti, uzimajući pritom u obzir analizu rizika Agencije i rezultate mehanizma za evaluaciju schengenske pravne stečevine.
5. Izvršni direktor donosi odluku o utvrđivanju potrebnih korektivnih mjera koje treba poduzeti predmetna država članica, uključujući upotrebu resursa u okviru financijskih instrumenata Unije. Odluka izvršnog direktora obvezujuća je za državu članicu i njome se utvrđuje rok za poduzimanje mjera.
6. Ako država članica ne donese potrebne korektivne mjere u zadanom roku, izvršni direktor upućuje pitanje Upravnom odboru i obavješćuje Komisiju. Upravni odbor donosi odluku o utvrđivanju potrebnih korektivnih mjera koje treba poduzeti predmetna država članica, uključujući rok za poduzimanje tih mjera. Ako država članica ne poduzme mjere u roku predviđenom u toj odluci, Komisija može poduzeti daljnje djelovanje u skladu s člankom 18.

ODJELJAK 3.

UPRAVLJANJE VANJSKIM GRANICAMA

Članak 13.

Djelovanja Agencije na vanjskim granicama

1. Države članice mogu od Agencije zatražiti pomoć u provedbi svojih obveza u pogledu nadzora vanjskih granica. Agencija provodi i mjere u skladu s člankom 18.
2. Agencija organizira prikladnu tehničku i operativnu pomoć za državu članicu domaćina i može poduzeti jednu od ili više sljedećih mjera:
 - (a) koordinaciju zajedničkih operacija za jednu državu članicu ili više njih i raspoređivanje timova europske granične i obalne straže;
 - (b) organizaciju brzih intervencija na granicama i raspoređivanje timova europske granične i obalne straže iz pričuve za brzu intervenciju te, prema potrebi, dodatnih timova granične i obalne straže;
 - (c) koordinaciju aktivnosti za jednu državu članicu ili više njih i treće zemlje na vanjskim granicama, uključujući zajedničke operacije sa susjednim trećim zemljama;
 - (d) raspoređivanje timova europske granične i obalne straže u okviru timova za potporu upravljanju migracijama u područjima žarišnih točaka;
 - (e) raspoređivanje vlastitih stručnjaka i članova timova koje su države članice uputile Agenciji radi pružanja potpore nadležnim nacionalnim tijelima uključenih država članica u prikladnom trajanju;
 - (f) raspoređivanje tehničke opreme.
3. Agencija financira ili sufinancira aktivnosti iz stavka 2. dodjelama bespovratnih sredstava iz vlastitog proračuna u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju.

Članak 14.

Pokretanje zajedničkih operacija i brzih intervencija na vanjskim granicama

1. Države članice mogu od Agencije zatražiti pokretanje zajedničkih operacija radi suočavanja s predstojećim izazovima, uključujući sadašnje ili buduće prijetnje na vanjskim granicama koje su posljedica nezakonitog useljavanja ili prekograničnog kriminala, ili radi pružanja veće tehničke i operativne pomoći pri provedbi obveza država članica u vezi s nadzorom vanjskih granica.
2. Na zahtjev države članice suočene sa situacijom posebnog i nerazmjernog pritiska, posebno dolaskom velikog broja državljana trećih zemalja koji na točkama vanjskih granica pokušavaju nezakonito ući na državno područje te države članice, Agencija može na državnom području te države članice domaćina u ograničenom razdoblju provesti brzu intervenciju na granicama.
3. Izvršni direktor ocjenjuje, odobrava i koordinira prijedloge država članica za zajedničke operacije. Zajedničkim operacijama i brzim intervencijama na granicama prethodi temeljita, pouzdana i ažurirana analiza rizika, kojom se Agenciji omogućuje da odredi redoslijed prioriteta za predložene zajedničke operacije i brze intervencije na granicama, uzimajući pritom u obzir razinu učinka na dijelove vanjske granice u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013 i raspoloživost resursa.
4. Nakon savjetovanja s Nadzornim odborom na temelju rezultata procjene osjetljivosti te uzimajući u obzir analizu rizika koju je provela Agencija i analitički sloj europske slike stanja utvrđene u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013, izvršni direktor preporučuje predmetnoj državi članici pokretanje i provedbu zajedničkih operacija ili brzih intervencija na granicama. Agencija stavlja na raspolaganje svoju tehničku opremu državi članici domaćinu ili državama članicama sudionicama.
5. Ciljevi zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama mogu se ostvariti u okviru višenamjenske operacije koja može uključivati spašavanje osoba u nevolji na moru ili druge funkcije obalne straže, borbu protiv krijumčarenja migranata ili trgovanja ljudima, operacije za nadzor trgovine drogama i upravljanje migracijama, uključujući identifikaciju, registraciju, ispitivanje i vraćanje.

Članak 15.

Operativni plan za zajedničke operacije

1. Pri pripremi zajedničke operacije izvršni direktor u suradnji s državom članicom domaćinom sastavlja popis potrebne tehničke opreme i osoblja, uzimajući pritom u obzir resurse kojima raspolaže država članica domaćin. Agencija na temelju tih elemenata utvrđuje paket za operativnih i tehničkih pojačanja te aktivnosti izgradnje kapaciteta koji se uključuju u operativni plan.
2. Izvršni direktor sastavlja operativni plan za zajedničke operacije na vanjskim granicama. Izvršni direktor i država članica domaćin dogovaraju nakon savjetovanja s državama članicama sudionicama operativni plan u kojem su detaljno razrađeni organizacijski aspekti zajedničke operacije.
3. Operativni je plan obvezujući za Agenciju, državu članicu domaćina i države članice sudionice. Njime su obuhvaćeni svi aspekti koji se smatraju potrebnima za provedbu zajedničke operacije, uključujući:

- (a) opis stanja, uz način djelovanja i ciljeve raspoređivanja, uključujući operativni cilj;
- (b) predviđeno trajanje zajedničke operacije;
- (c) geografsko područje na kojem će se odvijati zajednička operacija;
- (d) opis zadaća i posebnih uputa za timove europske granične i obalne straže, uključujući dopušteni uvid u baze podataka i dopušteno službeno oružje, streljivo i opremu u državi članici domaćinu;
- (e) sastav timova europske granične i obalne straže, kao i raspoređivanje drugog relevantnog osoblja;
- (f) odredbe o zapovijedanju i nadzoru, uključujući imena i činove službenika graničnog nadzora države članice domaćina koji su nadležni za suradnju s članovima timova i Agencijom, posebno imena i činove onih službenika graničnog nadzora koji zapovijedaju tijekom raspoređivanja, te položaj članova timova u zapovjednom lancu;
- (g) tehničku opremu koja se raspoređuje tijekom zajedničke operacije, uključujući posebne zahtjeve kao što su uvjeti upotrebe, traženo osoblje, prijevoz i druga logistika te financijske odredbe;
- (h) detaljne odredbe o trenutačnom izvješćivanju Upravnog odbora i relevantnih nacionalnih javnih tijela o izvanrednom događaju od strane Agencije;
- (i) plan izvješćivanja i evaluacije koji sadržava mjerila za izvješće o evaluaciji i konačni datum za podnošenje završnog izvješća o evaluaciji;
- (j) u pogledu operacija na moru, posebne informacije o primjeni relevantne nadležnosti i zakonodavstva na geografskom području na kojem se odvija zajednička operacija, uključujući upućivanja na međunarodno pravo i pravo Unije o presretanju, spašavanju na moru i iskrcavanju. U tom se pogledu operativni plan uspostavlja u skladu s Uredbom (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;⁴²
- (k) načine suradnje s trećim zemljama, drugim agencijama, tijelima i uredima Unije ili međunarodnim organizacijama;
- (l) postupke za uspostavljanje mehanizma upućivanja kojim se osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita, žrtve trgovanja ljudima, maloljetne osobe bez pratnje i osobe u ugroženom položaju upućuju nadležnim nacionalnim tijelima koja im mogu pružiti prikladnu pomoć;
- (m) postupke za uspostavljanje mehanizma zaprimanja i prijenosa Agenciji pritužbi protiv službenika graničnog nadzora države članice domaćina i članova timova europske granične i obalne straže u vezi s navodnim povredama temeljnih prava u okviru zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama.

4. O svim izmjenama i prilagodbama operativnog plana moraju se usuglasiti izvršni direktor i država članica domaćin nakon savjetovanja s državama članicama sudionicama. Agencija odmah šalje primjerak izmijenjenog ili prilagođenog operativnog plana državama članicama sudionicama.

⁴² Uredba (EU) br. 656/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju pravila za nadzor vanjskih morskih granica u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije (SL L 189, 27.6.2014., str. 93.).

Članak 16.

Postupak za pokretanje brze intervencije na granicama

1. Zahtjev države članice za pokretanje brze intervencije na granicama uključuje opis stanja, moguće ciljeve i predviđene potrebe. Izvršni direktor prema potrebi može odmah poslati stručnjake iz Agencije koji procjenjuju stanje na vanjskim granicama predmetne države članice.
2. Izvršni direktor odmah obavještuje Upravni odbor o zahtjevu države članice za pokretanje brze intervencije na granicama.
3. Kada odlučuje o zahtjevu države članice, izvršni direktor uzima u obzir nalaze analize rizika koju je provela Agencija i analitički sloj europske slike stanja utvrđene u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013, kao i ishod procjene osjetljivosti iz članka 12. te sve druge relevantne informacije koje su dostavile predmetna država članica ili druge države članice.
4. Izvršni direktor donosi odluku o zahtjevu za pokretanje brze intervencije na granicama u roku od dva radna dana od datuma zaprimanja zahtjeva. Izvršni direktor istodobno u pisanom obliku obavještuje predmetnu državu članicu i Upravni odbor o odluci. U odluci se navode glavni razlozi na kojima se temelji.
5. Ako izvršni direktor odluči pokrenuti brzu intervenciju na granicama, raspoređuje timove europske granične i obalne straže iz pričuve za brzu intervenciju u skladu s člankom 19. stavkom 5. i prema potrebi odlučuje o izravnom jačanju kapaciteta raspoređivanjem jednog tima europske granične i obalne straže ili više njih u skladu s člankom 19. stavkom 6.
6. Izvršni direktor zajedno s državom članicom domaćinom odmah sastavlja operativni plan u skladu s člankom 15. stavkom 3., a u svakom slučaju najkasnije tri radna dana od datuma odluke.
7. Odmah nakon usuglašavanja operativnog plana izvršni direktor od države članice zahtijeva da bez odgode rasporedi službenike graničnog nadzora koji su dio pričuve za brzu intervenciju. Izvršni direktor naznačuje profile i broj službenika graničnog nadzora potrebnih iz svake države članice među onima koji su identificirani u postojećoj pričuvi za brzu intervenciju.
8. Kako bi se, ako je to potrebno, osiguralo izravno jačanje timova europske granične i obalne straže koji su raspoređeni iz pričuve za brzu intervenciju, izvršni direktor istodobno obavještuje državu članicu o potrebnom broju i profilima službenika graničnog nadzora koji se dodatno raspoređuju. Te se informacije dostavljaju u pisanom obliku nacionalnim kontaktnim točkama i uključuju datum raspoređivanja. Nacionalnim se kontaktnim točkama dostavlja i kopija operativnog plana.
9. Ako je izvršni direktor odsutan ili spriječen, odluke o raspoređivanju službenika pričuve za brzu intervenciju i o bilo kojem dodatnom raspoređivanju timova europske granične i obalne straže donosi zamjenik izvršnog direktora.
10. Države članice osiguravaju da su službenici graničnog nadzora koji su dodijeljeni pričuvi za brzu intervenciju odmah i bez iznimke na raspolaganju Agenciji. Države članice na zahtjev Agencije stavljaju na raspolaganje dodatne službenike graničnog nadzora za raspoređivanje timova europske granične i obalne straže, osim ako su suočene s izvanrednim stanjem koje znatno utječe na obavljanje nacionalnih zadaća.

11. Službenici pričuve za brzu intervenciju raspoređuju se najkasnije tri radna dana od datuma na koji su izvršni direktor i država članica domaćin usuglasili operativni plan. Dodatni timovi europske granične i obalne straže raspoređuju se prema potrebi u roku od pet radnih dana od raspoređivanja službenika pričuve za brzu intervenciju.

Članak 17.

Timovi za potporu upravljanju migracijama

1. Ako je država članica suočena s nerazmjernim migracijskim pritiscima u određenom području žarišnih točaka na vanjskoj granici uključujući velike priljeve mješovitih migracijskih tokova, ona može zatražiti jačanje operativnih i tehničkih kapaciteta u obliku timova za potporu upravljanju migracijama. Ta država članica podnosi zahtjev za pojačanje i ocjenu svojih potreba Agenciji i drugim relevantnim agencijama Unije, posebno Europskom potpornom uredu za azil i Europolu.
2. Izvršni direktor u suradnji s drugim relevantnim agencijama Unije ocjenjuje zahtjev države članice za pomoć i procjenu njezinih potreba kako bi utvrdio sveobuhvatan paket za pojačanje koji se sastoji od različitih aktivnosti koje koordiniraju relevantne agencije Unije i koje se usuglašavaju s predmetnom državom članicom.
3. Operativno i tehničko pojačanje koje osiguravaju timovi europske granične i obalne straže, europski interventni timovi za vraćanje te stručnjaci iz osoblja Agencije u okviru timova za potporu upravljanju migracijama može uključivati:
 - (a) provjeru državljana trećih zemalja pristiglih na vanjske granice, uključujući njihovu identifikaciju, registraciju i ispitivanje te na zahtjev države članice uzimanje otisaka prstiju državljana trećih zemalja;
 - (b) pružanje informacija osobama kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita ili podnositeljima ili potencijalnim podnositeljima zahtjeva za premještanje;
 - (c) tehničku i operativnu pomoć u području vraćanja, uključujući pripremu i organizaciju operacija vraćanja.
4. Agencija u suradnji s drugim relevantnim agencijama Unije pomaže Komisiji u koordinaciji aktivnosti timova za potporu upravljanju migracijama.

Članak 18.

Situacija na vanjskim granicama u kojoj se zahtijeva hitno djelovanje

1. Ako država članica ne poduzme potrebne korektivne mjere u skladu s odlukom Upravnog odbora iz članka 12. stavka 6. ili u slučaju nerazmjernog migracijskog pritiska na vanjskim granicama, zbog čega nadzor vanjskih granica postaje neučinkovit u mjeri u kojoj se riskira dovođenje u opasnost funkcioniranja schengenskog prostora, Komisija može nakon savjetovanja s Agencijom donijeti odluku u obliku provedbenog akta o utvrđivanju mjera koje provodi Agencija i o zahtjevu da predmetna država članica surađuje s Agencijom u provedbi tih mjera. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2.

Komisija na temelju valjano utemeljenih, krajnje hitnih razloga koji se odnose funkcioniranje schengenskog prostora bez odgode donosi primjenjive provedbene akte u skladu s postupkom iz članka 79. stavka 5.

2. Za potrebe stavka 1., Komisija osigurava da Agencija poduzme jednu od ili više sljedećih mjera:
 - (a) organizaciju i koordinaciju brzih intervencija na granicama i raspoređivanje timova europske granične i obalne straže iz pričuve za brzu intervenciju te, prema potrebi, dodatnih timova granične i obalne straže;
 - (b) raspoređivanje timova europske granične i obalne straže u okviru timova za potporu upravljanju migracijama u područjima žarišnih točaka;
 - (c) koordinaciju aktivnosti za jednu državu članicu ili više njih i treće zemlje na vanjskim granicama, uključujući zajedničke operacije sa susjednim trećim zemljama;
 - (d) raspoređivanje tehničke opreme;
 - (e) organizaciju intervencija vraćanja.
3. U roku od dva radna dana od datuma donošenja odluke Komisije i nakon savjetovanja s Nadzornim odborom izvršni direktor utvrđuje djelovanja koja treba poduzeti za praktičnu provedbu mjera utvrđenih odlukom Komisije, uključujući tehničku opremu te broj i profile službenika graničnog nadzora i drugog relevantnog osoblja potrebnog za ostvarivanje ciljeva te odluke.
4. Usporedno i u roku od ista dva radna dana izvršni direktor dostavlja nacrt operativnog plana predmetnoj državi članici. Izvršni direktor i predmetna država članica sastavljaju operativni plan u roku od dva radna dana od datuma njegova podnošenja.
5. Agencija bez odgode, a u svakom slučaju u roku od tri radna dana od uspostavljanja operativnog plana, raspoređuje potrebnu tehničku opremu i osoblje iz pričuvene baze za brzu intervenciju iz članka 19. stavka 5. za praktičnu provedbu mjera utvrđenih odlukom Komisije. Dodatna tehnička oprema i timovi europske granične i obalne straže raspoređuju se prema potrebi u drugoj fazi, a u svakom slučaju u roku od pet radnih dana od raspoređivanja službenika pričuve za brzu intervenciju.
6. Predmetna država članica poštuje odluku Komisije i u tu svrhu bez odgode surađuje s Agencijom te poduzima potrebno djelovanje kako bi olakšala provedbu te odluke i praktičnu provedbu mjera utvrđenih tom odlukom i operativnim planom koji je usuglašen s izvršnim direktorom.
7. Države članice stavljaju na raspolaganje službenike graničnog nadzora i drugo relevantno osoblje koje određuje izvršni direktor u skladu sa stavkom 2. Države članice ne mogu se pozvati na izvanredno stanje iz članka 19. stavaka 3. i 6.

Članak 19.

Sastav i raspoređivanje timova europske granične i obalne straže

1. Agencija raspoređuje službenike graničnog nadzora i drugo relevantno osoblje kao članove timova europske granične i obalne straže za zajedničke operacije, brze intervencije na granicama i u okviru timova za potporu upravljanju migracijama. Agencija može rasporediti i stručnjake iz vlastitog osoblja.
2. Upravni odbor na prijedlog izvršnog direktora odlučuje apsolutnom većinom svojih članova s pravom glasa o profilima i ukupnom broju službenika graničnog nadzora koji se stavljaju na raspolaganje za timove europske granične i obalne straže. Jednaki se postupak primjenjuje i pri svim naknadnim promjenama profila i ukupnog broja.

Države članice pridonose timovima europske granične i obalne straže preko nacionalne pričuve na temelju različitih utvrđenih profila imenovanjem službenika graničnog nadzora koji odgovaraju traženim profilima.

3. Kad je riječ o službenicima graničnog nadzora, doprinos država članica posebnim zajedničkim operacijama za sljedeću godinu planira se na temelju godišnjih bilateralnih pregovora i sporazuma između Agencije i država članica. Države članice u skladu s tim sporazumima i na zahtjev Agencije stavljaju na raspolaganje službenike graničnog nadzora za raspoređivanje, osim ako su suočene s izvanrednim stanjem koje znatno utječe na obavljanje nacionalnih zadaća. Takav se zahtjev podnosi najmanje 21 radni dan prije namjeravanog raspoređivanja.
4. Kada je riječ o brzim intervencijama na granicama, Upravni odbor na temelju prijedloga izvršnog direktora Agencije odlučuje tročetrvrtinskom većinom o profilima i minimalnom broju službenika graničnog nadzora koji se stavljaju na raspolaganje za pričuvu za brzu intervenciju timova europske granične i obalne straže. Jednaki se postupak primjenjuje i pri svim naknadnim promjenama profila i ukupnog broja službenika graničnog nadzora u pričuvi za brzu intervenciju. Države članice pridonose pričuvi za brzu intervenciju preko nacionalne baze stručnjaka na temelju različitih utvrđenih profila imenovanjem službenika graničnog nadzora koji odgovaraju traženim profilima.
5. Pričuva za brzu intervenciju stalno je tijelo koje je stavljeno na izravno raspolaganje Agenciji i koje se može rasporediti iz svake države članice u roku od tri radna dana od trenutka kada izvršni direktor i država članica domaćin usuglase operativni plan. Svaka država članica za tu namjenu na godišnjoj osnovi stavlja Agenciji na raspolaganje određeni broj službenika graničnog nadzora koji odgovara najmanje 3 % osoblja država članica bez kopnenih ili morskih vanjskih granica ili 2 % osoblja država članica s kopnenim ili morskim vanjskim granicama, a iznosi najmanje 1 500 službenika graničnog nadzora, u skladu s profilima utvrđenima odlukom Upravnog odbora.
6. Raspoređivanje timova europske granične i obalne straže iz pričuve za brzu intervenciju prema potrebi se odmah dopunjuje dodatnim timovima europske granične i obalne straže. U tu svrhu države članice na zahtjev Agencije odmah dostavljaju broj, imena i profile službenika graničnog nadzora iz svoje nacionalne pričuve koje mogu staviti na raspolaganje u roku od pet radnih dana od početka brze intervencije na granicama. Države članice na zahtjev Agencije stavljaju na raspolaganje službenike graničnog nadzora za raspoređivanje, osim ako su suočene s izvanrednim stanjem koje znatno utječe na obavljanje nacionalnih zadaća.
7. Države članice osiguravaju da se profilima i brojem službenika graničnog nadzora i drugog relevantnog osoblja koji čine njihov doprinos ispunjuju zahtjevi iz odluke Upravnog odbora. Trajanje raspoređivanja utvrđuje matična država članica, ali ono u svakom slučaju nije kraće od 30 dana.
8. Agencija pridonosi timovima europske granične i obalne straže osposobljenim službenicima graničnog nadzora koje su države članice uputile Agenciji kao nacionalne stručnjake. Kad je riječ o upućivanju službenika graničnog nadzora Agenciji za sljedeću godinu, doprinos država članica planira se na temelju godišnjih bilateralnih pregovora i sporazuma između Agencije i država članica. Države članice u skladu s tim sporazumima stavljaju službenike graničnog nadzora na raspolaganje za upućivanje, osim ako bi to ozbiljno utjecalo na obavljanje nacionalnih zadaća. U

takvim slučajevima države članice mogu povući svoje upućene službenike graničnog nadzora.

Takva upućivanja mogu trajati 12 mjeseci ili više, ali u svakom slučaju nisu kraća od tri mjeseca. Upućeni službenici graničnog nadzora smatraju se članovima timova te imaju zadaće i ovlasti članova timova. Država članica koja je uputila službenike graničnog nadzora smatra se matičnom državom članicom.

Drugo osoblje koje je privremeno zaposleno u Agenciji i koje nije kvalificirano za obavljanje funkcija nadzora granica raspoređuje se tijekom zajedničkih operacija samo za obavljanje koordinacijskih zadaća i ne čini dio timova europske granične i obalne straže.

9. Agencija svake godine obavješćuje Europski parlament o broju službenika graničnog nadzora koje je pojedina država članica dodijelila timovima europske granične i obalne straže u skladu s ovim člankom.

Članak 20.

Upute timovima europske granične i obalne straže

1. Država članica domaćin timovima europske granične i obalne straže tijekom njihova raspoređivanja izdaje upute u skladu s operativnim planom.
2. Preko svojeg koordinatora Agencija može državi članici domaćinu prenijeti svoje stavove o uputama izdanim timovima europske granične i obalne straže. U tom slučaju država članica domaćin uzima te stavove u obzir i slijedi ih u mjeri u kojoj je to moguće.
3. Ako upute izdane timovima europske granične i obalne straže nisu u skladu s operativnim planom, koordinador o tome odmah izvješćuje izvršnog direktora, koji prema potrebi može djelovati u skladu s člankom 24. stavkom 2.
4. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi timova potpuno poštuju temeljna prava, uključujući pristup postupcima azila i ljudsko dostojanstvo. Sve mjere koje poduzmu pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti razmjerne su ciljevima koji se tim mjerama nastoje ostvariti. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti ne diskriminiraju osobe na temelju njihova spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, dobi ili spolne orijentacije.
5. Članovi timova i dalje podliježu stegovnim mjerama svoje matične države članice. Matična država članica predviđa odgovarajuće stegovne ili druge mjere u skladu s nacionalnim pravom u slučaju povreda temeljnih prava ili obveza međunarodne zaštite tijekom odvijanja zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama.

Članak 21.

Koordinator

1. Agencija osigurava operativnu provedbu svih organizacijskih aspekata, uključujući prisutnost članova osoblja Agencije tijekom zajedničkih operacija, pilot-projekata ili brzih intervencija na granicama.

2. Izvršni direktor imenuje jednog ili više stručnjaka iz osoblja Agencije koji se raspoređuju kao koordinatori za svaku zajedničku operaciju ili brzu intervenciju na granicama. Izvršni direktor o imenovanju obavješćuje državu članicu domaćina.
3. Koordinator djeluje u ime Agencije u pogledu svih aspekata raspoređivanja timova europske granične i obalne straže. Uloga je koordinatora poticanje suradnje i koordinacije među državama članicama domaćinima i državama članicama sudionicama. Koordinator posebno:
 - (a) djeluje kao poveznica između Agencije i članova timova europske granične i obalne straže te u ime Agencije pruža pomoć u vezi sa svim pitanjima koja se odnose na uvjete njihova raspoređivanja u timove;
 - (b) nadzire pravilnost provedbe operativnog plana;
 - (c) djeluje u ime Agencije u pogledu svih aspekata raspoređivanja timova europske granične i obalne straže i izvješćuje Agenciju o svim tim aspektima;
 - (d) izvješćuje Agenciju o aspektima koji se odnose na pružanje dostatnih jamstava države članice domaćina za osiguravanje zaštite temeljnih prava tijekom cijele zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama;
 - (e) izvješćuje izvršnog direktora ako upute koje je država članica domaćin izdala timovima europske granične i obalne straže nisu u skladu s operativnim planom.
4. U okviru zajedničkih operacija ili brzih intervencija na granicama izvršni direktor može ovlastiti koordinatora za pružanje pomoći u rješavanju svih nesuglasica povezanih s provedbom operativnog plana i raspoređivanjem timova.

Članak 22.

Nacionalna kontaktna točka

Nacionalni koordinacijski centar uspostavljen u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013 nacionalna je kontaktna točka za komunikaciju s Agencijom o svim pitanjima koja se odnose na timove europske granične i obalne straže.

Članak 23.

Troškovi

1. Agencija u cijelosti pokriva sljedeće troškove koje države članice imaju zbog stavljanja na raspolaganje svojih službenika graničnog nadzora za raspoređivanje timova europske granične i obalne straže, uključujući pričuvu za brzu intervenciju:
 - (a) troškove putovanja iz matične države članice u državu članicu domaćina i iz države članice domaćina u matičnu državu članicu;
 - (b) troškove cijepljenja;
 - (c) troškove posebnog osiguranja;
 - (d) troškove zdravstvenog osiguranja;
 - (e) dnevnice, uključujući troškove smještaja;
 - (f) troškove povezane s tehničkom opremom Agencije.

2. Upravni odbor utvrđuje i prema potrebi ažurira detaljna pravila o plaćanju dnevnice članovima timova europske granične i obalne straže.

Članak 24.

Odgoda ili prekid zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama

1. Izvršni direktor, nakon što o tome obavijesti predmetnu državu članicu, prekida zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama ako uvjeti za provedbu tih aktivnosti više nisu ispunjeni.
2. Izvršni direktor može opozvati financiranje zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama ili ih može odgoditi ili prekinuti ako država članica domaćin ne poštuje operativni plan.
3. Izvršni direktor opoziva financiranje zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama ili u cijelosti ili djelomično odgađa ili prekida zajedničku operaciju ili brzu intervenciju na granicama ako smatra da je došlo do povreda temeljnih prava ili obveza međunarodne zaštite koje su po svojoj naravi ozbiljne ili će se vjerojatno nastaviti.

Članak 25.

Evaluacija zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama

Izvršni direktor ocjenjuje rezultate zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama te u roku od 60 dana od završetka tih operacija i projekata Upravnom odboru dostavlja detaljna izvješća o evaluaciji zajedno s opažanjima službenika za temeljna prava. Agencija sastavlja sveobuhvatnu usporednu analizu tih rezultata kako bi povećala kvalitetu, usklađenost i učinkovitost budućih zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama, koju uključuje u svoje konsolidirano godišnje izvješće o aktivnostima.

ODJELJAK 4.

VRAĆANJE

Članak 26.

Ured za vraćanje

1. Ured za vraćanje nadležan je za provedbu aktivnosti Agencije povezanih s vraćanjem u skladu s temeljnim pravima i općim načelima prava Unije te međunarodnog prava, uključujući obveze u pogledu zaštite izbjeglica i ljudskih prava. Ured za vraćanje posebno:
 - (a) koordinira na tehničkoj i operativnoj razini aktivnosti država članica povezane s vraćanjem u cilju postizanja integriranog sustava upravljanja vraćanjem među nadležnim tijelima država članica uz sudjelovanje relevantnih tijela trećih zemalja i drugih relevantnih dionika;
 - (b) pruža operativnu potporu državama članicama čiji su sustavi vraćanja izloženi posebnom pritisku;

- (c) koordinira upotrebu relevantnih informatičkih sustava i pruža potporu u konzularnoj suradnji u vezi s identifikacijom državljana trećih zemalja i pribavljanjem putnih isprava, organizira i koordinira operacije vraćanja i pruža potporu dobrovoljnom odlasku;
 - (d) koordinira aktivnosti Agencije povezane s vraćanjem kako je utvrđeno ovom Uredbom;
 - (e) organizira, potiče i koordinira aktivnosti kojima se omogućuju razmjena informacija te prepoznavanje i objedinjavanje najboljih praksi u pitanjima vraćanja između država članica;
 - (f) financira ili sufinancira operacije, intervencije i aktivnosti iz ovog poglavlja dodjelama bespovratnih sredstava iz vlastitog proračuna u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju.
2. Operativna potpora iz stavka 1. točke (b) uključuje djelovanje kako bi se državama članicama pomoglo u pogledu postupaka vraćanja koje provode nadležna nacionalna tijela posebno pružanjem:
- (a) usluga usmenog prevođenja;
 - (b) informacija o trećim zemljama vraćanja;
 - (c) savjeta o postupanju u i upravljanju postupcima vraćanja u skladu s Direktivom 2008/115/EZ;
 - (d) pomoći u vezi s potrebnim mjerama za osiguravanje dostupnosti povratnika radi vraćanja i za sprječavanje bijega povratnika.
3. Cilj je Ureda za vraćanje izgradnja sinergije i povezivanje mreža i programa koje financira Unija u području vraćanja u bliskoj suradnji s Europskom komisijom i Europskom migracijskom mrežom.⁴³
4. Agencija može koristiti financijska sredstva Unije koja su raspoloživa za područje vraćanja. Agencija osigurava da se u njezinim sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava s državama članicama svaka financijska potpora uvjetuje potpunim poštovanjem Povelje o temeljnim pravima.

Članak 27.

Operacije vraćanja

1. U skladu s Direktivom 2008/115/EZ i bez preispitivanja utemeljenosti odluka o vraćanju Agencija pruža potrebnu pomoć te na zahtjev jedne države članice sudionice ili više njih osigurava koordinaciju ili organizaciju operacija vraćanja, uključujući unajmljivanje zrakoplova za potrebe takvih operacija. Agencija može na vlastitu inicijativu predložiti državama članicama koordinaciju ili organizaciju operacija vraćanja.
2. Države članice najmanje jednom mjesečno obavješćuju Agenciju o svojim planiranim nacionalnim operacijama vraćanja, kao i o svojim potrebama za pomoći ili koordinacijom koje osigurava Agencija. Agencija sastavlja mobilni operativni plan kako bi državama članicama koje to zatraže osigurala potrebno operativno pojačanje, uključujući tehničku opremu. Agencija može na temelju procjene potreba

⁴³ SL L 131, 21.5.2008., str. 7.

i na vlastitu inicijativu u mobilni operativni plan uključiti datume i odredišta operacija vraćanja koje smatra potrebnima. Upravni odbor na prijedlog izvršnog direktora odlučuje o načinu djelovanja mobilnoga operativnog plana.

3. Agencija može pružiti potrebnu pomoć i na zahtjev država članica sudionica osigurati ili na vlastitu inicijativu predložiti koordinaciju ili organizaciju operacija vraćanja, za što treće zemlje vraćanja stavljaju na raspolaganje prijevozna sredstva i pratitelje za prisilno vraćanje (u daljnjem tekstu: skupne operacije vraćanja). Države članice sudionice i Agencija osiguravaju poštovanje temeljnih prava i jamče razmjernu upotrebu mjera prisile tijekom cjelokupne operacije udaljavanja. Tijekom cjelokupne operacije vraćanja do dolaska u treću zemlju vraćanja moraju biti prisutni najmanje predstavnik države članice i promatrač prisilnog vraćanja iz skupine uspostavljene u skladu s člankom 28.
4. Agencija može pružiti potrebnu pomoć i na zahtjev država članica sudionica ili treće zemlje osigurati ili na vlastitu inicijativu predložiti koordinaciju ili organizaciju operacija vraćanja, tijekom kojih određeni broj povratnika na koje se odnosi odluka treće zemlje o vraćanju prelazi iz te treće zemlje u drugu treću zemlju vraćanja (u daljnjem tekstu: mješovite operacije vraćanja), uz uvjet da je treća zemlja koja je izdala odluku o vraćanju obvezna poštovati Europsku konvenciju o ljudskim pravima. Države članice sudionice i Agencija moraju osigurati poštovanje temeljnih prava i jamčiti razmjernu upotrebu mjera prisile tijekom cjelokupne operacije udaljavanja, posebno osiguravanjem prisutnosti promatrača prisilnog vraćanja i pratitelja iz trećih zemalja za prisilno vraćanje.
5. Svaka se operacija vraćanja prati u skladu s člankom 8. stavkom 6. Direktive 2008/115/EZ. Praćenje operacija vraćanja mora se provoditi na temelju objektivnih i transparentnih kriterija te ono obuhvaća cjelovitu operaciju vraćanja od faze prije polaska do izručenja povratnika u treću zemlju vraćanja.
6. Agencija financira ili sufinancira operacije vraćanja dodjelama bespovratnih sredstava iz vlastitog proračuna u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju, dajući prednost onim operacijama koje provodi više država članica ili koje se provode u područjima žarišnih točaka.

Članak 28.

Skupina promatrača prisilnog vraćanja

1. Agencija iz nacionalnih nadležnih tijela uspostavlja skupinu promatrača prisilnog vraćanja koji provode aktivnosti praćenja prisilnog vraćanja u skladu s člankom 8. stavkom 6. Direktive 2008/115/EZ i koji su osposobljeni u skladu s člankom 35.
2. Izvršni direktor utvrđuje profil i broj promatrača prisilnog vraćanja koji se stavljaju na raspolaganje toj skupini. Jednaki se postupak primjenjuje i pri svim naknadnim promjenama profila i broja. Države članice pridonose skupini imenovanjem promatrača prisilnog vraćanja koji odgovaraju utvrđenom profilu.
3. Agencija na zahtjev stavlja na raspolaganje državama članicama sudionicama promatrače prisilnog vraćanja, koji u njihovo ime prate pravilnu provedbu operacije vraćanja i sudjeluju u intervencijama vraćanja.

Članak 29.

Skupina pratitelja za prisilno vraćanje

1. Agencija iz nacionalnih nadležnih tijela uspostavlja skupinu pratitelja za prisilno vraćanje koji provode operacije vraćanja u skladu sa zahtjevima iz članka 8. stavaka 4. i 5. Direktive 2008/115/EZ i koji su osposobljeni u skladu s člankom 35.
2. Izvršni direktor utvrđuje profil i broj pratitelja za prisilno vraćanje koji se stavljaju na raspolaganje toj skupini. Jednaki se postupak primjenjuje i pri svim naknadnim promjenama profila i broja. Države članice pridonose skupini imenovanjem pratitelja za prisilno vraćanje koji odgovaraju utvrđenom profilu.
3. Agencija na zahtjev stavlja na raspolaganje državama članicama sudionicama te pratitelje, koji u njihovo ime prate povratnike i sudjeluju u intervencijama vraćanja.

Članak 30.

Skupina stručnjaka za vraćanje

1. Agencija iz nacionalnih nadležnih tijela i osoblja Agencije uspostavlja skupinu stručnjaka za vraćanje koji posjeduju vještine i stručna znanja potrebne za provedbu aktivnosti povezanih s vraćanjem i koji su obučeni u skladu s člankom 35. Ti se stručnjaci stavljaju na raspolaganje za provedbu posebnih zadaća, kao što su identifikacija posebnih skupina državljana trećih zemalja, pribavljanje putnih isprava iz trećih zemalja i olakšavanje konzularne suradnje.
2. Izvršni direktor utvrđuje profil i broj pratitelja za prisilno vraćanje koji se stavljaju na raspolaganje toj skupini. Jednaki se postupak primjenjuje i pri svim naknadnim promjenama profila i broja. Države članice pridonose skupini imenovanjem stručnjaka koji odgovaraju utvrđenom profilu.
3. Agencija na zahtjev stavlja na raspolaganje državama članicama sudionicama stručnjake koji sudjeluju u operacijama vraćanja i intervencijama vraćanja.

Članak 31.

Europski timovi za intervenciju vraćanja

1. Agencija iz skupina uspostavljenih člancima 28., 29. i 30. osniva posebno prilagođene europske interventne timove za vraćanje koji se raspoređuju tijekom intervencija vraćanja.
2. Članci 20., 21. i 23. primjenjuju se *mutatis mutandis* na europske timove za intervenciju vraćanja.

Članak 32.

Intervencije vraćanja

1. U okolnostima u kojima su države članice suočene s velikim opterećenjem pri provedbi obveze vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom u skladu s Direktivom 2008/115/EZ, Agencija na zahtjev jedne države članice ili više

njih pruža prikladnu tehničku i operativnu pomoć u obliku intervencije vraćanja. Takva se intervencija može sastojati od raspoređivanja europskih interventnih timova za vraćanje u države članice domaćine i od organizacije operacija vraćanja iz država članica domaćina. Države članice redovito obavješćuju Agenciju o svojim potrebama za tehničkom i operativnom pomoći, a Agencija na temelju toga sastavlja mobilni plan za intervencije vraćanja.

2. U okolnostima u kojima su države članice suočene s nerazmjernim pritiskom u provedbi svoje obveze vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom u skladu s Direktivom 2008/115/EZ, Agencija na zahtjev jedne države članice ili više njih pruža prikladnu tehničku i operativnu pomoć u obliku brze intervencije vraćanja. Agencija može na vlastitu inicijativu predložiti pružanje takve tehničke i operativne pomoći državama članicama. Brza intervencija vraćanja može se sastojati od brzog raspoređivanja europskih timova za intervenciju vraćanja u države članice domaćine i od organizacije operacija vraćanja iz država članica domaćina.
3. Izvršni direktor bez odgode sastavlja operativni plan u dogovoru s državama članicama domaćinima i državama članicama koje su spremne sudjelovati u intervenciji vraćanja.
4. Operativni je plan obvezujući za Agenciju, države članice domaćine i države članice sudionice i njime su obuhvaćeni svi aspekti koji su potrebni za provedbu intervencije vraćanja, posebno opis stanja, ciljevi, početak i predviđeno trajanje intervencije, geografska pokrivenost i moguće raspoređivanje u treće zemlje, sastav europskog interventnog tima za vraćanje, logistika, financijske odredbe te načini suradnje s trećim zemljama, drugim agencijama i tijelima Unije te relevantnim međunarodnim i nevladinim organizacijama. O svim izmjenama i prilagodbama operativnog plana moraju se usuglasiti izvršni direktor, država članica domaćin i države članice sudionice. Agencija odmah šalje primjerak izmijenjenog ili prilagođenog operativnog plana predmetnim državama članicama i Upravnom odboru.
5. Izvršni direktor u najkraćem mogućem roku donosi odluku o operativnom planu, a u slučaju iz stavka 2. u roku od pet radnih dana. Predmetne države članice i Upravni odbor odmah se u pisanom obliku obavješćuju o odluci.
6. Agencija financira ili sufinancira intervencije vraćanja dodjelama bespovratnih sredstva iz vlastitog proračuna u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju.

POGLAVLJE III.

OPĆE ODREDBE

ODJELJAK 1.

OPĆA PRAVILA

Članak 33.

Zaštita temeljnih prava i strategija o temeljnim pravima

1. Europska granična i obalna straža jamči zaštitu temeljnih prava pri obavljanju svojih zadaća na temelju ove Uredbe u skladu s mjerodavnim pravom Unije, posebno Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, mjerodavnim međunarodnim pravom, uključujući Konvenciju o statusu izbjeglica i obveze povezane s pristupom međunarodnoj zaštiti, posebno načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja. Agencija u tu svrhu sastavlja te dalje razvija i provodi svoju strategiju o temeljnim pravima.
2. U obavljanju svojih zadaća europska granična i obalna straža osigurava da se ni jedna osoba ne iskrcava, prisiljava na ulazak, privodi ili na neki drugi način predaje ili vraća tijelima zemlje koja krši načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja ili u kojoj postoji opasnost protjerivanja ili vraćanja u drugu zemlju koja krši navedeno načelo.
3. U obavljanju svojih zadaća europska granična i obalna straža uzima u obzir posebne potrebe djece, žrtava trgovanja ljudima, osoba kojima je potrebna zdravstvena pomoć, osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita, osoba u nevolji na moru i drugih osoba u osobito ugroženom položaju.
4. U obavljanju svojih zadaća, u odnosima s državama članicama i u suradnji s trećim zemljama Agencija uzima u obzir izvješća Savjetodavnog foruma i službenika za temeljna prava.

Članak 34.

Kodeks ponašanja

1. Agencija sastavlja i dalje razvija Kodeks ponašanja koji se primjenjuje na sve operacije nadzora granica koje koordinira Agencija. Kodeksom ponašanja utvrđuju se postupci koji su namijenjeni osiguranju načela vladavine prava i poštovanja temeljnih prava, s posebnim naglaskom na maloljetne osobe bez pratnje i osobe u ugroženom položaju, kao i na osobe koje traže međunarodnu zaštitu, te se on primjenjuje na sve osobe koje sudjeluju u aktivnostima Agencije.
2. Agencija razvija i redovito ažurira Kodeks ponašanja za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom koji se primjenjuje tijekom svih operacija vraćanja i intervencija vraćanja koje koordinira ili organizira Agencija. U tom su Kodeksu ponašanja opisani zajednički standardizirani postupci za pojednostavljenje organizacije operacija vraćanja i intervencija vraćanja te za osiguranje vraćanja na human način i uz potpuno poštovanje temeljnih prava, posebno načela ljudskog dostojanstva, zabrane mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, prava na slobodu i sigurnost te prava na zaštitu osobnih podataka i nediskriminaciju.
3. U Kodeksu ponašanja za vraćanje posebna je pozornost posvećena obvezi država članica da osiguraju učinkovit sustav praćenja prisilnog vraćanja kako je utvrđeno člankom 8. stavkom 6. Direktive 2008/115/EZ⁴⁴ i strategiji o temeljnim pravima.
4. Agencija razvija i redovito ažurira svoj Kodeks ponašanja u suradnji sa Savjetodavnim forumom.

⁴⁴ SL L 348, 21.12.2008., str. 98.

Članak 35.

Osposobljavanje

1. Agencija u suradnji s odgovarajućim subjektima za osposobljavanje država članica razvija posebne alate za osposobljavanje te službenicima graničnog nadzora i drugom relevantnom osoblju koji su članovi timova europske granične i obalne straže osigurava daljnje osposobljavanje relevantno za njihove zadaće i ovlasti. Stručnjaci iz osoblja Agencije s tim službenicima graničnog nadzora provode redovite vježbe u skladu s rasporedom za daljnje osposobljavanje i vježbe kako je navedeno u godišnjem programu rada Agencije.
2. Agencija poduzima sve potrebne inicijative kako bi osigurala da svi službenici graničnog nadzora i drugo relevantno osoblje država članica koji sudjeluju u timovima europske granične i obalne straže te osoblje Agencije prije sudjelovanja u operativnim aktivnostima koje organizira Agencija prođu osposobljavanje u području mjerodavnog prava Unije i međunarodnog prava, uključujući temeljna prava, pristup međunarodnoj zaštiti te traganje i spašavanje.
3. Agencija poduzima sve potrebne inicijative kako bi osigurala osposobljavanje za osoblje koje sudjeluje u zadaćama povezanim s vraćanjem i koje je dio skupina iz članaka 28., 29. i 30. Agencija osigurava da cjelokupno osoblje koje sudjeluje u operacijama vraćanja i intervencijama vraćanja te osoblje Agencije prije sudjelovanja u operativnim aktivnostima koje organizira Agencija prođe osposobljavanje u području mjerodavnog prava Unije i međunarodnog prava, uključujući temeljna prava i pristup međunarodnoj zaštiti.
4. Agencija uspostavlja i dalje razvija zajednički osnovni izvedbeni program za osposobljavanje službenika graničnog nadzora i na europskoj razini osigurava osposobljavanje za instruktore nacionalne granične straže država članica, uključujući u vezi s temeljnim pravima, pristupom međunarodnoj zaštiti i mjerodavnim pomorskim pravom. Agencija nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom sastavlja zajednički osnovni izvedbeni program za osposobljavanje. Države članice zajednički osnovni izvedbeni program za osposobljavanje uključuju u osposobljavanje nacionalnih službenika graničnog nadzora i osoblja koje sudjeluje u zadaćama povezanim s vraćanjem.
5. Agencija i službenicima nadležnih nacionalnih službi država članica nudi dodatne tečajeve i seminare o pitanjima koja se odnose na nadzor vanjskih granica i vraćanje državljana trećih zemalja.
6. Agencija može organizirati aktivnosti osposobljavanja u suradnji s državama članicama i trećim zemljama na njihovu državnom području.
7. Agencija uspostavlja program razmjene kojim se službenicima graničnog nadzora koji sudjeluju u timovima europske granične i obalne straže te osoblju koje sudjeluje u europskim timovima za intervenciju vraćanja omogućuje da radom sa službenicima graničnog nadzora i osobljem koje sudjeluje u zadaćama povezanim s vraćanjem u državi članici koja nije njihova te iskustvom i dobrom praksom u inozemstvu steknu potrebna stručna znanja i iskustva.

Članak 36.

Istraživanje i inovacije

1. Agencija proaktivno prati aktivnosti istraživanja i razvoja koje su relevantne za nadzor vanjskih granica, uključujući upotrebu napredne tehnologije nadzora kao što su daljinski upravljani zrakoplovni sustavi, i za vraćanje te doprinosi tim aktivnostima. Agencija dostavlja rezultate istraživanja Komisiji i državama članicama. Ti se rezultati mogu prema potrebi upotrijebiti u zajedničkim operacijama, brzim intervencijama na granicama, operacijama vraćanja i intervencijama vraćanja.
2. Agencija pomaže državama članicama i Komisiji u utvrđivanju ključnih tema istraživanja. Agencija pomaže Komisiji u utvrđivanju i ostvarivanju relevantnih okvirnih programa Unije za aktivnosti istraživanja i inovacija.
3. U sklopu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije, osobito Posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020., Agencija provodi dijelove Okvirnog programa za istraživanja i inovacije koji se odnose na sigurnost granica. U tom pogledu Agencija ima sljedeće zadaće:
 - (a) upravljanje pojedinim fazama provedbe programa i pojedinim fazama posebnih projekata na temelju relevantnih programa rada koje je Komisija donijela ako je Komisija Agenciju za to ovlastila instrumentom delegiranja;
 - (b) donošenje instrumenata izvršenja proračuna za prihode i rashode te provođenje svih operacija koje su potrebne za upravljanje programom ako je Komisija Agenciju za to ovlastila instrumentom delegiranja;
 - (c) pružanje potpore pri provedbi programa ako je Komisija Agenciju za to ovlastila instrumentom delegiranja.
4. Agencija može planirati i provoditi pilot-projekte koji se odnose na pitanja obuhvaćena ovom Uredbom.

Članak 37.

Nabava tehničke opreme

1. Agencija može, sama ili u suvlasništvu s državom članicom, nabaviti ili zakupiti tehničku opremu koja se raspoređuje tijekom zajedničkih operacija, pilot-projekata, brzih intervencija na granicama, operacija vraćanja, intervencija vraćanja ili projekata tehničke pomoći u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na Agenciju.
2. Agencija može nabaviti tehničku opremu, kao što je oprema za uzimanje otisaka prstiju, odlukom izvršnog direktora uz savjetovanje s Upravnim odborom. Prije svake nabave ili zakupa opreme koji uključuju znatne troškove za Agenciju provodi se temeljita analiza potreba te analiza troškova i koristi. Svaki takav izdatak predviđen je u proračunu Agencije koji donosi Upravni odbor.
3. Kod većih nabava ili zakupa tehničke opreme, kao što su patrolna plovila za upotrebu na otvorenom moru ili na obali, helikopteri ili drugi zrakoplovi ili vozila, primjenjuju se sljedeći uvjeti:
 - (a) u slučaju nabave koju provodi Agencija ili suvlasništva, Agencija dogovara s jednom državom članicom da ta država članica registrira opremu u skladu sa zakonodavstvom koje se primjenjuje u toj državi članici;
 - (b) u slučaju zakupa, oprema se registrira u državi članici.

4. Na temelju standardnog sporazuma koji sastavlja Agencija država članica u kojoj je oprema registrirana i Agencija dogovaraju se o načinima kojima se Agenciji osigurava razdoblje punog raspolaganja sredstvima u suvlasništvu, kao i o uvjetima upotrebe opreme. Tehnička oprema koja je u isključivom vlasništvu Agencije stavlja se na raspolaganje Agenciji na njezin zahtjev i država članica u kojoj je oprema registrirana ne može se pozvati na izvanredno stanje iz članka 38. stavka 4.
5. Država članica u kojoj je oprema registrirana ili dobavljač tehničke opreme osiguravaju potrebne stručnjake i tehničko osoblje koji tehničkom opremom upravljaju na zakonski ispravan i siguran način.

Članak 38.

Pričuva tehničke opreme

1. Agencija za nadzor vanjskih granica i vraćanje uspostavlja i vodi središnju evidenciju opreme u pričuvi tehničke opreme koja se sastoji od opreme koja je u vlasništvu država članica ili Agencije i opreme koja je u suvlasništvu država članica i Agencije.
2. Izvršni direktor utvrđuje minimalnu količinu tehničke opreme u skladu s potrebama Agencije, posebno kako bi se omogućila provedba zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama, u skladu s programom rada Agencije za predmetnu godinu.

Ako se pokaže da je minimalna količina tehničke opreme nedostatna za provedbu operativnog plana dogovorenog za zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama, Agencija ga mijenja u skladu s opravdanim potrebama i sporazumom s državama članicama.
3. Baza tehničke opreme sadržava minimalnu količinu opreme za koju je Agencija utvrdila da joj je potrebna prema vrsti tehničke opreme. Oprema navedena u pričuvi tehničke opreme raspoređuje se tijekom zajedničkih operacija, pilot-projekata, brzih intervencija na granicama, operacija vraćanja ili intervencija vraćanja.
4. Države članice pridonose pričuvi tehničke opreme. Doprinos država članica bazi i raspored tehničke opreme za posebne operacije planiraju se na temelju godišnjih bilateralnih pregovora i sporazuma između Agencije i država članica. U skladu s tim sporazumima i u mjeri u kojoj čini dio minimalne količine tehničke opreme za predmetnu godinu, države članice na zahtjev Agencije stavljaju svoju tehničku opremu na raspolaganje za raspoređivanje, osim ako su suočene s izvanrednim stanjem koje znatno utječe na obavljanje nacionalnih zadaća. Takav se zahtjev podnosi najmanje 30 dana prije namjeravanog raspoređivanja. Doprinosi pričuvi tehničke opreme preispituju se svake godine.
5. Upravni odbor na prijedlog izvršnog direktora svake godine odlučuje o pravilima u vezi s tehničkom opremom, uključujući potrebne ukupne minimalne količine prema vrsti tehničke opreme, uvjete raspoređivanja i povrat troškova. Upravni bi odbor u proračunske svrhe tu odluku trebao donijeti u roku od 30 dana od datuma donošenja godišnjeg programa rada.
6. Izvršni direktor izvješćuje Upravni odbor na svakom od njegovih sastanaka o sastavu i rasporedu opreme koja je dio pričuve tehničke opreme. Kada se ne dosegne minimalna količina tehničke opreme, izvršni direktor o tome odmah obavješćuje

Upravni odbor. Upravni odbor hitno donosi odluku o prioritetnom rasporedu tehničke opreme i poduzima odgovarajuće mjere za uklanjanje utvrđenih nedostataka. Upravni odbor obavješćuje Komisiju o utvrđenim nedostacima i o poduzetim mjerama. Komisija o tome i o svojoj ocjeni obavješćuje Europski parlament i Vijeće.

7. Agencija svake godine obavješćuje Europski parlament o količini tehničke opreme koju je pojedina država članica dodijelila za pričuvu tehničke opreme u skladu s ovim člankom.
8. Država članica registrira u pričuvi tehničke opreme sva prijevozna sredstva i operativnu opremu kupljene u okviru posebnih djelovanja Fonda za unutarnju sigurnost u skladu s člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 515/2014⁴⁵ Europskog parlamenta i Vijeća ili iz drugih namjenskih sredstava Unije koja su stavljena na raspolaganje državama članicama za povećanje operativnog kapaciteta Agencije. Ta tehnička oprema čini dio minimalne količine tehničke opreme za predmetnu godinu.
Države članice tu tehničku opremu za raspoređivanje stavljanju na raspolaganje Agenciji na njezin zahtjev i ne mogu se pozvati na izvanredno stanje iz stavka 4.
9. Agencija vodi evidenciju o pričuvi tehničke opreme kako slijedi:
 - (a) razvrstavanje prema vrsti opreme i vrsti operacije;
 - (b) razvrstavanje s obzirom na vlasnika (država članica, Agencija, ostalo);
 - (c) ukupna količina potrebne opreme;
 - (d) zahtjevi u vezi s osobljem, ako je to primjenjivo;
 - (e) druge informacije, kao što su pojedinosti o registraciji, zahtjevi u vezi s prijevozom i održavanjem, primjenjivi nacionalni izvozni režimi, tehničke upute ili druge relevantne informacije za pravilno rukovanje opremom.
10. Agencija u 100 %-tnom iznosu financira raspoređivanje tehničke opreme koja je dio minimalne količine tehničke opreme koju osigurava predmetna država članica za predmetnu godinu. Raspoređivanje tehničke opreme koja nije dio minimalne količine tehničke opreme Agencija sufinancira do najviše 75 % prihvatljivih troškova, uzimajući pritom u obzir posebne okolnosti država članica koje raspoređuju takvu tehničku opremu.

Članak 39.

Zadaće i ovlasti članova timova

1. Članovi timova obavljaju sve zadaće i izvršavaju sve ovlasti u vezi s nadzorom granica i vraćanjem, uključujući zadaće i ovlasti koje su nužne za ostvarivanje ciljeva Uredbe (EZ) br. 562/2006 i Direktive 2008/115/EZ.
2. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi timova pridržavaju se prava Unije i međunarodnog prava te poštuju temeljna prava i nacionalno pravo države članice domaćina.

⁴⁵ Uredba (EU) br. 515/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavljanju, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, instrumenta za financijsku potporu u području vanjskih granica i viza i stavljanju izvan snage Odluke br. 574/2007/EZ (SL L 150, 20.5.2014., str. 143.).

3. Članovi timova mogu obavljati zadaće i izvršavati ovlasti samo na temelju uputa i, u pravilu, u prisutnosti službenika graničnog nadzora ili osoblja koje sudjeluje u zadaćama države članice domaćina povezanim s vraćanjem, osim ako ih je država članica ovlastila da djeluju u njezino ime.
4. Članovi timova nose svoju odoru za vrijeme obavljanja svojih zadaća i izvršavanja svojih ovlasti. Na rukavu odore nose plavu vrpču s oznakom Unije i Agencije kojom se označava njihovo sudjelovanje u zajedničkoj operaciji, pilot-projektu, brznoj intervenciji na granicama, operaciji vraćanja ili intervenciji vraćanja. Kako bi se mogli identificirati pred nacionalnim tijelima države članice domaćina, članovi timova u svako doba nose akreditacijsku ispravu koju na zahtjev pokazuju.
5. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi timova mogu nositi službeno oružje, streljivo i opremu u skladu s ovlastima koje imaju na temelju nacionalnog prava matične države članice. Međutim, država članica domaćin može zabraniti nošenje određenog službenog oružja, streljiva ili opreme ako se na temelju njezina zakonodavstva jednaka zabrana primjenjuje na njezine službenike graničnog nadzora ili na njezino osoblje koje sudjeluje u zadaćama povezanim s vraćanjem. Država članica domaćin prije raspoređivanja članova timova obavještuje Agenciju o dopuštenom službenom oružju, streljivu i opremi te o uvjetima njihove upotrebe. Agencija te informacije stavlja na raspolaganje državama članicama.
6. Pri obavljanju svojih zadaća i izvršavanju svojih ovlasti članovi timova ovlašteni su primijeniti silu, uključujući službeno oružje, streljivo i opremu, uz suglasnost matične države članice i države članice domaćina, u prisutnosti službenika graničnog nadzora države članice domaćina i u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina. Država članica domaćin može uz suglasnost matične države članice ovlastiti članove timova za primjenu sile u odsutnosti službenika graničnog nadzora države članice domaćina.
7. Službeno oružje, streljivo i oprema mogu se upotrijebiti u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina u slučaju zakonite samoobrane i zakonite obrane članova timova ili drugih osoba.
8. Država članica domaćin za potrebe ove Uredbe ovlašćuje članove timova za upotrebu svojih nacionalnih i europskih baza podataka koje su potrebne za provedbu graničnih kontrola, nadzora granica i vraćanja. Članovi timova služe se samo onim podacima koji su potrebni za obavljanje njihovih zadaća i izvršavanje njihovih ovlasti. Država članica domaćin prije raspoređivanja članova timova obavještuje Agenciju o nacionalnim i europskim bazama podataka koje se mogu upotrebljavati. Agencija te informacije stavlja na raspolaganje svim državama članicama koje sudjeluju u raspoređivanju.

Uporaba baza podataka mora biti u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom države članice domaćina u području zaštite podataka.
9. Odluke o odbijanju pristupa u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 562/2006 donose samo službenici graničnog nadzora članice domaćina ili članovi timova ako ih je država članica domaćin ovlastila da djeluju u njezino ime.

Članak 40.

Akreditacijska isprava

1. Agencija u suradnji s državom članicom domaćinom izdaje ispravu na službenom jeziku države članice domaćina te još jednom službenom jeziku institucija Unije članovima timova radi njihove identifikacije i kao dokaz prava nositelja da obavlja zadaće i izvršava ovlasti iz članka 39. Isprava uključuje sljedeće informacije za svakog člana tima:
 - (a) ime i državljanstvo;
 - (b) čin ili naziv radnog mjesta;
 - (c) noviju digitalnu fotografiju i
 - (d) zadaće koje je ovlašten obavljati.
2. Isprava se vraća Agenciji nakon završetka zajedničke operacije, pilot-projekta, brze intervencije na granicama, operacije vraćanja ili intervencije vraćanja.

Članak 41.

Građanska odgovornost

1. Ako članovi timova djeluju u državi članici domaćinu, ta je država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom odgovorna za svu štetu koju oni prouzroče tijekom operacija.
2. Ako je takva šteta izazvana grubom nepažnjom ili namjernim protupravnim postupanjem, država članica domaćin može od matične države članice zatražiti povrat svih iznosa koje je morala platiti žrtvama ili osobama koje u njihovo ime imaju pravo primiti nadoknadu od države članice domaćina.
3. Ne dovodeći u pitanje ostvarivanje prava prema trećim stranama, svaka država članica odriče se svih svojih potraživanja od države članice domaćina ili bilo koje druge države članice za štetu koju je pretrpjela, osim u slučaju grube nepažnje ili namjernog protupravnog postupanja.
4. Sve sporove između država članica povezane s primjenom stavaka 2. i 3. koji se ne mogu riješiti međusobnim pregovorima države članice upućuju Sudu Europske unije u skladu s člankom 273. UFEU-a.
5. Ne dovodeći u pitanje ostvarivanje prava prema trećim stranama, Agencija podmiruje troškove štete nastale na opremi Agencije tijekom raspoređivanja, osim u slučaju grube nepažnje ili namjernog protupravnog postupanja.

Članak 42.

Kaznena odgovornost

Tijekom raspoređivanja za zajedničku operaciju, pilot-projekt, brzu intervenciju na granicama, operaciju vraćanja ili intervenciju vraćanja prema članovima timova postupa se jednako kao i prema službenicima države članice domaćina u pogledu svih kaznenih djela koja mogu biti počinjena protiv njih ili koja oni počinje.

ODJELJAK 2.

RAZMJENA INFORMACIJA I ZAŠTITA PODATAKA

Članak 43.

Sustavi za razmjenu informacija

1. Agencija može poduzeti sve potrebne mjere kako bi olakšala razmjenu informacija relevantnih za njezine zadaće s Komisijom i državama članicama te prema potrebi s relevantnim agencijama Unije. Ona razvija informacijske sustave kojima se omogućuje razmjena klasificiranih podataka s tim subjektima, kao i osobnih podataka iz članaka 44., 46., 47. i 48. te upravlja tim sustavima u skladu s Odlukom Vijeća 2001/264/EZ⁴⁶ i Odlukom Komisije (EU, Euratom) 2015/444.⁴⁷
2. Agencija može poduzeti sve potrebne mjere kako bi olakšala razmjenu informacija relevantnih za njezine zadaće s Ujedinjenom Kraljevinom i Irskom ako se odnose na aktivnosti u kojima te države sudjeluju u skladu s člankom 50. i člankom 61. stavkom 4.

Članak 44.

Zaštita podataka

1. Agencija pri obradi osobnih podataka primjenjuje Uredbu (EZ) br. 45/2001.
2. Upravni odbor donosi mjere na temelju kojih Agencija primjenjuje Uredbu (EZ) br. 45/2001, uključujući mjere u vezi sa službenikom za zaštitu podataka Agencije. Te se mjere donose nakon savjetovanja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka.
3. Ne dovodeći u pitanje članke 46., 47. i 48., Agencija može obrađivati osobne podatke u administrativne svrhe.
4. Ne dovodeći u pitanje članak 47., zabranjuje se prijenos osobnih podataka koje obrađuje Agencija i daljnji prijenos osobnih podataka koji su obrađeni u okviru ove Uredbe koji obavljaju države članice prema tijelima trećih zemalja ili prema trećim stranama.

Članak 45.

Svrhe obrade osobnih podataka

1. Agencija može obrađivati osobne podatke samo u sljedeće svrhe:
(a) obavljanje svojih zadaća organizacije i koordinacije zajedničkih operacija, pilot-projekata, brzih intervencija na granicama i u okviru timova za potporu upravljanju migracijama u skladu s člankom 46.;

⁴⁶ Odluka Vijeća 2001/264/EZ od 19. ožujka 2001. o donošenju sigurnosnih propisa Vijeća (SL L 101, 11.4.2001., str. 1.).

⁴⁷ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 72, 17.3.2015., str. 53.).

- (b) obavljanje svojih zadaća organizacije i koordinacije operacija vraćanja i intervencija vraćanja u skladu s člankom 47.;
 - (c) olakšavanje razmjene informacija s državama članicama, Europskim potpornim uredom za azil, Europolom ili Eurojustom u skladu s člankom 46.;
 - (d) analiza rizika koju Agencija provodi u skladu s člankom 10.;
 - (e) identifikacija i praćenje plovila u okviru Eurosur u skladu s člankom 48.
2. Pri svakoj obradi osobnih podataka mora se poštovati načelo proporcionalnosti, a obrada je strogo ograničena na osobne podatke nužne u svrhe iz stavka 1.
 3. Država članica ili druga agencija Unije koja pruža osobne podatke Agenciji određuje svrhu ili svrhe u koju ili koje se oni obrađuju kako je navedeno u stavku 1. Ako to nije učinjeno, Agencija nakon savjetovanja s predmetnim pružateljem osobnih podataka obrađuje te podatke kako bi utvrdila njihovu nužnost u odnosu na svrhu ili svrhe iz stavka 1. u koju ili koje se ti podaci dalje obrađuju. Agencija može obrađivati informacije u drukčiju svrhu od one iz stavka 1. samo ako to odobri pružatelj informacija.
 4. Države članice i druge agencije Unije mogu u trenutku prijenosa osobnih podataka naznačiti sva ograničenja pristupa ili upotrebe navodeći opće ili posebne uvjete, uključujući u pogledu prijenosa, brisanja ili uništavanja. Ako se potreba za takvim ograničenjima javi nakon prijenosa informacija, one o tome na odgovarajući način obavješćuju Agenciju. Agencija poštuje takva ograničenja.

Članak 46.

Obrada osobnih podataka koji su prikupljeni tijekom zajedničkih operacija, pilot-projekata i brzih intervencija na granicama i koje su prikupili timovi za potporu upravljanju migracijama

1. Upotreba, od strane Agencije, osobnih podataka koje su prikupile i poslale joj države članice ili njezino vlastito osoblje u okviru zajedničkih operacija, pilot-projekata i brzih intervencija na granicama te timovi za potporu upravljanju migracijama ograničena je na sljedeće:
 - (a) osobne podatke o osobama koje nadležna dijela država članica opravdano sumnjiče da sudjeluju u prekograničnim kriminalnim aktivnostima, uključujući omogućivanje nezakonitih aktivnosti useljavanja, trgovanja ljudima ili terorizma;
 - (b) osobne podatke o osobama koje nezakonito prelaze vanjske granice i čije podatke prikupljaju timovi europske granične i obalne straže, uključujući i kada djeluju u okviru timova za potporu upravljanju migracijama;
 - (c) brojeve registarskih pločica, telefonske brojeve ili identifikacijske brojeve brodova koji su neophodni za istragu i analizu pravaca i metoda kojima se koristi za nezakonito useljavanje i prekogranične kriminalne aktivnosti.
2. Agencija može dalje obrađivati osobne podatke iz stavka 1. samo u sljedećim slučajevima:
 - (a) ako podatke treba poslati Europskom potpornom uredu za azil, Europolu ili Eurojustu za upotrebu u skladu s njihovim odgovarajućim ovlastima i u skladu s člankom 51.;

(b) ako podatke treba poslati tijelima relevantnih država članica koja su nadležna za nadzor granica, migracije, azil ili provedbu zakona za upotrebu u skladu s nacionalnim zakonodavstvom te nacionalnim pravilima i pravilima EU-a o zaštiti podataka;

(c) ako je to potrebno za pripremu analiza rizika.

3. Osobni podaci brišu se odmah nakon prijenosa Europskom potpornom uredu za azil, Europolu ili Eurojustu ili nadležnim tijelima država članica ili nakon što su upotrijebljeni za pripremu analiza rizika. Razdoblje pohrane podataka ni u kojem slučaju ne smije prelaziti tri mjeseca od datuma prikupljanja tih podataka. U rezultatima analiza rizika podaci su anonimizirani.

Članak 47.

Obrada osobnih podataka u okviru operacija vraćanja i intervencija vraćanja

1. U obavljanju svojih zadaća organizacije i koordinacije operacija vraćanja i provedbe intervencija vraćanja Agencija može obrađivati osobne podatke povratnika.
2. Obrada takvih osobnih podataka strogo je ograničena na one osobne podatke koji su potrebni u svrhe operacije vraćanja ili intervencije vraćanja.
3. Osobni podaci brišu se čim se ispuni svrha u koju su prikupljeni, a najkasnije 30 dana od završetka operacije vraćanja ili intervencije vraćanja.
4. Ako država članica prijevozniku ne prenese osobne podatke povratnika, te podatke može prenijeti Agencija.

Članak 48.

Obrada osobnih podataka u okviru Eurosur

Agencija može obrađivati osobne podatke kako je utvrđeno člankom 13. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1052/2013.

Članak 49.

Sigurnosni propisi za zaštitu klasificiranih podataka i neklasificiranih osjetljivih podataka

1. Agencija primjenjuje sigurnosne propise Komisije kako je utvrđeno Odlukom Komisije (EU, Euratom) 2015/444.⁴⁸ Ti se propisi, među ostalim, primjenjuju na razmjenu, obradu i pohranu klasificiranih podataka.
2. Agencija primjenjuje sigurnosna načela koja se odnose na obradu neklasificiranih osjetljivih podataka kako je utvrđeno Odlukom iz stavka 1. ovog članka i kako ih provodi Komisija. Upravni odbor donosi mjere za primjenu tih sigurnosnih načela.

⁴⁸ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 72, 17.3.2015., str. 53.).

ODJELJAK 3.

SURADNJA AGENCIJE

Članak 50.

Suradnja s Irskom i Ujedinjenom Kraljevinom

1. Agencija omogućuje operativnu suradnju država članica s Irskom i Ujedinjenom Kraljevinom u određenim aktivnostima.
2. Podrška koju Agencija pruža u skladu s člankom 7. stavkom 1. točkama (j), (k) i (l) obuhvaća organizaciju operacija vraćanja država članica u kojima sudjeluju Irska ili Ujedinjena Kraljevina, ili obje države.
3. Primjena ove Uredbe na granice Gibraltara suspendira se do datuma kada bude postignut sporazum o području primjene mjera koje se odnose na prelazak osoba preko vanjskih granica.

Članak 51.

Suradnja s institucijama, agencijama, tijelima i uredima Unije te međunarodnim organizacijama

1. Agencija surađuje s Komisijom, drugim institucijama Unije, Europskom službom za vanjsko djelovanje, Europolom, Europskim potpornim uredom za azil, Agencijom Europske unije za temeljna prava, Eurojustom, Satelitskim centrom Europske unije, Europskom agencijom za pomorsku sigurnost i Europskom agencijom za kontrolu ribarstva te drugim agencijama, tijelima i uredima Unije u pitanjima obuhvaćenima ovom Uredbom, a posebno u cilju sprječavanja i borbe protiv nezakonitog useljavanja te prekograničnog kriminala, uključujući omogućivanje nezakonitog useljavanja, trgovanja ljudima i terorizma.

U tu svrhu Agencija može surađivati s međunarodnim organizacijama koje su nadležne za pitanja obuhvaćena ovom Uredbom.
2. Ta se suradnja odvija u okviru radnih dogovora sklopljenih s tim tijelima. Komisija mora prethodno odobriti te dogovore. Agencija u svakom slučaju obavješćuje Europski parlament o svakom takvom dogovoru.
3. Agencija surađuje s Komisijom u pogledu aktivnosti koje se izvršavaju u okviru carinske unije, ako se tim aktivnostima, uključujući upravljanje rizicima u carinskim pitanjima, iako nisu u području primjene ove Uredbe, može podržati njezina provedba.
4. Institucije, agencije, tijela i uredi Unije te međunarodne organizacije iz stavka 1. upotrebljavaju informacije koje je Agencija primila isključivo u okviru ograničenja svoje nadležnosti i u skladu s temeljnim pravima, uključujući zahtjeve u vezi sa zaštitom podataka. Daljnje prosljeđivanje ili drugo priopćivanje osobnih podataka, koje je obradila Agencija, drugim agencijama ili tijelima Unije, podliježe posebnim radnim dogovorima u vezi s razmjenom osobnih podataka te prethodnom odobrenju Europskog nadzornika za zaštitu podataka. U pogledu postupanja s klasificiranim informacijama, u tim se dogovorima propisuje da dotična institucija, tijelo, ured i

agencija Unije ili međunarodna organizacija poštuju sigurnosna pravila i norme jednakovrijedne onima koje primjenjuje Agencija.

5. Agencija isto tako može, uz suglasnost dotičnih država članica, pozvati promatrače iz institucija, agencija, tijela i ureda Unije ili međunarodnih organizacija da sudjeluju u njezinim aktivnostima, a posebno u zajedničkim operacijama i pilot-projektima, analizi rizika i osposobljavanju, u mjeri u kojoj je njihova prisutnost u skladu s ciljevima tih aktivnosti, može doprinijeti poboljšaju suradnje i razmjeni najboljih praksi te pritom ne utječe na opću sigurnost tih aktivnosti. Ti promatrači mogu sudjelovati u analizi rizika i osposobljavanju samo uz suglasnost dotičnih država članica. U pogledu zajedničkih operacija i pilot-projekata sudjelovanje promatrača podliježe suglasnosti države članice domaćina. Detaljna pravila o sudjelovanju promatrača uključuju se u operativni plan. Ti promatrači prije sudjelovanja u aktivnostima Agencije sudjeluju u odgovarajućem osposobljavanju Agencije.

Članak 52.

Europska suradnja u pogledu funkcija obalne straže

1. Agencija u suradnji s Europskom agencijom za kontrolu ribarstva i Europskom agencijom za pomorsku sigurnost pruža potporu nacionalnim tijelima koja obavljaju funkcije obalne straže na nacionalnoj razini i razini Unije te, prema potrebi, na međunarodnoj razini:
 - (a) dijeljenjem informacija nastalih spajanjem i analiziranjem podataka koji su dostupni u brodskim sustavima za izvješćivanje i drugim informacijskim sustavima kojima agencije upravljaju na poslužitelju ili im mogu pristupiti, u skladu s njihovim pravnim osnovama i ne dovodeći u pitanje činjenicu da su podaci vlasništvo država članica;
 - (b) pružanjem usluga nadziranja i komunikacije koje se temelje na najsuvremenijoj tehnologiji, uključujući infrastrukturu u svemiru i zemaljsku infrastrukturu te senzore postavljene na bilo koju vrstu platforme, kao što su daljinski upravljani zrakoplovni sustavi;
 - (c) jačanjem kapaciteta razrađivanjem smjernica, preporuka i najboljih praksi te pružanjem potpore osposobljavanju i razmjeni osoblja, u cilju unaprjeđenja razmjene informacija i suradnje u pogledu funkcija obalne straže;
 - (d) dijeljenjem kapaciteta, uključujući planiranje i provedbu višenamjenskih operacija i dijeljenje sredstava i drugih kapaciteta diljem sektora i granica.
2. Načini suradnje u pogledu funkcija obalne straže Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu s Europskom agencijom za kontrolu ribarstva i Europskom agencijom za pomorsku sigurnost određuju se u radnom dogovoru u skladu s financijskim pravilima koja se primjenjuju na agencije.
3. Komisija može donijeti, u obliku preporuke, praktični priručnik o europskoj suradnji u pogledu funkcija obalne straže koji sadržava smjernice, preporuke i najbolje prakse za razmjenu informacija i suradnju na nacionalnoj razini, razini Unije i međunarodnoj razini.

Članak 53.

Suradnja s trećim zemljama

1. Agencija u okviru politike vanjskih odnosa Unije, u pitanjima koja su obuhvaćena njezinim aktivnostima i u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njezinih zadaća, omogućuje i potiče operativnu suradnju između država članica i trećih zemalja, uključujući u pogledu zaštite temeljnih prava. Agencija i države članice poštuju norme i standarde koji su najmanje jednakovrijedni normama i standardima iz zakonodavstva Unije i kada se suradnja s trećim zemljama odvija na državnom području tih zemalja. Uspostava suradnje s trećim zemljama služi promicanju europskih standarda upravljanja granicama i vraćanja.
2. Agencija može surađivati s tijelima trećih zemalja nadležnima za pitanja obuhvaćena ovom Uredbom uz potporu delegacija Unije i u koordinaciji s njima te u okviru radnih dogovora sklopljenih s tim tijelima u skladu s pravom i politikom Unije. Ti se radni dogovori odnose na upravljanje operativnom suradnjom. Komisija mora prethodno odobriti te dogovore.
3. U okolnostima koje zahtijevaju povećanu tehničku i operativnu pomoć, Agencija može koordinirati operativnu suradnju između država članica i trećih zemalja u području upravljanja vanjskim granicama te ima mogućnost izvršavanja zajedničkih operacija na vanjskim granicama u koje su uključene jedna ili više država članica i susjedna treća zemlja barem jedne od tih država članica, uz suglasnost te susjedne treće zemlje, uključujući na državnom području te treće zemlje. Komisiju se obavješćuje o tim aktivnostima.
4. Agencija surađuje s nadležnim tijelima trećih zemalja u pogledu vraćanja, uključujući u pogledu pribavljanja putnih isprava.
5. Agencija isto tako može, uz suglasnost dotičnih država članica, pozvati promatrače iz trećih zemalja da sudjeluju u njezinim aktivnostima na vanjskim granicama iz članka 13., operacijama vraćanja iz članka 27., intervencijama vraćanja iz članka 32. i osposobljavanju iz članka 35., u mjeri u kojoj je njihova prisutnost u skladu s ciljevima tih aktivnosti, može doprinijeti poboljšaju suradnje i razmjeni najboljih praksi te pritom ne utječe na opću sigurnost tih aktivnosti. Promatrači u aktivnostima iz članaka 13., 27. i 35. mogu sudjelovati samo uz suglasnost dotičnih država članica, a u aktivnostima iz članaka 13. i 32. samo uz suglasnost države članice domaćina. Detaljna pravila o sudjelovanju promatrača uključuju se u operativni plan. Ti promatrači prije sudjelovanja u aktivnostima Agencije sudjeluju u odgovarajućem osposobljavanju Agencije.
6. Agencija sudjeluje u provedbi međunarodnih sporazuma koje je Unija sklopila s trećim zemljama, u okviru politike vanjskih odnosa Unije te u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Uredbom.
7. Agencija može dobiti sredstva Unije u skladu s odredbama odgovarajućih instrumenata kojima se podupire politika vanjskih odnosa Unije. Agencija može pokrenuti i financirati projekte tehničke pomoći u trećim zemljama u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Uredbom.
8. Prilikom sklapanja bilateralnih sporazuma s trećim zemljama države članice mogu, uz suglasnost Agencije, uključiti odredbe o ulozi i nadležnosti Agencije u skladu s ovom Uredbom, a posebno u pogledu izvršavanja izvršnih ovlasti od strane članova timova europske granične i obalne straže koje je Agencija rasporedila tijekom zajedničkih operacija, pilot-projekata, brzih intervencija na granicama, operacija vraćanja ili intervencija vraćanja. Države članice obavješćuju Komisiju o svakoj takvoj odredbi.

9. Agencija obavješćuje Europski parlament o aktivnostima iz stavaka 2. i 3.

Članak 54.

Časnici za vezu u trećim zemljama

1. Agencija može u trećim zemljama rasporediti stručnjake iz vlastitog osoblja kao časnike za vezu kojima pri izvršavanju njihovih zadaća mora biti osigurana najviša moguća zaštita. Oni su dio lokalnih i regionalnih mreža za suradnju časnika za vezu za imigraciju i stručnjaka za sigurnost Unije i država članica, uključujući mrežu uspostavljenu na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 377/2004.⁴⁹
2. U okviru politike vanjskih odnosa Unije, prioritet pri raspoređivanju časnika za vezu daje se onim trećim zemljama koje su, na temelju analize rizika, matična država ili tranzitna država kad je riječ o nezakonitom useljavanju. Na temelju uzajamnosti Agencija može prihvatiti časnike za vezu koje upute te treće zemlje. Upravni odbor na prijedlog izvršnog direktora svake godine donosi popis prioriteta. Raspoređivanje časnika za vezu odobrava Upravni odbor.
3. Zadaće časnika za vezu Agencije uključuju, u skladu s pravom Unije i temeljnim pravima, uspostavu i održavanje kontakata s nadležnim tijelima treće zemlje kojoj su dodijeljeni, kako bi pridonijeli sprječavanju i borbi protiv nezakonitog useljavanja i vraćanju državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Ti časnici za vezu blisko surađuju s delegacijama Unije.
4. Odluka o raspoređivanju časnika za vezu podliježe prethodnom mišljenju Komisije, a Europski parlament se o tim aktivnostima u potpunosti obavješćuje u najkraćem mogućem roku.

ODJELJAK 4.

OPĆI OKVIR I ORGANIZACIJA AGENCIJE

Članak 55.

Pravni status i lokacija

1. Agencija je tijelo Unije. Ima pravnu osobnost.
2. U svim državama članicama Agencija ima najširu pravnu i poslovnu sposobnost koja se nacionalnim pravnim propisima priznaje pravnim osobama. Posebno može stjecati pokretnu i nepokretnu imovinu i raspolagati njome te biti stranka u sudskom postupku.
3. Agencija je neovisna u pogledu operativnih i tehničkih pitanja.
4. Agenciju zastupa njezin izvršni direktor.
5. Sjedište Agencije je u Varšavi, u Poljskoj, podložno provedbi članka 56.

⁴⁹ Uredba Vijeća (EZ) br. 377/2004 od 19. veljače 2004. o uspostavi mreže časnika za vezu zaduženih za imigraciju (SL L 64, 2.3.2004., str. 1.).

Članak 56.

Sporazum o sjedištu

1. Potrebni dogovori koji se odnose na smještaj Agencije u državi članici u kojoj Agencija ima sjedište, kao i oprema koju ta država članica stavlja na raspolaganje, te posebna pravila koja se primjenjuju na izvršnog direktora, zamjenika izvršnog direktora, članove Upravnog odbora, osoblje Agencije i članove njihovih obitelji u toj državi članici utvrđuju se Sporazumom o sjedištu između Agencije i države članice u kojoj Agencija ima sjedište.
2. Sporazum o sjedištu sklapa se nakon dobivena odobrenja Upravnog odbora, a najkasnije tri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe.
3. Država članica u kojoj Agencija ima sjedište osigurava najbolje moguće uvjete kako bi omogućila pravilno funkcioniranje Agencije, uključujući višejezično, europski usmjereno školovanje i odgovarajuću prometnu povezanost.

Članak 57.

Osoblje

1. Na osoblje Agencije primjenjuju se Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europske unije i Uvjeti zaposlenja drugih službenika Unije te pravila donesena uz suglasnost institucija Unije za primjenu Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Unije.
2. Za potrebe provedbe članka 21. i članka 32. stavka 6. samo član osoblja Agencije, na kojeg se primjenjuje Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europske unije ili glava II. Uvjeta zaposlenja drugih službenika Europske unije, može biti imenovan koordinatorom ili časnikom za vezu. Za potrebe provedbe članka 19. stavka 8. samo nacionalni stručnjaci ili službenici graničnog nadzora koje je država članica uputila u Agenciju mogu biti imenovani i pridruženi timovima europske granične i obalne straže. Agencija imenuje one nacionalne stručnjake koji se pridružuju timovima europske granične i obalne straže u skladu s tim člankom.
3. Upravni odbor donosi potrebne provedbene mjere u dogovoru s Komisijom na temelju članka 110. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije.
4. Upravni odbor može donijeti odredbe kojima se omogućuje upućivanje nacionalnih stručnjaka i službenika graničnog nadzora iz država članica u Agenciju. Tim se odredbama uzimaju u obzir zahtjevi iz članka 19. stavka 8., a posebno činjenica da se upućeni nacionalni stručnjaci ili službenici graničnog nadzora smatraju članovima timova i da imaju zadaće i ovlasti predviđene člankom 39. One uključuju odredbe o uvjetima raspoređivanja.

Članak 58.

Povlastice i imuniteti

Na Agenciju i njezino osoblje primjenjuje se Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije.

Članak 59.

Odgovornost

1. Ugovorna odgovornost Agencije uređena je pravom koje se primjenjuje na dotični ugovor.
2. Sud Europske unije nadležan je za donošenje presuda na temelju bilo koje odredbe o arbitraži koja je sadržana u ugovoru koji je sklopila Agencija.
3. U slučaju izvanugovorne odgovornosti Agencija u skladu s općim načelima koja su zajednička pravima država članica nadoknađuje svu štetu koju u obavljanju svojih dužnosti prouzroče njezini odjeli ili osoblje.
4. Sud je nadležan za sporove koji se odnose na naknadu štete iz stavka 3.
5. Osobna odgovornost njezinih službenika prema Agenciji uređuje se odredbama utvrđenima u Pravilniku o osoblju za dužnosnike Europske unije ili Uvjetima zaposlenja drugih službenika Unije koje se na njih primjenjuju.

Članak 60.

Administrativna i upravljačka struktura Agencije

Administrativna i upravljačka struktura Agencije sastoji se od:

- (a) Upravnog odbora;
- (b) izvršnog direktora;
- (c) Nadzornog odbora;
- (d) Savjetodavnog foruma; i
- (e) službenika za temeljna prava.

Članak 61.

Funkcije Upravnog odbora

1. Upravni odbor:
 - (a) imenuje izvršnog direktora na prijedlog Komisije u skladu s člankom 68.;
 - (b) imenuje članove Nadzornog odbora u skladu s člankom 69. stavkom 2.;
 - (c) donosi odluke kojima se utvrđuju korektivne mjere u skladu s člankom 12. stavkom 6.;
 - (d) donosi konsolidirano godišnje izvješće o aktivnostima Agencije i najkasnije do 1. srpnja sljedeće godine prosljeđuje ga Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu. Konsolidirano godišnje izvješće o radu objavljuje se;
 - (e) do 30. studenoga svake godine te nakon uzimanja u obzir mišljenja Komisije, dvotrećinskom većinom članova s pravom glasa donosi jedinstveni programski dokument koji sadržava višegodišnje programiranje Agencije i njezin program rada za sljedeću godinu te ga prosljeđuje Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji;

- (f) utvrđuje postupke za donošenje odluka izvršnog direktora povezanih s operativnim zadaćama Agencije;
 - (g) dvotrećinskom većinom članova s pravom glasa donosi godišnji proračun Agencije i izvršava ostale funkcije u odnosu na proračun Agencije u skladu s odjeljkom 5. ovog poglavlja;
 - (h) izvršava stegovne ovlasti nad izvršnim direktorom i, u dogovoru s izvršnim direktorom, nad zamjenikom direktora;
 - (i) donosi svoj poslovnik;
 - (j) utvrđuje organizacijsku strukturu Agencije i donosi plan politike Agencije koji se odnosi na osoblje, a posebno višegodišnji plan politike koja se odnosi na osoblje. U skladu s odgovarajućim odredbama Uredbe Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002⁵⁰ višegodišnji plan politike koja se odnosi na osoblje podnosi se Komisiji i proračunskom tijelu nakon prethodno dobivenog pozitivnog mišljenja Komisije;
 - (k) donosi strategiju borbe protiv prijevара razmjernu riziku od prijevара uzimajući u obzir troškove i koristi mjera koje treba provesti;
 - (l) donosi unutarnja pravila za sprječavanje sukoba interesa i upravljanje sukobima interesa u odnosu na svoje članove;
 - (m) u skladu sa stavkom 7., u odnosu na osoblje Agencije izvršava ovlasti koje su Pravilnikom o osoblju za dužnosnike Europske unije dodijeljene tijelu nadležnom za imenovanja i ovlasti koje su Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Unije dodijeljene tijelu ovlaštenom za sklapanje ugovora o radu („ovlasti tijela nadležnog za imenovanja”).
 - (n) donosi odgovarajuća provedbena pravila za primjenu Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Unije u skladu s člankom 110. Pravilnika o osoblju;
 - (o) osigurava odgovarajuće postupanje na temelju nalaza i preporuka koji proizlaze iz izvješća i evaluacija unutarnje i vanjske revizije te istraga Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF);
 - (p) donosi i redovito ažurira komunikacijske i promidžbene planove iz članka 7. stavka 3. na temelju analize potreba;
 - (q) imenuje računovodstvenog službenika, podložno Pravilniku o osoblju za dužnosnike Europske unije i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Unije, koji je u potpunosti neovisan u obavljanju svojih dužnosti.
2. Za prijedloge odluka o određenim aktivnostima Agencije koje će se provoditi na vanjskoj granici određene države članice ili u njezinoj neposrednoj blizini potreban je glas člana Upravnoga odbora, predstavnika te države članice, kojim podržava njihovo donošenje.
 3. Upravni odbor može savjetovati izvršnog direktora o bilo kojem pitanju koje je strogo povezano s razvojem operativnog upravljanja vanjskim granicama i vraćanjem, uključujući aktivnosti povezane s istraživanjem.

⁵⁰

Uredba Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002 od 23. prosinca 2002. o Okvirnoj financijskoj uredbi za tijela iz članka 185. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica (SL L 357, 31.12.2002., str. 72.).

4. Ako Irska i/ili Ujedinjena Kraljevina zatraže da sudjeluju u određenim aktivnostima, o tome odlučuje Upravni odbor.

Upravni odbor odlučuje o svakom slučaju pojedinačno, apsolutnom većinom svojih članova s pravom glasa. Pri donošenju odluke Upravni odbor razmatra hoće li sudjelovanje Irske i/ili Ujedinjene Kraljevine doprinijeti ostvarenju dotične aktivnosti. Odlukom se utvrđuje financijski doprinos Irske i/ili Ujedinjene Kraljevine aktivnosti za koju je podnesen zahtjev za sudjelovanje.

5. Upravni odbor svake godine proračunskom tijelu prosljeđuje sve informacije bitne za ishod postupaka evaluacije koje provodi Agencija.
6. Upravni odbor može uspostaviti mali izvršni odbor koji čine predsjednik Upravnog odbora, jedan predstavnik Komisije i tri člana Upravnog odbora kako bi njemu i izvršnom direktoru pomagao u pripremi odluka, programa i aktivnosti koje Upravni odbor treba donijeti te kako bi, prema potrebi, zbog hitnosti, donosio određene privremene odluke u ime Upravnog odbora.
7. Upravni odbor u skladu s člankom 110. Pravilnika o osoblju donosi odluku na temelju članka 2. stavka 1. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije i članka 6. Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Unije kojom se odgovarajuće ovlasti tijela nadležnog za imenovanja delegiraju izvršnom direktoru i utvrđuju uvjeti pod kojima se to delegiranje ovlasti može suspendirati. Izvršni direktor ovlašten je dalje delegirati te ovlasti.

Upravni odbor može, kada iznimne okolnosti to zahtijevaju, odlukom privremeno suspendirati delegiranje ovlasti s tijela nadležnog za imenovanja na izvršnog direktora kao i ovlasti koje je izvršni direktor delegirao dalje te ih izvršavati sam ili ih može delegirati jednom od svojih članova ili članu osoblja koji nije izvršni direktor.

Članak 62.

Sastav Upravnog odbora

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., Upravni odbor sastavljen je od jednog predstavnika svake države članice i dvaju predstavnika Komisije, koji svi imaju pravo glasa. U tu svrhu svaka država članica imenuje jednog člana Upravnog odbora i njegova zamjenika koji će predstavljati tog člana u njegovoj odsutnosti. Komisija imenuje dva člana i njihove zamjenike. Njihov mandat traje četiri godine. Mandat se može produljiti.
2. Članovi Upravnog odbora imenuju se na temelju visoke razine odgovarajućeg iskustva i stručnosti u području operativne suradnje u pogledu upravljanja granicama i vraćanja, uzimajući u obzir odgovarajuće upravljačke, administrativne i proračunske vještine. Strane zastupljene u Upravnom odboru nastoje ograničiti mijenjanje svojih predstavnika radi osiguranja kontinuiteta rada Upravnog odbora. Nastoje postići uravnoteženu zastupljenost muškaraca i žena u Upravnom odboru.
3. Države pridružene provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine sudjeluju u radu Agencije. Svaka ima svojeg predstavnika i njegova zamjenika u Upravnom odboru. U skladu s relevantnim odredbama njihovih sporazuma o pridruživanju, razvijeni su aranžmani kojima se određuju priroda, opseg i detaljna

pravila za sudjelovanje tih država u radu Agencije, uključujući odredbe o financijskim doprinosima i osoblju.

Članak 63.

Višegodišnje programiranje i godišnji programi rada

1. Upravni odbor do 30. studenoga svake godine donosi dokument koji sadržava višegodišnje programiranje Agencije i godišnji program rada, na temelju nacrtu koji je predložio izvršni direktor, uzimajući u obzir mišljenje Komisije, a u pogledu višegodišnjeg programiranja nakon savjetovanja s Europskim parlamentom. Upravni odbor prosljeđuje taj dokument Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.
2. Dokument iz stavka 1. postaje konačan nakon konačnog donošenja općeg proračuna i, prema potrebi, na odgovarajući se način prilagođava.
3. U višegodišnjem programiranju navodi se opći srednjoročni i dugoročni strateški program, uključujući ciljeve, očekivane rezultate i pokazatelje uspješnosti, kao i plan sredstava, uključujući višegodišnji proračun i osoblje. U višegodišnjem programiranju određuju se strateška područja intervencija i objašnjava što je potrebno učiniti kako bi se ostvarili ciljevi. Ono uključuje strategiju odnosa s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama te djelovanja povezana s tom strategijom.
4. Višegodišnje programiranje provodi se putem godišnjih programa rada i prema potrebi ažurira se u skladu s ishodom evaluacije iz članka 80. Zaključak tih evaluacija isto se tako prema potrebi odražava u godišnjem programu rada za sljedeću godinu.
5. Godišnji program rada sadržava opis aktivnosti koje će se financirati te su njime obuhvaćeni detaljni ciljevi i očekivani rezultati, uključujući pokazatelje uspješnosti. Sadržava i naznaku financijskih i ljudskih resursa dodijeljenih svakoj aktivnosti, u skladu s načelima donošenja proračuna i upravljanja na temelju aktivnosti. Godišnji program rada usklađen je s višegodišnjim programiranjem. U njemu su jasno naznačene zadaće koje su dodane, izmijenjene ili izbrisane u odnosu na prethodnu financijsku godinu.
6. Godišnji program rada donosi se u skladu sa zakonodavnim programom Unije u odgovarajućim područjima upravljanja vanjskim granicama i vraćanjima.
7. Upravni odbor mijenja godišnji program rada ako se nakon donošenja godišnjeg programa Agenciji dodijeli nova zadaća.
8. Svaka znatna izmjena godišnjeg programa rada donosi se prema istom postupku koji je primijenjen na donošenje početnog godišnjeg programa rada. Upravni odbor može ovlast za donošenje izmjena godišnjeg programa rada koje nisu znatne delegirati na izvršnog direktora.

Članak 64.

Predsjedništvo Upravnog odbora

1. Upravni odbor bira predsjednika i zamjenika predsjednika među svojim članovima s pravom glasa. Predsjednik i zamjenik predsjednika biraju se dvotrećinskom većinom

članova Upravnog odbora s pravom glasa. Zamjenik predsjednika po službenoj dužnosti zamjenjuje predsjednika kada je on spriječen u obavljanju svoje dužnosti.

2. Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika istječe prestankom njihova članstva u Upravnom odboru. Podložno toj odredbi mandat predsjednika ili zamjenika predsjednika traje četiri godine. Mandat se može jednom produžiti.

Članak 65.

Sastanci

1. Sastanke Upravnog odbora saziva njegov predsjednik.
2. Izvršni direktor Agencije sudjeluje u raspravama, ali bez prava glasa.
3. Upravni odbor održava najmanje dva redovna sastanka godišnje. Osim toga, sastaje se na inicijativu predsjednika, na zahtjev Komisije ili na zahtjev najmanje jedne trećine svojih članova.
4. Irska i Ujedinjena Kraljevina pozvane su nazočiti sastancima Upravnog odbora.
5. Upravni odbor može pozvati predstavnika Europske službe za vanjsko djelovanje.
6. Upravni odbor može na sastanke kao promatrača pozvati bilo koju drugu osobu čije mišljenje može biti zanimljivo.
7. Članovima Upravnog odbora mogu, podložno odredbama njegova poslovnika, pomagati savjetnici ili stručnjaci.
8. Tajništvo Upravnog odbora osigurava Agencija.

Članak 66.

Glasovanje

1. Ne dovodeći u pitanje članak 61. stavak 1. točke (e) i (g), članak 64. stavak 1. te članak 68. stavke 2. i 4., Upravni odbor odluke donosi većinom glasova svojih članova s pravom glasa.
2. Svaki član ima jedan glas. Izvršni direktor ne glasuje. U odsutnosti člana njegov zamjenik ima pravo iskoristiti njegovo pravo glasa.
3. Poslovníkom se utvrđuju detaljna pravila glasovanja, a posebno uvjeti pod kojima jedan član može djelovati u ime drugoga te, prema potrebi, svi zahtjevi u pogledu kvoruma.
4. Države pridružene provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine imaju ograničena prava glasa u skladu s odgovarajućim aranžmanima. Kako bi se pridruženim državama omogućilo da ostvare svoje pravo glasa, Agencija podrobno utvrđuje plan u kojem se navode točke za koje je dodijeljeno ograničeno pravo glasa.

Članak 67.

Dužnosti i ovlasti izvršnog direktora

1. Agencijom upravlja njezin izvršni direktor koji je potpuno neovisan u obavljanju svojih dužnosti. Ne dovodeći u pitanje nadležnosti Komisije i Upravnog odbora,

izvršni direktor ne traži niti prihvaća upute ni od koje vlade ni bilo kojeg drugog tijela.

2. Europski parlament ili Vijeće mogu pozvati izvršnog direktora da izvijesti o izvršenju svojih zadaća, posebno o provedbi i praćenju strategije za temeljna prava, konsolidiranom godišnjem izvješću o aktivnostima Agencije za prethodnu godinu, programu rada za sljedeću godinu i višegodišnjem programiranju Agencije.
3. Izvršni direktor ima sljedeće funkcije i ovlasti:
 - (a) pripremanje i provedba odluka, programa i aktivnosti koje donese Upravni odbor Agencije unutar ograničenja navedenih u ovoj Uredbi, njezinim provedbenim pravilima i bilo kojem primjenjivom pravu;
 - (b) poduzima sve potrebne korake, uključujući donošenje unutarnjih administrativnih uputa i objavu obavijesti, kako bi se osiguralo svakodnevno upravljanje Agencijom i njezino funkcioniranje u skladu s odredbama ove Uredbe;
 - (c) svake godine priprema dokument o programiranju i podnosi ga Upravnom odboru nakon savjetovanja s Komisijom;
 - (d) svake godine priprema konsolidirano godišnje izvješće o aktivnostima Agencije i podnosi ga Upravnom odboru;
 - (e) sastavlja nacrt izvješća o procjeni prihoda i rashoda Agencije u skladu s člankom 75. i provodi proračun u skladu s člankom 76.;
 - (f) delegira svoje ovlasti na druge članove Agencije, podložno pravilima koja treba donijeti u skladu s postupkom iz članka 61. stavka 1. točke (i);
 - (g) donosi odluku o korektivnim mjerama u skladu s člankom 12. stavkom 5., uključujući prijedlog državama članicama da pokrenu i izvrše zajedničke operacije, brze intervencije na granicama ili drugo djelovanje iz članka 13. stavka 2.;
 - (h) ocjenjuje, odobrava i koordinira prijedloge država članica za zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama u skladu s člankom 14. stavkom 3.;
 - (i) osigurava provedbu operativnih planova iz članaka 15. i 16. te članka 32. stavka 4.;
 - (j) ocjenjuje zahtjev države članice za pomoć timovima za potporu upravljanju migracijama i procjenu njezinih potreba, u koordinaciji s relevantnim agencijama Unije u skladu s člankom 17. stavkom 2.;
 - (k) osigurava provedbu odluke Komisije iz članka 18.;
 - (l) opoziva financiranje zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama ili suspendira ili prekida takve operacije u skladu s člankom 24.;
 - (m) ocjenjuje rezultate zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama u skladu s člankom 25.;
 - (n) utvrđuje najmanji broj tehničke opreme u skladu s potrebama Agencije, osobito kako bi se mogle izvršavati zajedničke operacije i brze intervencije na granicama u skladu s člankom 38. stavkom 2.;
 - (o) priprema akcijski plan na temelju zaključaka iz izvješća i evaluacija unutarnje ili vanjske revizije i istrage Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) te o napretku izvješćuje Komisiju dva puta godišnje, a redovito Upravni odbor;

(p) štiti financijske interese Unije primjenom preventivnih mjera protiv prijave, korupcije i drugih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako su utvrđene nepravilnosti, povratom pogrešno isplaćenih iznosa te, prema potrebi, određivanjem učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih administrativnih i novčanih sankcija;

(q) priprema strategiju Agencije za borbu protiv prijevara i podnosi je Upravnom odboru na odobrenje.

4. Izvršni direktor za svoje aktivnosti odgovara Upravnom odboru.
5. Izvršni direktor pravni je zastupnik Agencije.

Članak 68.

Imenovanje izvršnog direktora i zamjenika izvršnog direktora

1. Komisija predlaže kandidate za mjesto izvršnog direktora i zamjenika izvršnog direktora na temelju popisa sastavljenog nakon objave tog mjesta u *Službenom listu Europske unije* i, prema potrebi, u drugim tiskovnim medijima ili na internetskim stranicama.
2. Izvršnog direktora Agencije imenuje Upravni odbor na temelju zasluga i dokazane visoke razine administrativnih i upravljačkih sposobnosti te stručnog iskustva stečenog na visokom položaju u području upravljanja vanjskim granicama i vraćanja. Upravni odbor donosi odluku dvotrećinskom većinom svih članova s pravom glasa.
Upravni odbor ovlašten je prema istom postupku razriješiti izvršnog direktora dužnosti, djelujući na prijedlog Komisije.
3. Izvršnom direktoru pomaže zamjenik izvršnog direktora. Ako je izvršni direktor odsutan ili spriječen, zamjenjuje ga njegov zamjenik.
4. Zamjenika izvršnog direktora, na prijedlog Komisije i nakon savjetovanja s izvršnim direktorom, imenuje Upravni odbor na temelju zasluga i dokazanih odgovarajućih administrativnih i upravljačkih sposobnosti te relevantnog stručnog iskustva u području upravljanja vanjskim granicama i vraćanja. Upravni odbor donosi odluku dvotrećinskom većinom svih članova s pravom glasa.
Upravni odbor ovlašten je prema istom postupku razriješiti zamjenika izvršnog direktora dužnosti.
5. Mandat izvršnog direktora traje pet godina. Prije kraja tog razdoblja Komisija obavlja procjenu u kojoj uzima u obzir evaluaciju uspješnosti izvršnog direktora te buduće zadaće i izazove Agencije.
6. Upravni odbor, djelujući na prijedlog Komisije kojim se uzima u obzir procjena iz stavka 5., može jednom produljiti mandat izvršnog direktora za najviše pet godina.
7. Mandat zamjenika izvršnog direktora traje pet godina. Upravni odbor može ga produljiti jednom za najviše pet godina.

Članak 69.

Nadzorni odbor

1. Nadzorni odbor savjetuje izvršnog direktora o sljedećem:

- (a) preporukama koje izvršni direktor treba dati dotičnoj državi članici u pogledu pokretanja i izvršavanja zajedničkih operacija ili brzih intervencija na granicama u skladu s člankom 14. stavkom 4.;
 - (b) odlukama koje izvršni direktor treba donijeti u pogledu država članica na temelju ishoda procjene osjetljivosti koju je Agencija izvršila u skladu s člankom 12.;
 - (c) mjerama koje je potrebno poduzeti radi praktičnog izvršenja odluke Komisije u vezi sa situacijom koja zahtijeva hitno djelovanje na vanjskim granicama, uključujući tehničku opremu i osoblje koji su potrebni za ispunjavanje ciljeva te odluke u skladu s člankom 18. stavkom 3.
- 2. Nadzorni odbor čine zamjenik izvršnog direktora, četiri druga viša dužnosnika Agencije koje će imenovati Upravni odbor i jedan od predstavnika Komisije u Upravnom odboru. Nadzornim odboru predsjedava zamjenik izvršnog direktora.
 - 3. Nadzorni odbor izvješćuje Upravni odbor.

Članak 70.

Savjetodavni forum

- 1. Agencija osniva Savjetodavni forum koji pomaže izvršnom direktoru i Upravnom odboru u pitanjima koja se odnose na temeljna prava.
- 2. Agencija poziva Europski potporni ured za azil, Agenciju Europske unije za temeljna prava, Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice i druge relevantne organizacije da sudjeluju u Savjetodavnom forumu. Upravni odbor na prijedlog izvršnog direktora odlučuje o sastavu i načinu rada Savjetodavnog foruma i načinima prijenosa informacija Savjetodavnom forumu.
- 3. Sa Savjetodavnim forumom savjetuje se o daljnjem razvoju i provedbi strategije o temeljnim pravima, Kodeksa ponašanja i zajedničkog osnovnog izvedbenog programa.
- 4. Savjetodavni forum priprema godišnje izvješće o svojim aktivnostima. To je izvješće dostupno javnosti.
- 5. Savjetodavni forum ima pristup svim informacijama koje se odnose na poštovanje temeljnih prava, uključujući obavljanjem posjeta na licu mjesta zajedničkim operacijama ili brzim intervencijama na granicama, podložno suglasnosti države članice domaćina.

Članak 71.

Službenik za temeljna prava

- 1. Upravni odbor imenuje službenika za temeljna prava koji mora imati potrebne kvalifikacije i iskustvo u području temeljnih prava.
- 2. Službenik za temeljna prava neovisan je u obavljanju svojih zadaća u svojstvu službenika za temeljna prava te izravno izvješćuje Upravni odbor i surađuje sa Savjetodavnim forumom. Službenik za temeljna prava izvješća predaje redovito i na taj način pridonosi mehanizmu za praćenje poštovanja temeljnih prava.

3. Sa službenikom za temeljna prava savjetuje se o operativnim planovima sastavljenima u skladu s člancima 15. i 16. i člankom 32. stavkom 4., a službenik za temeljna prava ima pristup svim informacijama o poštovanju temeljnih prava u vezi sa svim aktivnostima Agencije.

Članak 72.

Mehanizam za podnošenje pritužbi

1. Agencija u suradnji sa službenikom za temeljna prava poduzima potrebne mjere za uspostavu mehanizma za podnošenje pritužbi u skladu s ovim člankom kako bi se pratilo i osiguralo poštovanje temeljnih prava u svim aktivnostima Agencije.
2. Svaka osoba na koju izravno utječu djelovanja osoblja uključenog u zajedničku operaciju, pilot-projekt, brzu intervenciju na granicama, operaciju vraćanja ili intervenciju vraćanja i koja smatra da su joj zbog tih djelovanja povrijeđena temeljna prava, ili bilo koja treća osoba koja intervenira u ime takve osobe, može Agenciji podnijeti pritužbu u pisanom obliku.
3. Prihvatljive su samo utemeljene pritužbe koje se odnose na konkretna kršenja temeljnih prava. Iz mehanizma za podnošenje pritužbi isključuju se pritužbe koje su anonimne, zlonamjerne, neosnovane, uznemirujuće, hipotetske ili netočne.
4. Službenik za temeljna prava odgovoran je za postupanje s pritužbama koje je primila Agencija u skladu s pravom na dobru upravu. U tu svrhu službenik za temeljna prava preispituje prihvatljivost pritužbe, registrira prihvatljive pritužbe, prosljeđuje sve registrirane pritužbe izvršnom direktoru, prosljeđuje pritužbe u vezi sa službenicima graničnog nadzora matičnoj državi članici i registrira daljnje postupanje Agencije ili te države članice.
5. U slučaju registrirane pritužbe koja se odnosi na člana osoblja Agencije, izvršni direktor osigurava odgovarajuće daljnje postupanje, uključujući, prema potrebi, stegovne mjere. Izvršni direktor povratno izvješćuje službenika za temeljna prava o nalazima i daljnjem postupanju Agencije u vezi s pritužbom.
6. U slučaju registrirane pritužbe koja se odnosi na službenika graničnog nadzora države članice domaćina ili člana timova, uključujući upućene članove timova ili upućene nacionalne stručnjake, država članica domaćin osigurava odgovarajuće daljnje postupanje, uključujući, prema potrebi, stegovne mjere ili druge mjere u skladu s nacionalnim pravom. Predmetna država članica povratno izvješćuje službenika za temeljna prava o nalazima i daljnjem postupanju u vezi s pritužbom.
7. Službenik za temeljna prava izvješćuje izvršnog direktora i Upravni odbor o nalazima i daljnjem postupanju Agencije i država članica na temelju pritužbi.
8. U skladu s pravom na dobru upravu, ako je pritužba prihvatljiva, podnositelje pritužbe obavješćuje se da je pritužba registrirana, da je pokrenuta procjena te da se odgovor može očekivati čim bude dostupan. Ako pritužba nije prihvatljiva, podnositelje pritužbe obavješćuje se o razlozima i upućuje na daljnje mogućnosti za rješavanje njihovih pitanja.
9. Službenik za temeljna prava nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom sastavlja standardizirani obrazac pritužbe kojim se zahtijevaju detaljne i specifične informacije o navodnoj povredi temeljnih prava. Službenik za temeljna prava podnosi taj obrazac izvršnom direktoru i Upravnom odboru.

Agencija osigurava da je standardizirani obrazac pritužbe dostupan na najčešćim jezicima i da je dostupan na *web*-mjestu Agencije te u tiskanom obliku tijekom svih aktivnosti Agencije. Službenik za temeljna prava razmatra pritužbe čak i ako nisu podnesene na standardiziranom obrascu pritužbe.

10. Agencija i službenik za temeljna prava sa svim osobnim podacima sadržanima u pritužbi postupaju te ih obrađuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001, a države članice u skladu s Direktivom 95/46/EZ i Okvirnom odlukom Vijeća 2008/977/PUP.

Smatra se da je podnošenjem pritužbe podnositelj pritužbe dao suglasnost u smislu članka 5. točke (d) Uredbe (EZ) br. 45/2001 da Agencija i službenik za temeljna prava obrađuju njegove osobne podatke.

Kako bi se zaštitio interes podnositelja pritužbe, s pritužbama se postupa kao povjerljivima, osim ako se podnositelj odrekne svojeg prava na povjerljivost. Smatra se da su podnositelji pritužbe koji se odreknu svojeg prava na povjerljivost dali suglasnost da službenik za temeljna prava ili Agencija objave njihov identitet u vezi s predmetom iz pritužbe.

Članak 73.

Pravila o jezicima

1. Na Agenciju se primjenjuju odredbe utvrđene u Uredbi br. 1⁵¹.
2. Ne dovodeći u pitanje odluke donesene na temelju članka 342. UFEU-a, konsolidirano godišnje izvješće o aktivnostima i program rada iz članka 61. stavka 1. točaka (d) i (e) sastavlja se na svim službenim jezicima Unije.
3. Usluge prijevoda potrebne za funkcioniranje Agencije pruža Prevoditeljski centar za tijela Europske unije.

Članak 74.

Transparentnost i komunikacija

1. Agencija podliježe Uredbi (EZ) br. 1049/2001 pri obradi zahtjeva za pristup dokumentima koje čuva.
2. Agencija može u područjima svoje misije komunicirati na vlastitu inicijativu. Objavljuje konsolidirano godišnje izvješće o aktivnostima iz članka 61. stavka 1. točke (d) i posebno osigurava da se javnosti i svim zainteresiranim stranama brzo pruže objektivne, pouzdane i lako razumljive informacije u pogledu njezina rada.
3. Upravni odbor utvrđuje praktične aranžmane za primjenu stavaka 1. i 2.
4. Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo obratiti se Agenciji u pisanom obliku na bilo kojem od službenih jezika Unije. Ta osoba ima pravo na odgovor na tom jeziku.
5. Protiv odluka koje Agencija donese u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 može se uložiti pritužba ombudsmanu ili one mogu postati predmet

⁵¹ Uredba br. 1 o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici od 15. travnja 1958. (SL 17, 6.10.1958., str. 385., Posebno izdanje na engleskom jeziku: serija I, poglavlje 1952-1958, str. 59.)

postupka pred Sudom Europske unije, pod uvjetima utvrđenima u članku 228. odnosno članku 263. UFEU-a.

ODJELJAK 5.

FINANCIJSKI ZAHTJEVI

Članak 75.

Proračun

1. Ne dovodeći u pitanje druge vrste dohotka, prihod Agencije sastoji se od:
 - (a) subvencije Unije iz općeg proračuna Europske unije (odjeljak o Komisiji);
 - (b) doprinosa država pridruženih provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine kako su utvrđeni u aranžmanima kojima se određuje financijski doprinos;
 - (c) financiranja Unije u obliku sporazuma o delegaciji ili *ad hoc* bespovratnih sredstava u skladu s njezinim financijskim pravilima iz članka 78. i u skladu s odredbama odgovarajućih instrumenata kojima se podupiru politike Unije;
 - (d) naknada za izvršene usluge;
 - (e) bilo kojih dobrovoljnih doprinosa država članica.
2. Rashodi Agencije uključuju troškove osoblja, administrativne i infrastrukturne troškove te troškove poslovanja.
3. Izvršni direktor svake godine sastavlja nacrt izjave o procjenama prihoda i rashoda Agencije za sljedeću financijsku godinu, uključujući plan radnih mjesta i prosljeđuje ga Upravnom odboru.
4. Prihodi i rashodi moraju biti u ravnoteži.
5. Upravni odbor na temelju nacrta izjave o procjenama koji je sastavio izvršni direktor donosi prednacrt procjene prihoda i rashoda Agencije, uključujući privremeni plan radnih mjesta i do 31. siječnja prosljeđuje ga Komisiji.
6. Upravni odbor do 31. ožujka Komisiji šalje završni nacrt procjena prihoda i rashoda Agencije, uključujući nacrt plana radnih mjesta kojemu je priložen privremeni program rada.
7. Komisija prosljeđuje procjenu zajedno s prednacrtom proračuna Europske unije Europskom parlamentu i Vijeću (u daljnjem tekstu „proračunsko tijelo”).
8. Komisija na temelju procjene u nacrt općeg proračuna Europske unije uvrštava procjene koje smatra potrebnima za plan radnih mjesta i iznos subvencije na teret općeg proračuna te ga podnosi proračunskom tijelu u skladu s člancima 313. i 314. UFEU-a.
9. Proračunsko tijelo odobrava sredstva za subvencije Agenciji.
Proračunsko tijelo donosi plan radnih mjesta za Agenciju.
10. Upravni odbor donosi proračun Agencije. On postaje konačan nakon konačnog donošenja općeg proračuna Europske unije. Proračun se prema potrebi prilagođava na odgovarajući način.

11. Sve izmjene proračuna, uključujući plan radnih mjesta, donose se prema istom postupku.
12. Na svaki projekt povezan s nekretninama koji bi mogao imati znatan utjecaj na proračun Agencije primjenjuju se odredbe Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 1271/2013⁵².
13. S obzirom na financiranje raspoređivanja brzih intervencija na granicama i intervencija vraćanja, u proračun Agencije koji je donio Upravni odbor uključena je financijska operativna pričuva u iznosu od najmanje 4 % dodijeljenih sredstava predviđenih za operativne aktivnosti. Pričuva se treba održavati tijekom cijele godine.

Članak 76.

Izvršenje i kontrola proračuna

1. Proračun Agencije izvršava izvršni direktor.
2. Računovodstveni službenik Agencije do 1. ožujka sljedeće financijske godine (godina N + 1) dostavlja privremene financijske izvještaje za financijsku godinu (godina N) računovodstvenom službeniku Komisije i Revizorskom sudu. Računovodstveni službenik Komisije konsolidira privremene financijske izvještaje institucija i decentraliziranih tijela u skladu s člankom 147. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća.⁵³
3. Agencija šalje izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju za godinu N Europskom parlamentu, Vijeću i Revizorskom sudu do 31. ožujka godine N + 1.
4. Računovodstveni službenik Komisije do 31. ožujka godine N + 1 šalje Revizorskom sudu privremene financijske izvještaje Agencije za godinu N, konsolidirane s financijskim izvještajima Komisije.
5. Nakon primitka primjedbi Revizorskog suda u pogledu privremenih financijskih izvještaja Agencije za godinu N na temelju članka 148. Uredbe (EZ, Euratom) br. 966/2012 izvršni direktor sastavlja završne financijske izvještaje Agencije na svoju odgovornost i prosljeđuje ih Upravnom odboru kako bi dobio njegovo mišljenje.
6. Upravni odbor daje mišljenje o završnim financijskim izvještajima Agencije za godinu N.
7. Izvršni direktor najkasnije do 1. srpnja godine N + 1 šalje završne financijske izvještaje, zajedno s mišljenjem Upravnog odbora, Komisiji, Revizorskom sudu, Europskom parlamentu i Vijeću.
8. Završni financijski izvještaji za godinu N objavljuju se u *Službenom listu Europske unije* do 15. studenoga godine N + 1.

⁵² Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1271/2013 od 30. rujna 2013. o Okvirnoj financijskoj uredbi za tijela iz članka 208. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 7.12.2013., str. 42.).

⁵³ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298 od 26.10.2012.).

9. Izvršni direktor šalje Revizorskom sudu odgovor na njegove primjedbe najkasnije do 30. rujna godine N + 1. Taj odgovor šalje i Upravnom odboru.
10. Izvršni direktor Europskom parlamentu na njegov zahtjev podnosi sve podatke potrebne za nesmetanu primjenu postupka davanja razrješnice za godinu N u skladu s člankom 165. stavkom 3. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012.
11. Na temelju preporuke Vijeća koje odlučuje kvalificiranom većinom, Europski parlament prije 15. svibnja godine N + 2 daje razrješnicu izvršnom direktoru Agencije za izvršenje proračuna za godinu N.

Članak 77.

Borba protiv prijevара

1. Radi borbe protiv prijevара, korupcije i drugih nezakonitih aktivnosti odredbe Uredbe (EZ) br. 883/2013 primjenjuju se bez ograničenja. Agencija pristupa Međuinstitucionalnom sporazumu od 25. svibnja 1999. o unutarnjim istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i bez odgađanja donosi odgovarajuće odredbe koje se primjenjuju na sve zaposlenike Agencije na temelju predložka iz Priloga tom Sporazumu.
2. Revizorski sud ovlašten je za provedbu revizija, na temelju dokumenata i provjera na licu mjesta, svih korisnika bespovratnih sredstava, izvođača i podizvođača koji su od Agencije primili sredstva Unije.
3. OLAF može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se utvrdilo postoji li prijevара, korupcija ili druga nezakonita aktivnost kojom se ugrožavaju financijski interesi Unije u vezi s bespovratnim sredstvima ili ugovorom koji je financirala Agencija u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 883/2013⁵⁴ i Uredbi (EZ, Euratom) br. 2185/96.⁵⁵
4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., sporazumi o suradnji s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, ugovori, sporazumi o bespovratnim sredstvima i odluke Agencije o bespovratnim sredstvima sadržavaju odredbe kojima se Revizorskom sudu i OLAF-u daje izričita ovlast za provođenje tih revizija i istraga u skladu s njihovim nadležnostima.

Članak 78.

Financijska odredba

Financijska pravila koja se primjenjuju na Agenciju donosi Upravni odbor nakon savjetovanja s Komisijom. Ona ne odstupaju od Delegirane uredbe (EU) br. 1271/2013, osim ako je to odstupanje posebno potrebno za rad Agencije i ako je Komisija dala svoju prethodnu suglasnost.

⁵⁴ SL L 136, 31.5.1999., str. 1.

⁵⁵ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 79.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor osnovan člankom 33.a Uredbe (EZ) br. 562/2006. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Ako se upućuje na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Ako se mišljenje odbora treba dobiti pisanim postupkom, taj se postupak prekida bez ishoda ako u roku za dostavljanje mišljenja tako odluči predsjedatelj odbora ili ako to zatraže dvije trećine članova odbora.
4. Ako odbor ne donese nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.
5. Ako se upućuje na ovaj stavak, primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.

Članak 80.

Evaluacija

1. Tri godine nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe te svake tri godine nakon toga Komisija provodi evaluaciju radi procjene, posebno, učinka, djelotvornosti i učinkovitosti uspješnosti Agencije i njezinih načina rada u vezi s njezinim ciljevima, ovlastima i zadaćama. Evaluacija je posebno usmjerena na moguću potrebu za izmjenom ovlastima Agencije i na financijske učinke svih tih izmjena.
Evaluacija uključuje posebnu analizu načina na koji je pri primjeni ove Uredbe poštovana Povelja o temeljnim pravima.
2. Komisija Europskom parlamentu, Vijeću i Upravnom odboru šalje izvješće o evaluaciji zajedno sa svojim zaključcima. Izvješće o evaluaciji i zaključci o izvješću objavljuju se.
3. Pri svakoj drugoj evaluaciji ocjenjuju se i rezultati koje je Agencija ostvarila u pogledu svojih ciljeva, ovlasti i zadaća.

Članak 81.

Stavljanje izvan snage

1. Uredba Vijeća (EZ) br. 2007/2004, Uredba (EZ) br. 863/2007 i Odluka Vijeća 2005/267/EZ ⁵⁶ stavljaju se izvan snage.

⁵⁶ Odluka Vijeća 2005/267/EZ od 16. ožujka 2005. o uspostavi sigurne internetske informacijske i koordinacijske mreže za migracijske službe država članica (SL L 83, 1.4.2005., str. 48.).

2. Upućivanja na uredbe stavljene izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu u skladu s Prilogom.

Članak 82.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 19. stavak 5. i članci 28., 29., 30. i 31. počinju se primjenjivati tri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ – „AGENCIJE”

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski utjecaj
- 1.7. Predviđene metode upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprječavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi
- 3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu*
 - 3.2.3. *Procijenjeni utjecaj na ljudske resurse Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu*
 - 3.2.4. *Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. *Doprinos trećih osoba*
- 3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o europskoj graničnoj i obalnoj straži te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2007/2004, Uredbe (EZ) br. 863/2007 i Odluke 2005/267/EZ

1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB⁵⁷

Područje politike: Migracije i unutarnji poslovi

Aktivnost: Sigurnost i zaštita sloboda

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **ново djelovanje**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **ново djelovanje nakon pilot-projekta / pripremno djelovanje**⁵⁸

☒ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **produljenje postojećeg djelovanja**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **djelovanje koje je preusmjereno na novo djelovanje**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Višegodišnji strateški ciljevi Komisije na koje se odnosi prijedlog/inicijativa

Cilj je ovog prijedloga uspostavljanje europske granične i obalne straže kako bi se osiguralo europsko integrirano upravljanje vanjskim granicama EU-a radi učinkovitog upravljanja migracijama i osiguravanja visoke razine sigurnosti unutar Unije uz istodobnu zaštitu slobodnog kretanja osoba u njoj. On je dio paketa mjera koje je Komisija predstavila u cilju osiguravanja bolje zaštite vanjskih granica EU-a kako je utvrđeno u priloženoj Komunikaciji Komisije naslovljenoj „Europska granična i obalna straža te učinkovito upravljanje vanjskim granicama Europe”.

Europska unija je 2015. zabilježila izvanredne pritiske na svojim vanjskim granicama te se procjenjuje da je od siječnja do studenoga ove godine 1,5 milijuna osoba nezakonito prešlo granice. Na temelju velikih razmjera mješovitih migracijskih tokova koji su prešli preko vanjskih granica Europske unije i posljedičnih sekundarnih kretanja pokazalo se da postojeće strukture na razini Unije i država članica nisu prikladne za rješavanje izazova proizišlih iz tako velikog priljeva. Na području bez unutarnjih granica nezakonito useljavanje preko vanjskih granica jedne države članice utječe na sve države članice unutar schengenskog prostora. Zbog velikih sekundarnih kretanja nekoliko je država članica ponovno uvelo nadzor unutarnjih granica. Time su znatno opterećeni funkcioniranje i usklađenost schengenskog prostora.

Tijekom aktualne migracijske krize postalo je jasno da je schengenski prostor bez unutarnjih granica održiv samo ako su vanjske granice učinkovito osigurane i

⁵⁷ ABM: *activity-based management* (upravljanje po djelatnostima); ABB: *activity-based budgeting* (priprema proračuna na temelju djelatnosti).

⁵⁸ Kako je navedeno u članku 54. stavku 2. točki (a) ili (b) Financijske uredbe.

zaštićene. Nadzor vanjskih granica Unije zajednički je i dijeljeni interes koji se mora ostvarivati u skladu s visokim i jedinstvenim standardima Unije.

Zabrinutosti građana pridonijela je i pojačana zabrinutost za sigurnost nakon ovogodišnjih terorističkih napada. Iako se granicama nikada ne može osigurati potpuna sigurnost, njima se može znatno pridonijeti povećanju sigurnosti i obavještajnih informacija te sprječavanju budućih napada. Ta je funkcija postala još važnija s obzirom na sve veću pojavu stranih boraca koji sudjeluju u terorističkim napadima. Stoga je jačanje sigurnosti na vanjskim granicama bitno za ponovno uspostavljanje povjerenja javnosti.

Jedinstveni putni prostor bez unutarnjih granica održiv je samo ako su vanjske granice učinkovito zaštićene. Snagu lanca uvijek određuje snaga njegova najslabije karike. Stoga je potreban odlučan iskorak prema integriranom sustavu upravljanja vanjskim granicama. To je moguće samo kao zadaća koju dijele države članice u skladu s načelima solidarnosti i odgovornosti koje su sve institucije EU-a usuglasile kao vodeća načela za rješavanje migracijske krize.

U Europskom migracijskom programu utvrđena je potreba za prelaskom na podijeljeno upravljanje vanjskim granicama u skladu s ciljem „postupnog uvođenja integriranog sustava upravljanja vanjskim granicama” utvrđenim člankom 77. UFEU-a. U svojem govoru o stanju u Uniji predsjednik Europske komisije Juncker najavio da će u tom pogledu Komisija predstaviti ambiciozne korake prije završetka godine u obliku potpuno operativne europske granične i obalne straže, kako je naknadno potvrđeno u programu rada Komisije za 2016.

Predloženom se Uredbom utvrđuju opća načela europskog integriranog upravljanja granicama te se uspostavljaju europska granična i obalna straža i **Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu** proizišla iz Frontexa. Cilj je ovog nacrtu Uredbe osigurati integriranije upravljanje vanjskim granicama EU-a, među ostalim davanjem većih ovlasti Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu u područjima upravljanja vanjskim granicama i vraćanja nego što ih trenutačno ima Frontex. Ovim se nacrtom Uredbe Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu dodjeljuju dodatne nadležnosti koje su joj potrebne za učinkovitu provedbu integriranog upravljanja granicama na razini Unije, za uklanjanje nedostataka u upravljanju granicama na nacionalnoj razini i za odgovor na nezapamćene migracijske tokove, kao što su oni pristigli na vanjske granice Europske unije ove godine.

Bitno je te dodatne nadležnosti dodijeliti europskoj graničnoj i obalnoj straži na europskoj razini kako bi se spriječilo da se zbog nedostataka u upravljanju vanjskim granicama ili nepredviđenim migracijskim tokovima naruši pravilno funkcioniranje schengenskog prostora. Države članice ne mogu bez usklađenog djelovanja na prikladan način riješiti izazove proizišle iz migracijske krize. Odgovornost za integrirano upravljanje granicama dijele Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu te nacionalna tijela nadležna za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj oni provode zadaće nadzora granica, a zajedno oni čine **europsku graničnu i obalnu stražu**.

1.4.2. Posebni ciljevi i odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

Sljedeći posebni ciljevi definirani su na temelju zadaća Agencije utvrđenih u članku 7. Prijedloga. Međutim, raščlambom posebnih ciljeva uzima se u obzir okvir strukture ABM/ABB kako ju je utvrdila agencija Frontex za potrebe svojeg

Programa rada za 2016., uzimajući u obzir nove zadaće utvrđene Uredbom i neke potrebne prilagodbe⁵⁹.

Posebni cilj br. 1: Potpora u području upravljanja vanjskim granicama

- koordiniranje operativnom suradnjom među državama članicama u području upravljanja vanjskim granicama,
- pružanje pomoći državama članicama u okolnostima koje zahtijevaju veću tehničku i operativnu pomoć na vanjskim granicama koordiniranjem i organiziranjem zajedničkih operacija, uzimajući u obzir da u nekim situacijama to može uključivati humanitarne krize i spašavanja na moru,
- pružanje pomoći državama članicama u okolnostima koje zahtijevaju veću tehničku i operativnu pomoć na vanjskim granicama pokretanjem brzih intervencija na vanjskim granicama država članica koje su suočene s posebnim i nerazmjernim pritiscima, uzimajući u obzir da u nekim situacijama to može uključivati humanitarne krize i spašavanja na moru,
- uspostavljanje i raspoređivanje timova europske granične i obalne straže, uključujući pričuvu za brzu intervenciju, koji se raspoređuju tijekom zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama te u okviru timova za potporu upravljanju migracijama,
- raspoređivanje timova europske granične i obalne straže te tehničke opreme kako bi se pružila pomoć u vezi s provjerom, identifikacijom i uzimanjem otisaka prstiju u okviru timova za potporu upravljanju migracijama,
- raspoređivanje potrebne opreme i osoblja za pričuvu za brzu intervenciju za praktičnu provedbu mjera koje je potrebno poduzeti u hitnoj situaciji na vanjskim granicama,

Posebni cilj br. 2: Potpora tijelima država članica koja obavljaju funkcije obalne straže

- suradnja s Europskom agencijom za kontrolu ribarstva i Europskom agencijom za pomorsku sigurnost kako bi se pružila potpora nacionalnim tijelima koja obavljaju funkcije obalne straže (a) osiguravanjem usluga, informacija, opreme i osposobljavanja te (b) koordinacijom višenamjenskih operacija,

Posebni cilj br. 3: Potpora izvršavanju učinkovitih vraćanja

- pružanje potpore i jačanje tehničke i operativne suradnje među državama članicama te s relevantnim tijelima i dionicima iz trećih zemalja,
- koordinacija i organizacija operacija vraćanja,
- pružanje pomoći državama članicama u okolnostima u kojima se zahtijeva veća tehnička i operativna pomoć za provedbu obveze vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, uključujući koordinacijom ili organizacijom operacija vraćanja,

⁵⁹

U svrhu jačanja novih ovlasti Agencije i kako bi se bolje predstavio financijski utjecaj novih zadaća, „Potpora vraćanjima” predstavljena je kao zaseban posebni cilj br. 3. Zadaće povezane s „Upravljanjem udruženim resursima” i „Istraživanjem i razvojem” spojene su u posebni cilj br. 6, „Eurosir” i „Slika stanja” spojeni su u posebni cilj br. 7, a „Vanjski odnosi i odnosi s javnošću” i „Temeljna prava” predstavljani su zajedno u posebnom cilju br. 8.

- uspostavljanje i raspoređivanje europskih interventnih timova za vraćanje tijekom intervencija vraćanja,

Posebni cilj br. 4: Analize rizika i procjene osjetljivosti

- uspostavljanje centra za praćenje i analizu rizika namijenjenog praćenju migracijskih tokova i provedbi analize rizika u pogledu svih aspekata integriranog upravljanja granicama,
- provođenje analize rizika, uključujući procjenu kapaciteta država članica za suočavanje s opasnostima i pritiscima na vanjskim granicama,

Posebni cilj br. 5: Osposobljavanje

- pružanje pomoći državama članicama u osposobljavanju nacionalnih službenika graničnog nadzora i stručnjaka za vraćanje, uključujući uspostavljanje zajedničkih standarda osposobljavanja,

Posebni cilj br. 6: Upravljanje udruženim resursima te istraživanje i razvoj

- uspostavljanje pričuve tehničke opreme koja se raspoređuje u zajedničkim operacijama, brzim intervencijama na granicama i u okviru timova za potporu upravljanju migracijama, kao i u operacijama vraćanja i intervencijama vraćanja,
- uspostavljanje skupina promatrača prisilnog vraćanja, pratitelja za prisilno vraćanje i stručnjaka za vraćanje,
- pružanje potpore razvoju tehničkih standarda za opremu, posebno za zapovijedanje, nadzor i komunikaciju na taktičkoj razini te tehnički nadzor u cilju osiguravanja interoperabilnosti na razini Unije i nacionalnoj razini,
- sudjelovanje u razvoju aktivnosti istraživanja i inovacija relevantnih za kontrolu i nadzor vanjskih granica te u upravljanju tim aktivnostima, uključujući upotrebu napredne tehnologije nadzora, kao što su daljinski upravljani zrakoplovni sustavi, i razvijanje pilot-projekata koji se odnose na pitanja obuhvaćena ovom Uredbom,

Posebni cilj br. 7: Eurosur i praćenje stanja

- pružanje potrebne pomoći za razvoj i djelovanje Europskog sustava nadzora granica i, prema potrebi, za razvoj zajedničkog okruženja za razmjenu informacija, uključujući interoperabilnost sustava, posebno razvojem, održavanjem i koordiniranjem okvira Eurosura u skladu s Uredbom (EU) br. 1052/2013 Europskog parlamenta i Vijeća,
- u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001 i Okvirnom odlukom Vijeća 2008/977/PUP te u bliskoj suradnji s Komisijom, agencijama, tijelima i uredima Unije te Europskom migracijskom mrežom uspostavljenom Odlukom Vijeća 2008/381/EZ, razvijanje informacijskih sustava kojima se omogućuje brza i pouzdana razmjena informacija o novim rizicima povezanim s upravljanjem vanjskim granicama, nezakonitim useljavanjem i vraćanjem te upravljanje tim informacijskim sustavima,

Posebni cilj br. 8: Vanjski odnosi i temeljna prava

- pružanje pomoći državama članicama i trećim zemljama u okviru njihove operativne suradnje u područjima upravljanja vanjskim granicama i vraćanja, uključujući raspoređivanje časnika za vezu,

– jamčenje zaštite temeljnih prava u obavljanju zadaća Agencije i država članica na temelju Uredbe u skladu s relevantnim pravom Unije, uključujući posebno Povelju Europske unije o temeljnim pravima, uključujući uspostavljanje mehanizma za podnošenje pritužbi za postupanje s pritužbama koje se odnose na moguće povrede temeljnih prava tijekom aktivnosti koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu.

Odgovarajuća aktivnost u okviru strukture ABM/ABB

Aktivnost 18 02: Solidarnost – Vanjske granice, vizna politika i slobodno kretanje osoba

1.4.3. Očekivani rezultati i utjecaj

Navesti učinke koje bi prijedlog/inicijativa trebali imati na ciljane korisnike/skupine.

Ovim se prijedlogom utvrđuju opća načela europskog integriranog upravljanja granicama u cilju učinkovitog upravljanja migracijama i osiguravanja visoke razine unutarnje sigurnosti unutar Europske unije uz istodobnu zaštitu slobodnog kretanja osoba u njoj.

Integrirano upravljanje granicama sastoji se od mjera u trećim zemljama, mjera provedenih u vezi sa susjednim trećim zemljama, mjera nadzora vanjskih granica i mjera provedenih unutar područja slobodnog kretanja, uključujući vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom u nekoj državi članici.

Ovim se prijedlogom uspostavlja europska granična i obalna straža koja je nadležna za integrirano upravljanje granicama i, u odnosu na ovlasti dodijeljene Frontexu, proširuju ovlasti Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu u svim aspektima integriranog upravljanja granicama. Europska granična i obalna straža sastoji se od Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i nacionalnih tijela nadležnih za upravljanje granicama, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica. Zadaća europske granične i obalne straže jest provedba europskog integriranog upravljanja granicama u skladu s načelom podijeljene odgovornosti. Budući da svi nacionalni službenici graničnog nadzora, uključujući službenike obalne straže u mjeri u kojoj provode zadaće nadzora granica, provode europsko integrirano upravljanje granicama, oni su istodobno službenici europske granične i obalne straže te nacionalni službenici graničnog nadzora i obalne straže.

Kako bi se odrazile promjene u nadležnostima Frontexa, naziv Agencije mijenja se u Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu. Ključna je uloga Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu uspostavljanje operativne i tehničke strategije za provedbu integriranog upravljanja granicama na razini Unije, praćenje učinkovitog funkcioniranja nadzora granica na vanjskim granicama država članica, provedba procjena osjetljivosti i osiguravanje uklanjanja nedostataka u upravljanju vanjskim granicama koje provode nacionalna tijela, osiguravanje veće operativne i tehničke pomoći državama članicama u obliku zajedničkih operacija i brzih intervencija na granicama i osiguravanje praktične provedbe mjera u situacijama u kojima se zahtijeva hitno djelovanje na vanjskim granicama, kao i organizacija, koordinacija i provedba operacija vraćanja i intervencija vraćanja.

Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu bit će potreban širok i učinkovit pregled kako bi mogla odrediti može li država članica provesti primjenjivo zakonodavstvo EU-a i utvrditi postoje li slabosti u upravljanju granicama koje provodi država članica u cilju sprječavanja nastanka ozbiljnih problema na vanjskim granicama kao posljedica većih migracijskih tokova. U tu se svrhu ovim prijedlogom utvrđuju sljedeći elementi kojima se u odnosu na Frontex jača uloga Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu:

uspostavljanje centra za praćenje i analizu rizika namijenjenog praćenju migracijskih tokova prema Europskoj uniji i unutar nje te provedbi analize rizika koju primjenjuju države članice i kojom su obuhvaćeni svi aspekti relevantni za integrirano upravljanje granicama, posebno nadzor granica, vraćanje, nezakonita sekundarna kretanja državljana trećih zemalja unutar Europske unije, sprječavanje prekograničnog kriminala, uključujući omogućivanje nezakonitog useljavanja, trgovanja ljudima i terorizma, kao i stanje u susjednim trećim zemljama u cilju razvoja mehanizma ranog upozorenja za analize migracijskih tokova prema EU-u;

časnici za vezu Agencije koji se raspoređuju u države članice kako bi Agencija mogla osigurati pravilno i učinkovito praćenje ne samo na temelju analize rizika, razmjene informacija i Eurosur, već i svojom prisutnošću na terenu. Zadaća je časnika za vezu jačanje suradnje između Agencije i država članica, a posebno pružanje potpore pri prikupljanju informacija koje su Agenciji potrebne za provedbu procjene osjetljivosti i praćenje mjera koje države članice poduzimaju na vanjskim granicama;

nadzorna uloga Agencije uspostavljanjem obvezne procjene osjetljivosti koju provodi Agencija kako bi procijenila kapacitet država članica za suočavanje s izazovima na vanjskim granicama, uključujući procjenu opreme i resursa država članica, kao i njihova planiranja za nepredviđene događaje. Na temelju savjeta Nadzornog odbora uspostavljenog u okviru Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, izvršni direktor utvrdit će mjere koje treba poduzeti predmetna država članica, pri čemu bi trebao odrediti i rok u kojem te mjere treba poduzeti. Odluka izvršnog direktora bit će obvezujuća za predmetnu državu članicu, a ako se potrebne mjere ne poduzmu u zadanom roku, pitanje će se uputiti Upravnom odboru na daljnje odlučivanje. Ako država članica ni nakon toga ne postupi u skladu s odlukom i time riskira dovođenje u opasnost funkcioniranja schengenskog prostora, Komisija može donijeti provedbenu odluku o izravnoj intervenciji Agencije;

novi postupci za rješavanje situacija u kojima se zahtijeva hitno djelovanje ako država članica ne poduzme potrebno korektivno djelovanje u skladu s procjenom osjetljivosti ili u slučaju nerazmjernog migracijskog pritiska na vanjske granice, zbog čega nadzor vanjskih granica postaje neučinkovit u mjeri u kojoj se riskira dovođenje u opasnost funkcioniranja schengenskog prostora. To će uključivati provedbenu odluku Komisije o utvrđivanju mjera koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu kako je navedeno u ovoj Uredbi i o zahtjevu u pogledu suradnje predmetnih država članica s Agencijom u provedbi tih mjera. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu zatim će utvrditi djelovanja koja treba poduzeti u vezi s praktičnom provedbom mjera navedenih u odluci Komisije i izravno će intervenirati u predmetnoj državi članici;

proširene zadaće Agencije koje se sastoje od uspostavljanja i raspoređivanja timova europske granične i obalne straže za zajedničke operacije i brze intervencije na granicama, uspostavljanja pričuve tehničke opreme, pružanja pomoći Komisiji u koordinaciji aktivnosti timova za potporu upravljanju migracijama u područjima žarišnih točaka i snažnije uloge u vraćanju, analizi rizika, obuci i istraživanju;

obvezno udruživanje ljudskih resursa uspostavljanjem pričuve za brzu intervenciju koja će biti stalno tijelo sastavljeno od malog postotka ukupnog broja službenika graničnog nadzora u državama članicama na godišnjoj osnovi. Raspoređene timove europske granične i obalne straže iz pričuve za brzu intervenciju trebalo bi prema potrebi odmah dopuniti dodatnim timovima europske granične i obalne straže;

raspoređivanje vlastite pričuve tehničke opreme koju Agencija nabavlja sama ili u suvlasništvu s državama članicama, uključujući upravljanje pričuvom tehničke opreme koju su osigurale države članice, na temelju potreba koje utvrđuje Agencija, uz zahtjev da se pričuva tehničke opreme dopuni prijevoznim sredstvima i operativnom opremom koje države članice kupuju u okviru posebnih djelovanja Fonda za unutarnju sigurnost;

ključna uloga u pružanju pomoći Komisiji u koordinaciji timova za potporu upravljanju migracijama u područjima žarišnih točaka, koja su obilježena mješovitim

migracijskim tokovima i u kojima Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu zajedno s Europskim potpornim uredom za azil, Europolom i drugim relevantnim agencijama Unije osigurava usklađenu i snažniju tehničku i operativnu potporu državama članicama;

snažnija uloga Agencije u vraćanju uspostavljanjem Ureda za vraćanje u okviru Agencije, koji bi državama članicama trebao osigurati potrebno operativno pojačanje kako bi učinkovito vraćale državljane trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Agencija će koordinirati i organizirati operacije vraćanja i intervencije vraćanja iz jedne države članice ili više njih i poticati njihovu organizaciju na vlastitu inicijativu kako bi ojačala sustav vraćanja država članica koje su posebno izložene pritisku. Agencija će trebati imati na raspolaganju skupine promatrača prisilnog vraćanja, pratitelja za prisilno vraćanje i stručnjaka za vraćanje koje osiguravaju države članice, a te skupine čine europske interventne timove za vraćanje koji se raspoređuju u države članice;

sudjelovanje Agencije u upravljanju aktivnostima istraživanja i inovacija relevantnima za nadzor vanjskih granica, uključujući upotrebu napredne tehnologije nadzora, kao što su daljinski upravljani zrakoplovni sustavi, i razvoj pilot-projekata koji se odnose na pitanja obuhvaćena ovom Uredbom;

europska suradnja na funkcijama obalne straže razvojem međusektorske suradnje između Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, Europske agencije za kontrolu ribarstva i Europske agencije za pomorsku sigurnost u cilju poboljšanja sinergije između tih agencija radi pružanja učinkovitijih i isplativijih višenamjenskih usluga nacionalnim tijelima koja provode funkcije obalne straže;

jačanje suradnje s trećim zemljama koordinacijom operativne suradnje između država članica i trećih zemalja na upravljanju granicama, uključujući koordinaciju zajedničkih operacija, i raspoređivanjem časnika za vezu u treće zemlje, kao i suradnjom s tijelima trećih zemalja na vraćanju, uključujući pribavljanje putnih isprava;

jačanje ovlasti Agencije za obradu osobnih podataka omogućivanjem obrade osobnih podataka pri organizaciji i koordinaciji zajedničkih operacija, pilot-projekata, brzih intervencija na granicama, operacija vraćanja i intervencija vraćanja te u okviru timova za potporu upravljanju migracijama, kao i u razmjeni informacija s državama članicama, Europskim potpornim uredom za azil, Europolom, Eurojustom ili drugim agencijama Unije;

jamčenje zaštite temeljnih prava uspostavljanjem mehanizma za podnošenje pritužbi radi postupanja s pritužbama koje se odnose na moguće povrede temeljnih prava tijekom aktivnosti koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu. Mehanizam za podnošenje pritužbi administrativni je mehanizam jer Agencija ne može sama istraživati povrede temeljnih prava za koje su optuženi članovi timova europske granične i obalne straže.

1.4.4. Pokazatelji rezultata i utjecaja

Navedi pokazatelje koji omogućuju praćenje provedbe prijedloga/inicijative.

- broj, trajanje i učinkovitost zajedničkih operacija, brzih intervencija na granicama i pilot-projekata koje koordinira Agencija u odnosu na vanjske granice,
- broj nezakonitih migranata koji su uhićeni po vrsti granice (zračna, morska, kopnena),
- broj brzih intervencija na granicama koje su financirane iz operativne pričuve Agencije,
- učinkovita provedba kodeksa ponašanja za službenike graničnog nadzora,
- broj incidenata, proizvoda i stalnih usluga koje su EFCA i EMSA osigurale Agenciji, a koji su doveli do pojačane informiranosti o stanju na moru za službenike graničnog nadzora i nacionalna tijela koja obavljaju funkcije obalne straže,
- broj višenamjenskih operacija za potporu funkcijama obalne straže (u suradnji s EMSA-om i EFCA-om),
- broj operacija vraćanja koje je koordinirala Agencija,
- broj osoba vraćenih u okviru operacija i intervencija koje je organizirala i provela Agencija,
- učinkovita provedba kodeksa ponašanja za operacije vraćanja,
- broj i učestalost izvješća o analizi rizika koje je izradila Agencija,
- kvaliteta i učinkovitost izvješća o prilagođenoj analizi rizika,
- broj procjena osjetljivosti koje je Agencija izradila svake godine,
- broj modula osposobljavanja i broj polaznika osposobljavanja,
- broj održanih tečajeva osposobljavanja,
- broj razmjena službenika graničnog nadzora prema modelu Erasmus
- broj stručnjaka za sredstva registriranih u skupinama Agencije,
- broj vlastitih sredstava koje je Agencija nabavila/zakupila,
- učinkovito upravljanje resursima i osobljem te mjerenje učinka putem Situacijskog centra Frontexa,
- količina i kvaliteta podataka, informacija i obavještajnih podataka razmijenjenih u gotovo stvarnom vremenu putem komunikacijske mreže Eurosur, zajedničke obavještajne slike predgraničnog područja i europske slike stanja,
- upotreba spajanja podataka zajedno s tehnološkim sposobnostima za otkrivanje i praćenje prekograničnih kretanja te međusektorska razmjena informacija s drugim dionicima osiguravanjem zajedničke primjene alata za nadzor na razini EU-a i podataka o okruženju (Eurosureve usluge spajanja),
- zadovoljstvo korisnika aktivnostima Agencije,
- broj časnika za vezu upućenih u treće zemlje,
- broj časnika za vezu upućenih u države članice.

Sljedeći horizontalni pokazatelji utječu na ukupno upravljanje Agencijom:

- provedba i pravilno funkcioniranje timova europske granične i obalne straže,

- upravljanje pričuvom tehničke opreme i njezina cjelovitost,
- utvrđivanje, određivanje prioriteta i utjecaj radnih dogovora s trećim zemljama uz potpuno poštovanje vanjske politike EU-a,
- fleksibilnost za provedbu preporuka Upravnog odbora, drugih dionika i neovisnih evaluacija. [...]

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. *Zahtjevi koje je potrebno kratkoročno ili dugoročno ispuniti*

Kratkoročno se očekuje da će europska granična i obalna straža nastaviti provoditi temeljne aktivnosti Frontexa u pogledu upravljanja vanjskim granicama i vraćanjima. Proračuni agencije Frontex za 2015. i 2016. pojačani su 2015. kako bi se omogućilo rješavanje migracijske krize, posebno utrostručivanjem financijskih resursa za zajedničke operacije „Posejdon” i „Triton”, proširivanjem potpore Agencije državama članicama u području vraćanja i omogućivanjem potrebnih resursa za uvođenje žarišnih točaka. Konačna subvencija EU-a za 2016. koju je predložila Komisija iznosi **238 686 000 EUR**.

Agencija treba jednakim intenzitetom nastaviti sa svojim radom na upravljanju vanjskim granicama, uključujući redovit i važan doprinos misijama traganja i spašavanja te u području vraćanja. Novim zadaćama koje se predlažu u Uredbi ojačat će se sposobnosti Agencije da pruži potporu državama članicama u tim područjima intervencije. U tom je kontekstu bitno u budućnosti zadržati razinu subvencije iz 2016. kao osnovu za godišnji proračun Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu počevši od 2017. radi:

- nastavka pojačanih operativnih aktivnosti u okviru zajedničkih operacija na moru, posebno „Posejdon” i „Triton”, uz povećani broj sredstava i prošireni teritorijalni opseg tih operacija, čime se omogućuje povećanje mogućnosti traganja i spašavanja u okviru ovlasti Agencije,
- nastavka sudjelovanja Agencije u timovima za potporu upravljanju migracijama koji djeluju u područjima žarišnih točaka, ako će EBA i druge relevantne agencije djelovati na terenu s najizloženijim državama članicama pružanjem potpore tim državama članicama u provjeri, registraciji i uzimanju otisaka prstiju te preuzimanjem posebno aktivne uloge u pogledu operacija vraćanja i razbijanja mreža za krijumčarenje,
- daljnjeg jačanja uloge Agencije u području vraćanja pružanjem pomoći državama članicama u operacijama vraćanja te drugim relevantnim aktivnostima u okviru novih ovlasti, a posebno putem stvaranja namjenskog Ureda za vraćanje kojim se Agenciji omogućuje da pojača svoju potporu državama članicama u svrhu, među ostalim, olakšavanja, organiziranja i financiranja operacija vraćanja,
- daljnjeg jačanja suradnje s drugim agencijama u području unutarnjih poslova, a posebno s EASO-om, Europolom i EU-LISA-om,
- daljnjeg jačanja važne uloge Agencije u pogledu krijumčarenja migranata općenito te doprinosa provedbi Akcijskog plana EU-a protiv krijumčarenja.

Međutim, ovim se prijedlogom bitno proširuje sposobnost Agencije da učinkovito odgovori na sadašnje ili buduće prijetnje na vanjskim granicama proaktivnim pružanjem potpore djelovanjima država članica u provedbi prikladnih mjera, a posebno u slučajevima posebnih i nerazmjernih pritisaka na vanjskim granicama.

Srednjoročno, ovom će se Uredbom ojačati struktura, kapaciteti i zadaće Agencije. Kako bi Agencija na odgovarajući način izvršavala svoje nove zadaće, iznos subvencije EU-a za Agenciju predviđen za 2016. trebat će se povećati 2017. Posebno, dodatnim financijskim sredstvima Agenciji će se omogućiti da:

- uspostavi operativnu pričuvu kojom će se omogućiti financiranje raspoređivanja brzih intervencija na granicama i intervencija za potporu vraćanju. Financijska operativna pričuva treba iznositi najmanje 4 % odobrenih sredstava predviđenih za operativne aktivnosti te se održava tijekom cijele godine. Iznos od najmanje **10 000 000 EUR** treba dodati subvenciji za Agenciju kako bi se osigurala mogućnost pokretanja takvih intervencija u skladu s vremenskim okvirom predviđenim u Uredbi,
- nabavi, održava i zakupi svoju vlastitu opremu. U tom pogledu, dodatni iznos od **10 000 000 EUR** treba dodati subvenciji EU-a kako bi se Agenciji omogućilo da prije svega financira kupnju operativne opreme male i srednje veličine (tj. uređaja Eurodac). Vlastita oprema Agencije treba nadopunjavati pričuvu tehničke opreme koju osiguravaju države članice, a posebno prijevozna sredstva i operativnu opremu koju države članice kupuju u okviru posebnih djelovanja Fonda za unutarnju sigurnost,
- izvršava nove zadaće povezane sa suradnjom Agencije s Europskom agencijom za kontrolu ribarstva i Europskom agencijom za pomorsku sigurnost u svrhu pružanja potpore „Funkcijama obalne straže”. Pojediniosti te suradnje objasniti će se u namjenskom pilot-projektu 2016. Međutim, potreban je iznos od **5 000 000 EUR** kako bi se Agenciji omogućila učinkovita koordinacija s EMSA-om i EFCA-om u pogledu zajedničkog osiguravanja usluga, informacija, opreme i osposobljavanja u okviru funkcija obalne straže te proširenje zajedničkih operacija na morskim granicama kako bi one postale višenamjenske operacije kojima se obuhvaćaju druge funkcije obalne straže,
- ojača suradnju Agencije s trećim zemljama, uključujući sudjelovanje Agencije u operativnim aktivnostima sa susjednim zemljama, projektima tehničke pomoći i suradnji u pitanjima vraćanja, uključujući pribavljanje putnih isprava. U tom je pogledu proračunu Agencije godišnje treba dodati iznos od **5 000 000 EUR**. Tim će se iznosom Agenciji omogućiti da proaktivno surađuje s trećim zemljama ne dovodeći u pitanje da Agencija dobiva sredstva Unije u skladu s odredbama odgovarajućih instrumenata kojima se podupire politika vanjskih odnosa Unije,
- poveća broj časnika za vezu Agencije u trećim zemljama. Kako bi se pružila potpora raspoređivanju 10 dodatnih časnika za vezu, potrebno je povrh troškova osoblja proračunu Agencije godišnje dodati iznos od **1 000 000 EUR** za pokriće troškova povezanih s uredskom, komunikacijskom, logističkom i tehničkom potporom. Osim toga, 2017. potrebno je predvidjeti dodatan iznos od **1 000 000 EUR** u pogledu troškova uspostave,
- pruži potporu uspostavi mehanizma za podnošenje pritužbi i pojednostavnjivanju drugih aktivnosti povezanih s temeljnim pravima te u tu svrhu proračunu Agencije godišnje treba dodati iznos od **500 000 EUR**.

Osim financijskih sredstava, smatra se da su potrebna 602 dodatna člana osoblja kako bi se Agenciji omogućilo da izvršava nove zadaće, uključujući 329 radnih mjesta prema planu radnih mjesta te 273 člana vanjskog osoblja. Točne potrebe za ljudskim resursima utvrđene su u odjeljku 3.2.3.

Kratkoročno i srednjoročno, aktivnostima Agencije pridonijet će se ostvarivanju ciljeva Europskog migracijskog programa i Europskog programa sigurnosti.

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a*

Cilj je ovog prijedloga osiguravanje europskog integriranog upravljanja vanjskim granicama EU-a radi učinkovitog upravljanja migracijama i osiguravanja visoke razine sigurnosti unutar Unije uz istodobnu zaštitu slobodnog kretanja osoba u njoj. Na području bez unutarnjih granica nezakonito useljavanje preko vanjskih granica jedne države članice utječe na sve države članice unutar schengenskog prostora. Prostor bez unutarnjih granica održiv je samo ako su vanjske granice učinkovito osigurane i zaštićene.

Budući da je nadzor vanjskih granica Unije zajednički i dijeljeni interes koji se mora ostvarivati u skladu s visokim i jedinstvenim standardima Unije i budući da ciljeve ovog prijedloga ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji.

1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Agencija Frontex osnovana je 2004., a s radom je započela 2005. Kako je zatraženo Haškim programom, Komisija je 13. veljače 2008. donijela Komunikaciju o evaluaciji i budućem razvoju agencije Frontex (COM(2008) 67 završna verzija).

U Komunikaciji su izdane kratkoročne i srednjoročne preporuke te su iznesene ideje za budući dugoročni razvoj Agencije. U pogledu dugoročne perspektive istaknuta je ključna uloga Frontexa u razvoju integriranog upravljanja granicama Europske unije.

Komisija je zaključno preporučila niz poboljšanja načina na koji Agencija djeluje u okviru svojih ovlasti te je navela da srednjoročno treba revidirati njezine ovlasti.

Osim prethodno navedenog Izvješća Komisije o evaluaciji i budućem razvoju agencije Frontex, tijekom 2008. provedena je i neovisna evaluacija. U toj su evaluaciji koju je naručio Upravni odbor Frontexa kako je zatraženo člankom 33. Uredbe o Frontexu navedeni dodatna stajališta i činjenice o načinima rada Agencije. U njoj je isto tako izdan niz preporuka Upravnom odboru Frontexa.

Na temelju navedenog, ovlasti Agencije izmijenjene su 2011. kako bi joj se omogućilo da odgovori na nove izazove.

Unatoč poboljšanjima uvedenima izmjenama iz 2011., slijedom jasnih političkih smjernica koje je tijekom 2015. Europsko vijeće pružilo u pogledu uloge agencije Frontex u rješavanju sve većih migracijskih pritisaka i vanjske evaluacije agencije Frontex iz 2014./2015., potrebno je daljnje revidiranje ovlasti Agencije. Tome na odgovarajući način služi i ovaj prijedlog.

U pripremi ovog prijedloga Komisija se oslanjala na rasprave o vanjskim granicama koje redovito održavaju Europsko vijeće, Vijeće ministara i Europski parlament te na potrebne mjere za rješavanje migracijske krize. Nedavno se na sastanku Vijeća ministara održanome 8. listopada 2015. raspravljalo o budućnosti upravljanja granicama, a posebno o jačanju kapaciteta agencije Frontex. Nakon toga je 15. listopada 2015. uslijedio sastanak Europskog vijeća, koje je u svojim smjernicama o budućnosti upravljanja granicama zatražilo jačanje vanjskih granica Europske unije djelovanjem, među ostalim, usmjerenim na uspostavljanje sustava integriranog upravljanja vanjskim granicama i jačanjem ovlasti Frontexa.

Otkad je Frontex započeo s radom 1. svibnja 2005. održavaju se neprekidne rasprave s relevantnim dionicima na europskoj i nacionalnoj razini. Posebno Europski parlament i Vijeće redovito raspravljaju u okviru izvješćivanja Agencije. Agencija neprekidno izvješćuje o svojim aktivnostima na sastancima Upravnog odbora i u okviru različitih izvješća koja objavljuje tijekom godine. Redovito se razmjenjuju i informacije s drugim agencijama Unije, posebno s Europskim potpornim uredom za azil, Agencijom Europske unije za temeljna prava i Europolom te s Europskim ombudsmanom. Organizirano je i nekoliko rasprava s civilnim društvom i akademskom zajednicom.

Komisija je 2014. pokrenula Studiju o izvedivosti uspostave europskog sustava granične straže za nadzor vanjskih granica Unije, čiji su rezultati uzeti u obzir u pripremi ovog prijedloga.

Komisija je osigurala da se u obzir uzmu i stajališta relevantnih dionika pažljivim razmatranjem rezultata vanjske evaluacije agencije Frontex. Ta je vanjska evaluacija, koja se temelji na članku 33. Uredbe (EU) 2007/2004, provedena od srpnja 2014. do lipnja 2015., a obuhvaća razdoblje od srpnja 2008. do srpnja 2014. Upravni odbor Frontexa raspravljao je 10. rujna 2015. o završnom izvješću i izdao je preporuke u vezi s mogućim izmjenama Uredbe o osnivanju Frontexa. Ovaj je prijedlog odraz većine preporuka iz odluke Upravnog odbora od 28. listopada 2015.

Komisija je uzela u obzir i Izvješće Europskog parlamenta o Posebnom izvješću Europskog ombudsmana o istrazi na vlastitu inicijativu OI/5/2012/BEH-MHZ koja se odnosi na Frontex u razvoju mehanizma za podnošenje pritužbi za Agenciju.

Suradnja agencije Frontex s EMSA-om i EFCA-om koja je, međutim, ograničena na nadzor granica, uspostavljena je u okviru Europskog sustava nadzora granica (Eurosir). Ta se suradnja sada može proširiti s nadzora granica na sve funkcije obalne straže, uzimajući u obzir i ispitivanje višenamjenskih misija u odabranim zajedničkim operacijama koje koordinira Frontex (npr. Indalo).

1.5.4. Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima

Ovaj je nacrt Uredbe odgovor na pozive Europskog parlamenta i Europskog vijeća za učinkovito upravljanje vanjskim granicama Europske unije. Europsko vijeće je u listopadu 2015. utvrdilo jasne smjernice za jačanje vanjskih granica Europske unije radom na uspostavljanju integriranog sustava upravljanja vanjskim granicama i jačanjem ovlasti Frontexa u okviru rasprava o razvoju sustava europske granične i obalne straže, uključujući u pogledu raspoređivanja jedinica granične policije za brzu intervenciju u slučajevima u kojima se na temelju evaluacija schengenske pravne stečevine ili analize rizika pokazala potreba za snažnim i brzim djelovanjem, u suradnji s predmetnom državom članicom. Europsko vijeće jednako je tako smatralo da je ovlasti Frontexa za vraćanje potrebno proširiti uključivanjem prava na organizaciju zajedničkih operacija vraćanja na vlastitu inicijativu i jačanjem njegove uloge u vezi s pribavljanjem putnih isprava za povratnike.

U Europskom migracijskom programu Komisija je predložila da odgovornost za upravljanje vanjskim granicama dijele države članice i Europska unija. Na temelju toga u Europskom migracijskom programu predložene su izmjene pravne osnove Frontexa u cilju jačanja njegove uloge i kapaciteta. Među ostalim predloženim koracima koje Komisija treba poduzeti bili su i osnivanje europske granične i obalne straže, jačanje uloge Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu u organizaciji i koordinaciji vraćanja, međuagencijska suradnja, bolje upravljanje sredstvima Agencije i država članica te pokretanje novog pristupa koji se temelji na žarišnim točkama.

Ovim nacrtom Uredbe Komisija pridonosi učinkovitijem i pouzdanijem upravljanju granicama time što ga podiže na novu razinu odgovornosti i solidarnosti. Tijekom posljednjih nekoliko godina Europska unija uspostavila je politiku kojom državama članicama omogućuje izgradnju i održavanje zdravih vanjskih granica. Međutim, zbog izostanka strateške provedbe integriranog upravljanja granicama na razini Unije još uvijek postoje razlike u provedbi na nacionalnoj razini među državama članicama. Stoga, kako je Komisija utvrdila u Europskom migracijskom programu, postoji potreba za standardima na razini Unije za upravljanje granicama kojima bi se obuhvatili svi aspekti upravljanja vanjskim granicama Unije.

Ovaj se prijedlog temelji na postojećoj politici upravljanja vanjskim granicama, uključujući agenciju Frontex, ali se ona stavlja na kvalitativno drugačiju razinu. Frontex je osnovan Uredbom Vijeća (EZ) br. 2007/2004 koja je naknadno izmijenjena Uredbom (EZ) 863/2007, kojom su uvedene brze intervencije na granicama, i Uredbom (EU) br. 1168/2011, kojom je istaknuta odgovornost Frontexa u pogledu zaštite temeljnih prava. Ovim se prijedlogom bitno proširuje sposobnost Agencije da učinkovito odgovori na sadašnje ili buduće prijetnje na vanjskim granicama proaktivnim jačanjem, ocjenjivanjem i usklađivanjem djelovanja država članica u provedbi prikladnih mjera na vanjskim granicama.

Prijedlogom se dopunjuje postojeće zakonodavstvo tako što se slijedi pristup sličan onome u vezi s Europskim sustavom nadzora granica (Eurosur) daljnjim jačanjem duha suradnje, razmjene informacija i koordiniranja napora između država članica i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, kao i među nacionalnim tijelima i agencijama Unije uz konkretne preuzete obveze. Temelji se i na Uredbi (EU) br. 656/2014 o utvrđivanju pravila za nadzor vanjskih morskih granica u kontekstu operativne suradnje koju koordinira Frontex. Prijedlogom se jednako tako razvijaju i jačaju brze intervencije na granicama.

Prijedlogom, a posebno uspostavljanjem procjene osjetljivosti, dopunjuje se mehanizam za evaluaciju schengenske pravne stečevine uspostavljen Uredbom (EU) br. 1053/2013. Mehanizam za evaluaciju schengenske pravne stečevine namijenjen je očuvanju uzajamnog povjerenja među državama članicama. On se sastoji od tehničke i pravne ocjene u cilju provjere pravilne primjene schengenske pravne stečevine i potrebnih uvjeta za ukidanje nadzora unutarnjih granica. Ako iz evaluacije schengenske pravne stečevine proizlazi da postoje ozbiljni nedostaci na vanjskim granicama, Komisija može preporučiti raspoređivanje timova europske granične i obalne straže ili dostavljanje strateških planova Agenciji radi dobivanja njezina mišljenja. Ovim se prijedlogom jednako tako ne dovode u pitanje mjere koje se mogu donijeti u skladu s člancima 19.a i 26. Zakonika o schengenskim granicama.

Procjena osjetljivosti usmjerena je na sprječavanje u cilju izbjegavanja krizne situacije. Riječ je o procjeni operativnih mogućnosti država članica na vanjskim granicama te se u tu svrhu razmatraju tehnička oprema, kapaciteti, resursi i planovi za nepredviđene događaje. Ocjenu provodi Agencija, nadzorni odbor savjetuje izvršnog direktora, koji zatim odlučuje o potrebnim mjerama. Ako država članica ne bi poštovala odluku izvršnog direktora i ako bi time riskirala dovođenje u opasnost funkcioniranje schengenskog prostora, Komisija može donijeti provedbenu odluku kojom se zahtijeva izravna intervencija Agencije na terenu.

Ovaj se prijedlog temelji na odredbama postojeće politike te se njime one dodatno razvijaju i objedinjuju u okviru europske granične i obalne straže, čime se uspostavlja sustav integriranog upravljanja vanjskim granicama na razini Unije kako je predviđeno člankom 77. stavkom 2. točkom (d) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Ovaj je prijedlog blisko povezan s drugim politikama Unije te ih dopunjuje, uključujući:

- (a) zajednički europski sustav azila, uključujući uspostavljanje timova za potporu upravljanju migracijama u područjima žarišnih točaka, koji je blisko povezan s premještanjem osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita;
- (b) unutarnju sigurnost uz uvjet da u Europskom programu sigurnosti Komisija smatra da su zajednički visoki standardi upravljanja granicama bitni za sprječavanje prekograničnog kriminala i terorizma; ovim se prijedlogom dodatno pridonosi ostvarenju visoke razine unutarnje sigurnosti s obzirom na to da se Agenciji omogućuje da u svojoj analizi rizika obuhvati aspekte prekograničnog kriminala i terorizma, jer joj se omogućuje obrada osobnih podataka osoba koje se sumnjiči za sudjelovanje u terorističkim djelima i jer se osigurava suradnja Agencije s drugim agencijama Unije i međunarodnim organizacijama na sprječavanju terorizma. U pogledu pristupa nacionalnim i europskim bazama podataka, nacrtom Uredbe predviđena je obveza država članica da članovima timova europske granične i obalne straže omoguće pristup nacionalnim i europskim bazama podataka.
- (c) pomorsku sigurnost i zaštitu te pomorski nadzor, uključujući uspostavljanje europske suradnje na funkcijama obalne straže između Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, Europske agencije za kontrolu ribarstva i Europske agencije za pomorsku sigurnost;
- (d) politiku vanjskih odnosa Unije s obzirom na to da bi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebala olakšati i poticati operativnu suradnju između država članica i trećih zemalja, uključujući koordinacijom takve operativne suradnje u području upravljanja vanjskim granicama i raspoređivanjem časnika za vezu u treće zemlje, kao i suradnjom s tijelima trećih zemalja na vraćanju, uključujući suradnju na pribavljanju putnih isprava.

1.6. Trajanje i financijski utjecaj

☐ Prijedlog/inicijativa **ograničenog trajanja**

- ☐ Prijedlog/inicijativa na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- ☐ Financijski utjecaj od GGGG do GGGG

☒ Prijedlog/inicijativa **neograničenog trajanja**

- Provedba s razdobljem uspostave od 2017.
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđene metode upravljanja

☐ **Izravno upravljanje** Komisije

- ☐ koje obavljaju izvršne agencije

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☒ **Neizravno upravljanje** delegiranjem zadaća provedbe:

- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);

- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;

- ☒ tijelima iz članaka 208. i 209.;

- ☐ tijelima javnog prava;

- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;

- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;

- ☐ osobama kojima je povjerena provedba posebnih aktivnosti u ZVSP-u u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Napomene

[...]

[...]

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Agencija podliježe zahtjevima redovnog nadzora i izvješćivanja. Upravni odbor Agencije svake godine donosi konsolidirano godišnje izvješće o aktivnostima Agencije za prethodnu godinu i najkasnije do 1. srpnja prosljeđuje ga Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Revizorskom sudu. To se izvješće objavljuje. Svake tri godine Komisija provodi evaluaciju u skladu s kriterijima evaluacije iz smjernica Komisije posebno radi procjene učinka, djelotvornosti i učinkovitosti rada Agencije i njezinih načina rada u vezi s njezinim ciljevima, ovlastima i zadaćama. Evaluacija je posebno usmjerena na moguću potrebu za izmjenom ovlasti Agencije i na financijske učinke svih tih izmjena.

Pri svakoj drugoj evaluaciji ocjenjuju se i rezultati koje je Agencija ostvarila u pogledu svojih ciljeva, ovlasti i zadaća. Ako Komisija na temelju svoje evaluacije smatra da daljnje postojanje Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu više nije opravdano s obzirom na njezine dodijeljene ciljeve, ovlasti i zadaće, može predložiti da se ova Uredba na odgovarajući način izmijeni ili stavi izvan snage.

2.2. Sustav upravljanja i kontrole

2.2.1. Utvrđeni rizici

Veliki migracijski pritisak na vanjskim granicama Europske unije zahtijeva stvaranje europske granične straže sastavljene od nadležnih tijela država članica i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu. Isto je tako potrebno proširenje nadležnosti Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu u usporedbi s ovlastima postojeće agencije Frontex.

Jačanje osoblja i financijskih sredstava Agencije potrebno je kako bi se poštovale proširene ovlasti i zahtjevi utvrđeni predloženom Uredbom.

2.2.2. Predviđene metode kontrole

Financijski izvještaji Agencije podnijet će se na odobrenje Revizorskom sudu, podložno postupku davanja razrješnice. Komisijina Služba za unutarnju reviziju izvršit će revizije u suradnji s unutarnjim revizorom Agencije.

2.3. Mjere za sprječavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprječavanje i zaštitu.

Za agenciju

Izvršni direktor izvršavat će proračun Agencije. On će svake godine Komisiji, Upravnom odboru i Revizorskom sudu podnositi detaljne financijske izvještaje o svim prihodima i rashodima u prethodnoj financijskoj godini. Osim toga, Komisijina Služba za unutarnju reviziju pružit će pomoć u upravljanju financijskim poslovanjem Agencije putem kontrole rizika, praćenja usklađenosti pružanjem neovisnog mišljenja o kvaliteti sustava upravljanja i kvalitete te davanjem preporuka u svrhu poboljšanja učinkovitosti i djelotvornosti poslovanja te osiguravanja ekonomične upotrebe sredstava Agencije.

Agencija će donijeti svoju Financijsku uredbu u skladu s Uredbom br. 1271/2013 nakon što dobije suglasnost Komisije i Revizorskog suda. Agencija će uspostaviti sustav unutarnje revizije sličan sustavu koji je Komisija uvela u okviru vlastitog restrukturiranja.

Suradnja s OLAF-om

Osoblje koje podliježe Pravilniku o osoblju Komisije surađivat će s OLAF-om u suzbijanju prijevara.

Za Revizorski sud

Revizorski sud ispitat će financijske izvještaje u skladu s člankom 248. Ugovora i objaviti godišnje izvješće o aktivnostima Agencije.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UTJECAJ PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija rashoda na koje se prijedlog/inicijativa odnosi

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj [Naslov 3.]	Dif./nedif. ⁶⁰	zemalja EFTA-e ⁶¹	zemalja kandidatkinja ⁶²	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
3	18 03 02 – Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije – FRONTEX	Dif./nedif.	DA*	NE	NE	NE

- *Frontex prima doprinose država pridruženih Schengenskom sporazumu (NO, IS, CH, LI)
- Zatražene nove proračunske linije
- Nije potrebno zatražiti novu proračunsku liniju, ali je potrebno na odgovarajući način izmijeniti proračunsku liniju 18 03 02

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj [Naslov.....]	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
[...]	[XX.YY.YY.YY] [...]	[...]	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

⁶⁰ Dif. = diferencirana odobrena sredstva / nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁶¹ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁶² Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni utjecaj na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog utjecaja na rashode

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	3.	Sigurnost i građanstvo
---	----	------------------------

[Tijelo]: Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu			Godina 2017. ⁶³	Godina 2018.	Godina 2019.	Godina 2020.	UKUPNO
Glava 1:	Obveze	(1)					
	Plaćanja	(2)					
Glava 2:	Obveze	(1a)					
	Plaćanja	(2a)					
Glava 3:	Obveze	(3a)					
	Plaćanja	(3b)					
UKUPNA odobrena sredstva za Agenciju za europsku graničnu i obalnu stražu	Obveze	= 1 + 1a + 3a	281,267	298,286	310,289	322,227	1,212,069
	Plaćanja	= 2 + 2a + 3b	281,267	298,286	310,289	322,227	1,212,069

⁶³ Godina N godina je početka provedbe prijedloga/inicijative.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	5.	„Administrativni rashodi”
---	-----------	---------------------------

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		Godina 20 17.	Godina 20 18.	Godina 20 19.	Godina 20 20.	UKUPNO
GU: Migracije i unutarnji poslovi						
• Ljudski resursi		0,528	0,528	0,528	0,528	2,112
• Ostali administrativni rashodi		0,030	0,030	0,030	0,030	0,120
UKUPNO GU za migracije i unutarnje poslove	Odobrena sredstva	0,558	0,558	0,558	0,558	2,232

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 5. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne preuzete obveze = ukupna plaćanja)	0,558	0,558	0,558	0,558	2,232
--	---	-------	-------	-------	-------	--------------

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		Godina 20 17.	Godina 20 18.	Godina 20 19.	Godina 20 20.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. do 5. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	281,267,5	298,286,5	310,289,5	322,227,5	1,212,071
	Plaćanja	281,267,5	298,286,5	310,289,5	322,227,5	1,212,071

3.2.2. Procijenjeni utjecaj na odobrena sredstva Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:⁶⁴:

Odobrena sredstva za preuzete obveze u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓		Godina 2017.		Godina 2018.		Godina 2019.		Godina 2020.		UKUPNO	
	Prosječni trošak	Broj Trošak		Broj Trošak		Broj Trošak		Broj Trošak		Ukupan broj Trošak	
POSEBNI CILJ BR. 1 „POTPORA U PODRUČJU UPRAVLJANJA VANJSKIM GRANICAMA”											
Broj zajedničkih operacija na morskim granicama	23,304	5	115,262	5	116,340	5	117,075	5	117,405	20	4
Broj zajedničkih operacija na kopnenim granicama	3,656	5	17,053	5	17,890	5	18,777	5	19,407	20	5
Broj zajedničkih operacija na zračnim granicama	1,032	5	4,472	5	4,970	5	5,432	5	5,762	20	3
Operativna pričuva za brze intervencije	10,000	1	10,000	1	10,000	1	10,000	1	10,000	4	4
Međuzbroj za posebni cilj br. 1			146,787		149,200		151,284		152,574		5
POSEBNI CILJ BR. 2 „Potpora funkcijama obalne straže”											

⁶⁴

Iako se predložak odnosi na odobrena sredstva za poslovanje, čini se da je u slučaju agencija, kako bi se na sveobuhvatan način predstavio utjecaj operativnih aktivnosti, prikladnije uzeti u obzir odobrena sredstva za poslovanje (glava 3.), ali i odgovarajuće administrativne kredite (glave 1. i 2.) razmjerno raspoređene između različitih posebnih ciljeva u skladu s planiranjem u okviru strukture ABM/ABB. Brojke uključuju subvenciju EU-a i doprinose država pridruženih Schengenu.

Koordinacija s EMSA-om i EFCA-om u pogledu zajedničkog osiguravanja usluga, informacija, opreme i osposobljavanja u okviru funkcija obalne straže	3,126	1	1,556	1	2,547	1	3,608	1	4,794	4	
Broj zajedničkih operacija na morskim granicama koje su proširene kako bi bile višenamjenske u svrhu obuhvaćanja drugih funkcija obalne straže	1,055	5	4,249	5	4,933	5	5,698	5	6,226	20	
Međuzbroj za posebni cilj br. 2			5,805		7,480		9,306		11,020		
POSEBNI CILJ BR. 3., VRAĆANJE											
Broj organiziranih/koordiniranih zajedničkih operacija	0,414	195	75,248	195	78,851	195	82,152	195	86,898	780	3
Međuzbroj za posebni cilj br. 3			75,248		78,851		82,152		86,898		3
POSEBNI CILJ BR. 4., ANALIZE RIZIKA I PROCJENE OSJETLJIVOSTI											
Broj izvršenih analiza rizika / procjena osjetljivosti	0,191	60	9,133	60	11,081	60	12,215	60	13,349	240	4
Međuzbroj za posebni cilj br. 4			9,133		11,081		12,215		13,349		4
POSEBNI CILJ BR. 5., OSPOSOBLJAVANJA											
Broj izvršenih osposobljavanja	0,039	200	7,555	200	7,555	200	7,851	200	8,373	800	3
Međuzbroj za posebni cilj br. 5			7,555		7,555		7,851		8,373		3
POSEBNI CILJ BR. 6., Upravljanje udruženim resursima te istraživanje i razvoj											
Upravljanje udruženim resursima	6,151	1	4,072	1	5,910	1	7,014	1	7,606	4	1

Broj nabavljene/zakupljene vlastite opreme (sredstva male ili srednje veličine)	0,112	100	10,688	100	11,376	100	11,376	100	11,376	400	4
Istraživanje i razvoj, uključujući povećane kapacitete za upravljanje istraživačkim projektima	3,541	1	3,062	1	3,524	1	3,788	1	3,788	4	1
Međuzbroj za posebni cilj br. 6			17,823		20,811		22,179		22,771		8
POSEBNI CILJ BR. 7.,Eurosur i praćenje stanja”											
Poslovanje Eurosur	16,164	1	15,137	1	15,815	1	16,555	1	17,147	4	6
Poslovanje Situacijskog centra Agencije 24 sata na dan, sedam dana u tjednu	3,036	1	0,858	1	2,376	1	3,696	1	5,214	4	1
Pružanje slike o stanju	4,655	1	4,655	1	4,655	1	4,655	1	4,655	4	1
Međuzbroj za posebni cilj br. 7			20,650		22,846		24,906		27,016		9
POSEBNI CILJ BR. 8.,Vanjski odnosi i temeljna prava”											
Vanjski odnosi i odnosi s javnošću	4,666	1	4,437	1	4,690	1	4,768	1	4,768	4	1
Pojačana suradnja s trećim zemljama, uključujući moguće zajedničke operacije sa susjednim zemljama, projekte tehničke pomoći i suradnju u pitanjima vraćanja	6,090	1	5,370	1	5,857	1	6,270	1	6,862	4	1
Broj časnika za vezu u trećim zemljama (troškovi osoblja + operativni troškovi)	0,281	10	2,835	10	2,748	10	2,826	10	2,826	40	1
Broj časnika za vezu u državi članici i državi pridruženoj Schengenu	0,503	30	2,155	30	4,310	30	4,310	30	4,310	30	1
Temeljna prava, uključujući mehanizam za podnošenje pritužbi	1,844	1	1,423	1	1,897	1	2,029	1	2,029	4	1
Međuzbroj za posebni cilj br. 8			16,220		19,502		20,203		20,795		1

UKUPNI TROŠAK			299,220		317,325		330,095		342,795		1.
---------------	--	--	---------	--	---------	--	---------	--	---------	--	----

3.2.3. Procijenjeni utjecaj na ljudske resurse Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu

3.2.3.1. Sažetak

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena administrativna sredstva
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena administrativna sredstva:

Ljudski resursi	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Osnovna vrijednost iz COM(2013) 519	149	146	145	145	145
izmjene u okviru proračunskog postupka 2016. (Pismo izmjene 2/2016)	60	60	60	60	60
dodatna radna mjesta za migracijsku krizu (Triton, Posejdon) u Nacrtu proračuna za 2016.	16	16	16	16	16
izmijenjena osnovna vrijednost	225	222	221	221	221
zatražena dodatna radna mjesta		130	197	263	329
Radna mjesta prema planu radnih mjesta (u broju osoba)	225	352	418	484	550
– od čega AD	157	262	311	377	443
– od čega AST	68	90	107	107	107
Vanjsko osoblje (EPRV)	177	288	342	396	450
– od čega ugovorno osoblje	91	147	174	202	230
– od čega upućeni nacionalni stručnjaci (UNS)	86	141	168	194	220
Ukupno osoblja	402	640	760	880	1000

Rashodi za osoblje		2017.	2018.	2019.	2020.	2017. – 2020.
Radna mjesta prema planu radnih mjesta		38,082	50,820	59,532	68,244	216,678
– od čega AD		27,654	37,818	45,408	54,120	165,000
– od čega AST		10,428	13,002	14,124	114,124	51,678
Vanjsko osoblje		17,183	23,286	27,278	31,266	99,013
– od čega ugovorno osoblje		8,330	11,235	13,160	15,120	47,845
– od čega upućeni nacionalni stručnjaci (UNS)		8,853	12,051	14,118	16,146	51,168
Ukupno rashodi za osoblje						

		55,265	74,106	86,810	99,510	315,691
--	--	--------	--------	--------	--------	---------

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Prijedlog je u skladu s reformom smanjenja osoblja od 5 % (2013. – 2017.) jer se osoblje Agencije postupno smanjuje po stopi od 1 % za plan radnih mjesta za 2017. (slična stopa smanjenja primijenjena je u godinama 2013. – 2016.).

Tijekom 2015. plan radnih mjesta Agencije za 2016. ojačan je s dodatnih 76 radnih mjesta kako bi se na najučinkovitiji način riješila migracijska kriza. Međutim, kako bi provela svoje nove zadaće predviđene u Uredbi, Agencija će do 2020. trebati dodatnih 329 radnih mjesta i 273 člana vanjskog osoblja. Posebno su potrebna sljedeća povećanja broja radnih mjesta:

- 117 radnih mjesta članova privremenog osoblja (107 AD, 10 AST) kako bi se pokrilo poslovanje Ureda za vraćanje i upravljalo povećanim brojem aktivnosti vraćanja koje provodi Agencija, uključujući dostatan broj koordinatora za operacije vraćanja i potrebno osoblje zaduženo za unajmljivanje zrakoplova
- 29 radnih mjesta članova privremenog osoblja (27 AD, dva AST) kako bi se osigurao potreban broj koordinatora za zajedničke operacije, brze intervencije i žarišne točke na granicama
- 29 radnih mjesta članova privremenog osoblja (27 AD, dva AST) kako bi se uspostavio centar za praćenje i analizu rizika te ojačao kapacitet Agencije za provedbu „procjena osjetljivosti” i osiguralo potrebno daljnje postupanje
- šest radnih mjesta članova privremenog osoblja (tri AD, tri AST) kako bi se pružila potpora aktivnostima službenika za temeljna prava, s obzirom na njegov/njezin opseg posla u pogledu praćenja vraćanja i uvođenja novog mehanizma za podnošenje pritužbi
- sedam radnih mjesta članova privremenog osoblja (četiri AD, tri AST) kako bi se Agenciji omogućilo da aktivno sudjeluje u upravljanju aktivnostima istraživanja i inovacija koje su relevantne za nadzor vanjskih granica, uključujući upotrebu napredne tehnologije nadzora, kao što su daljinski upravljani zrakoplovni sustavi
- 46 radnih mjesta članova privremenog osoblja (41 AD, pet AST) kako bi se osigurao rad Situacijskog centra Agencije 24 sata na dan, sedam dana u tjednu, koji osigurava praćenje u stvarnom vremenu i izvješćivanje o migracijskim tokovima, uključujući tijekom vikenda i državnih blagdana
- 10 radnih mjesta članova privremenog osoblja (devet AD, jedan AST) kako bi se Agenciji omogućilo da rasporedi časnike za vezu u relevantne treće zemlje te da dodatno ojača suradnju s najvažnijim trećim zemljama
- 30 radnih mjesta članova privremenog osoblja (30 AD) kako bi se Agenciji omogućilo da rasporedi časnike za vezu u države članice
- 33 radna mjesta članova privremenog osoblja (31 AD, dva AST) kako bi se Agenciji omogućilo da izvršava nove zadaće povezane s ulogom za „Funkcije obalne straže” i koordinira višenamjenske misije te osigurava usluge pružanja informacija i osposobljavanja
- 10 radnih mjesta članova privremenog osoblja (pet AD, pet AST) kako bi se Agenciji omogućilo da učinkovito upravlja postojećim bazama (timovi europske granične i obalne straže, tehnička baza) te da uspostavlja nove skupine (tri skupine povezane s vraćanjem)
- šest radnih mjesta članova privremenog osoblja (tri AD, tri AST) kako bi se pružila potpora nabavi i zakupu vlastite opreme Agencije te osiguralo održavanje vlastite opreme Agencije
- šest radnih mjesta članova privremenog osoblja (tri AD, tri AST) kako bi se ojačao administrativni kapacitet Agencije za upravljanje povećanim proračunom i provedbu novim zadaća u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja

Predlaže se da će dodatna radna mjesta postupno postajati raspoloživa kako bi 2020. ukupan broj radnih mjesta iznosio 550.

Ljudski resursi	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Osnovna vrijednost iz COM(2013) 519	149	146	145	145	145
izmjene u okviru proračunskog postupka 2016. (Pismo izmjene 2/2016)	60	60	60	60	60
dodatna radna mjesta za migracijsku krizu (Triton, Posejdon) u Nacrtu proračuna za 2016.	16	16	16	16	16
izmijenjena osnovna vrijednost	225	222	221	221	221
zatražena dodatna radna mjesta		130	197	263	329
Radna mjesta prema planu radnih mjesta(u broju osoba)	225	352	418	484	550
– od čega AD	157	262	311	377	443
– od čega AST	68	90	107	107	107
Vanjsko osoblje (EPRV)	177	288	342	396	450
– od čega ugovorno osoblje	91	147	174	202	230
– od čega upućeni nacionalni stručnjaci (UNS)	86	141	168	194	220
Ukupno osoblja	402	640	760	880	1000

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Rashodi za osoblje		2017.	2018.	2019.	2020.	2017. – 2020.
Radna mjesta prema planu radnih mjesta		38,082	50,820	59,532	68,244	216,678
– od čega AD		27,654	37,818	45,408	54,120	165,000
– od čega AST		10,428	13,002	14,124	14,124	51,678
Vanjsko osoblje		17,183	23,286	27,278	31,266	99,013

– od čega ugovorno osoblje		8,330	11,235	13,160	15,120	47,845
– od čega upućeni nacionalni stručnjaci (UNS)		8,853	12,051	14,118	16,146	51,168
Ukupno rashodi za osoblje		55,265	74,106	86,810	99,510	315,691

Prijedlog je u skladu s reformom smanjenja osoblja od 5 % (2013. – 2017.) jer se osoblje Agencije postupno smanjuje po stopi od 1 % za plan radnih mjesta za 2017. (slična stopa smanjenja primijenjena je u godinama 2013. – 2016.).

Tijekom 2015. plan radnih mjesta Agencije za 2016. ojačan je s dodatnih 76 radnih mjesta kako bi se na najučinkovitiji način riješila migracijska kriza. Međutim, kako bi provela svoje nove zadaće predviđene u Uredbi, Agencija će do 2020. planu radnih mjesta (radna mjesta članova privremenog osoblja) trebati dodati 329 radnih mjesta. Posebno su potrebna sljedeća povećanja broja radnih mjesta:

- 117 radnih mjesta članova privremenog osoblja (107 AD, 10 AST) kako bi se pokrilo poslovanje Ureda za vraćanje i upravljalo povećanim brojem aktivnosti vraćanja koje provodi Agencija, uključujući dostatan broj koordinatora za operacije vraćanja i potrebno osoblje zaduženo za unajmljivanje zrakoplova
- 29 radnih mjesta članova privremenog osoblja (27 AD, dva AST) kako bi se osigurao potreban broj koordinatora za zajedničke operacije, brze intervencije i žarišne točke na granicama
- 29 radnih mjesta članova privremenog osoblja (27 AD, dva AST) kako bi se uspostavio centar za praćenje i analizu rizika te ojačao kapacitet Agencije za provedbu procjena osjetljivosti i osiguralo potrebno daljnje postupanje
- šest radnih mjesta članova privremenog osoblja (tri AD, tri AST) kako bi se pružila potpora aktivnostima službenika za temeljna prava, s obzirom na njegov/njezin opseg posla u pogledu praćenja vraćanja i uvođenja novog mehanizma za podnošenje pritužbi
- sedam radnih mjesta članova privremenog osoblja (četiri AD, tri AST) kako bi se Agenciji omogućilo da aktivno sudjeluje u upravljanju aktivnostima istraživanja i inovacija koje su relevantne za nadzor vanjskih granica, uključujući upotrebu napredne tehnologije nadzora, kao što su daljinski upravljani zrakoplovni sustavi
- 46 radnih mjesta članova privremenog osoblja (41 AD, pet AST) kako bi se osigurao rad Situacijskog centra Agencije 24 sata na dan, sedam dana u tjednu, koji osigurava praćenje u stvarnom vremenu i izvješćivanje o migracijskim tokovima, uključujući tijekom vikenda i državnih blagdana
- 10 radnih mjesta članova privremenog osoblja (devet AD, jedan AST) kako bi se Agenciji omogućilo da rasporedi časnike za vezu u relevantne treće zemlje te da dodatno ojača suradnju s najvažnijim trećim zemljama
- 30 radnih mjesta članova privremenog osoblja (30 AD) kako bi se Agenciji omogućilo da rasporedi časnike za vezu u države članice
- 33 radna mjesta članova privremenog osoblja (31 AD, dva AST) kako bi se Agenciji omogućilo da izvršava nove zadaće povezane s ulogom za „Funkcije obalne straže” i koordinira višenamjenske misije te osigurava usluge pružanja informacija i osposobljavanja

- 10 radnih mjesta članova privremenog osoblja (pet AD, pet AST) kako bi se Agenciji omogućilo da učinkovito upravlja postojećim bazama (timovi europske granične i obalne straže, tehnička baza) te da uspostavlja nove skupine (tri skupine povezane s vraćanjem)
- šest radnih mjesta članova privremenog osoblja (tri AD, tri AST) kako bi se pružila potpora nabavi i zakupu vlastite opreme Agencije te osiguralo održavanje vlastite opreme Agencije
- šest radnih mjesta članova privremenog osoblja (jedan AD, pet AST) kako bi se ojačao administrativni kapacitet Agencije za upravljanje povećanim proračunom i provedbu novim zadaća u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja

Predlaže se da će dodatna radna mjesta postupno postajati raspoloživa kako bi 2020. ukupan broj radnih mjesta članova privremenog osoblja iznosio 550.

Osim toga, kako bi provela svoje nove zadaće predviđene u Uredbi, Agencija će trebati **273 dodatna člana vanjskog osoblja (ugovorno osoblje i upućeni nacionalni stručnjaci)** koji će do 2020. postupno postati raspoloživi kako bi 2020. ukupan broj članova privremenog osoblja iznosio 450.

Agencija bi tako do 2020. trebala dosegnuti broj od **1000 članova osoblja svih kategorija** (privremeno osoblje, ugovorno osoblje i upućeni nacionalni stručnjaci).

3.2.3.2. Procjena potrebnih ljudskih resursa za roditeljsku glavnu upravu

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u cijelom iznosu (ili najviše do jednog decimalnog mjesta)

	2017.	2018.	2019.	2020.	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidi točku 1.6.)		
• Plan radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
XX 01 01 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)	4	4	4	4			
XX 01 01 02 (Delegacije)							
XX 01 05 01 (Neizravno istraživanje)							
10 01 05 01 (Izravno istraživanje)							
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁶⁵							
XX 01 02 01 (UO, UNS, AO iz „globalne omotnice”)							
XX 01 02 02 (UO, LO, UNS, AO i MSD u delegacijama)							
XX 01 04 gg⁶⁶	– u sjedištima ⁶⁷						
	– u delegacijama						
XX 01 05 02 (UO, UNS, AO – neizravno istraživanje)							
10 01 05 02 (UO, UNS, AO – izravno istraživanje)							
Ostale proračunske linije (navesti)							
UKUPNO							

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse pokrit će se odobrenim sredstvima koja su već namijenjena upravljanju djelovanjem i/ili koja su preraspoređena unutar glavne uprave te, prema potrebi, iz bilo kojih dodatnih sredstava koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

⁶⁵ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjak, AO = agencijsko osoblje, MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁶⁶ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

⁶⁷ Uglavnom za strukturne fondove, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD) i Europski ribarski fond (EFF).

Dužnosnici i privremeno osoblje	Predstavljati Komisiju u Upravnom odboru Agencije. Izraditi mišljenje Komisije o godišnjem programu rada i nadzirati njegovu provedbu. Nadzirati pripremu proračuna Agencije i pratiti izvršenje proračuna. Pomagati agenciji u razvoju aktivnosti u skladu s politikama EU-a, uključujući sudjelovanjem na sastancima stručnjaka.
Vanjsko osoblje	

Opis izračuna troškova za jedinice EPRV-a potrebno je uključiti u Prilog V. odjeljak 3.

3.2.4. Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom

- ☒ Prijedlog/inicijativa u skladu je s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom, ali može uključivati upotrebu posebnih instrumenata kako su utvrđeni u Uredbi o višegodišnjem financijskom okviru.
- ☐ Prijedlog/inicijativa uključuje reprogramiranje odgovarajućeg naslova višegodišnjeg financijskog okvira.

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti odgovarajuće proračunske linije i iznose.

Proračuni Agencije za 2015. i 2016. znatno su pojačani 2015. kako bi se omogućilo rješavanje migracijske krize, posebno utrostručivanjem financijskih resursa za zajedničke operacije „Posejdon” i „Triton”, proširivanjem potpore Agencije državama članicama u području vraćanja i davanjem potrebnih resursa za uvođenje žarišnih točaka. Konačna subvencija EU-a za 2016. koju je predložila Komisija iznosi 238 686 000 EUR.

S obzirom na to da Agencija treba jednakim intenzitetom nastaviti sa svojim radom na upravljanju vanjskim granicama, uključujući i u područjima traganja i spašavanja te vraćanja, bitno je u budućnosti zadržati razinu subvencije iz 2016. kao osnovu za godišnji proračun Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu.

Nadalje, provedba novih zadaća Agencije zahtijevat će dodatne financijske i ljudske resurse.

	Subvencija			Privremeno osoblje		
	COM (2013)519	Nove ovlasti	Razlika €	COM (2013)519	Nove ovlasti	Razlika EPRV
2016	238686*	0		225**	0	
2017	91 274	281 267	189 993	222	352	130
2018	91 274	298 286	207 012	221	418	197
2019	93 099	310 289	217 190	221	484	263
2020	94 961	322 227	227 266	221	550	329

* Proračunom EU-a za 2016. subvencija za 2016. povećana je u usporedbi s Komunikacijom Komisije (2013) 519 o programiranju ljudskih i financijskih resursa za decentralizirane agencije u razdoblju 2014. – 2020., na temelju koje je bio programiran iznos od 88,774 milijuna EUR .

** Ukupan broj od 225 uključuje sva dodatna radna mjesta koje je u 2015. odobrilo proračunsko tijelo. U skladu s Komunikacijom (2013) 519 prvotno je odobreno samo 147 radnih mjesta.

- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna je primjena instrumenta za financijsku fleksibilnost ili revizija višegodišnjeg financijskog okvira⁶⁸.

Objasniti što je potrebno te navesti odgovarajuće proračunske linije i iznose.

⁶⁸

Vidi članke 11. i 17. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020.

3.2.5. Doprinosi trećih osoba

- Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	Godina 2017.	Godina 2018.	Godina 2019.	Godina 2020.	Ukupno
Doprinosi država pridruženih Schengenu ⁶⁹	17,953	19,040	19,806	20,568	77,366
UKUPNA sredstva sufinanciranja	17,953	19,040	19,806	20,568	77,366

3.3. Procijenjeni utjecaj na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski utjecaj na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski utjecaj:
- ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na razne prihode

u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska linija u okviru prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću proračunsku godinu	Utjecaj prijedloga/inicijative ⁷⁰					Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja utjecaja (vidi točku 1.6.)	
		Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3			
Članak								

Za razne namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

[...]

Navesti metodu izračuna utjecaja na prihode.

[...]

⁶⁹ Frontex svake godine izračunava doprinose država pridruženih Schengenu uzimajući u obzir veličinu subvencije EU-a i omjer BDP-a za predmetne države. On iznosi oko 6 % ukupnog proračuna Agencije. Agencija unovčuje doprinos.

⁷⁰ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carinske pristojbe, pristojbe na šećer), navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjani za 25 % zbog troškova naplate.